

ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
ในกลุ่มอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

วรัญญา เปลี่ยนพิพัฒน์

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

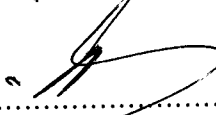
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

สิงหาคม 2560

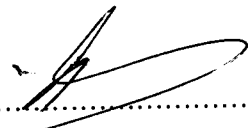
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ วรัญญา เปลี่ยนพิพัฒน์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ดร.สมุทรร ชำนาญ)

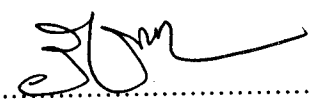
คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

..... ประธาน
(ดร.สมุทรร ชำนาญ)

..... กรรมการ
(ดร.สุรัตน์ ไชยชมภู)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวาสดี)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิต สุรัตน์เรืองชัย)

วันที่ 4 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2560

กิตติกรรมประกาศ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีเนื่องจากได้รับความอนุเคราะห์ให้คำปรึกษา และช่วย แนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่งจาก ดร.สมุทพร ชำนาญ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก งานนิพนธ์ ดร.สุรัตน์ ไชยชมภู และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวาสดี กรรมการสอบงานนิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ความกรุณา และอนุเคราะห์รับเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย อีกทั้งขอขอบพระคุณท่านผู้เป็นเจ้าของเอกสาร ตำรา และวิทยานิพนธ์ ที่ผู้วิจัยได้ใช้ประโยชน์ในการ ศึกษาค้นคว้าในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในกลุ่มอำเภอพนัสนิคม สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวม ข้อมูลที่ใช้ในการทำวิจัยครั้งนี้

คุณค่า และประโยชน์อันพึงมีจากงานนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาแด่บิดา มารดา ผู้มีพระคุณ ที่เป็นผู้ให้ชีวิต และอบรมเลี้ยงดูให้การศึกษา ตลอดจนได้ให้กำลังใจแก่ผู้วิจัย ขอบคุณพี่ ๆ เพื่อน ๆ ทุกคนที่ให้กำลังใจ และช่วยเหลือในระหว่างกำลังศึกษา และรวมถึงคุณครู อาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัยจนได้รับความสำเร็จในการศึกษา ดังความมุ่งหมายทุกประการ

วรัญญา เปลี่ยนพิพัฒน์

58990085: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: ปัญหา/ แนวทางการแก้ไข/ งานวิชาการ/ โรงเรียนขยายโอกาส

วรรณญา เปลี่ยนพิพัฒน์: ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในกลุ่มอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 (PROBLEMS AND GUIDELINES FOR THE DEVELOPMENT OF ACADEMIC ADMINISTRATIVE OF ADMINISTRATORS IN OPPORTUNITY EXPANSION SCHOOL AT PHANATNIKHOM DISTRICT UNDER THE OFFICE OF CHONBURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA 2) คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์: สมุทพร ชำนาญ, กศ.ด. 140 หน้า. ปี พ.ศ. 2560.

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในกลุ่มอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามตำแหน่งประสบการณ์สอน และหาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ ผู้บริหาร รองผู้บริหาร และข้าราชการครูปฏิบัติการสอนในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในกลุ่มอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 80 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) จำนวน 58 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .21-.79 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .96 และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การทดสอบค่าที (t-test) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. ปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกตามตำแหน่ง โดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. ปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกตามประสบการณ์สอน พบว่า โดยรวม และรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

58990085: MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION; M.Ed.
(EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: PROBLEM/ GUIDELINES FOR DEVELOPING/ ACADEMIC
ADMINISTRATIVE/ EXPANSION SCHOOL

WARANYA PLIANPIPAT: PROBLEMS AND GUIDELINES FOR THE
DEVELOPMENT OF ACADEMIC ADMINISTRATIVE OF ADMINISTRATORS IN
OPPORTUNITY EXPANSION SCHOOL AT PHANATNIKHOM DISTRICT UNDER THE
OFFICE OF CHONBURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA 2. ADVISOR:
SAMOOT CHAMNAN, Ed.D. 140 P. 2017.

This research aimed at studying problems and guidelines for the development of academic administrative of administrators in opportunity expansion schools in Phanatnikhom District under the Office of Chonburi Primary Educational Service Area 2 classified by position and teaching experience of teachers. The sample was administrators and teachers in schools in Phanatnikhom District. The research instrument was a five level rating scale questionnaire with 58 items. The discrimination power was .21-.79 and the confidence level power of this questionnaire was at .96. Statistics for data analysis were Mean ($\bar{X}$), Standard Deviation (SD) and t-test.

The research found that;

1. The problem of academic administration was at a high level both overall and each aspect.
2. The problems of academic administration classified by position and teaching experience showed no statistically significant difference both overall and each aspect.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ซ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
คำถามของการวิจัย	5
สมมติฐานในการวิจัย	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	8
2 เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในกลุ่มอำเภอ	
พนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2.....	13
ความหมาย และความสำคัญเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ	14
ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ	19
ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย.....	38
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	41
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	47
ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง	47
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	48
การสร้างเครื่องมือในการวิจัย.....	49
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	50

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล	51
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	51
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	52
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	52
การวิเคราะห์ข้อมูล	52
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	53
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	87
สรุปผล	87
อภิปรายผล	93
ข้อเสนอแนะ	110
บรรณานุกรม	112
ภาคผนวก	120
ภาคผนวก ก	121
ภาคผนวก ข	125
ภาคผนวก ค	138
ประวัติย่อของผู้วิจัย	140

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนผู้บริหาร โรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2.....	13
2 จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	48
3 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตำแหน่ง.....	53
4 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประสบการณ์สอน	53
5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวม และรายด้าน.....	54
6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ในด้านงานพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา โดยรวม และรายข้อ.....	55
7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ในด้านการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ โดยรวม และรายข้อ.....	56
8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ในด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน โดยรวม และรายข้อ.....	57
9 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ในด้านการวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษา โดยรวม และรายข้อ	58
10 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ในด้านการพัฒนา สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยรวม และรายข้อ.....	59

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
11 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ในด้านการพัฒนา แหล่งเรียนรู้ โดยรวม และรายชื่อ.....	60
12 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอพนัสนิคม สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ในด้านการนิเทศการศึกษา จำแนกเป็นรายชื่อ.....	61
13 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ในด้านการแนะแนว การศึกษา โดยรวม และรายชื่อ.....	62
14 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ในด้านการพัฒนา ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยรวม และรายชื่อ.....	63
15 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ในด้านการส่งเสริมความรู้ ด้านวิชาการแก่ชุมชน โดยรวม และรายชื่อ.....	64
16 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ในด้านการประสาน ความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น โดยรวม และรายชื่อ.....	65

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
17 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ในด้านการส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา โดยรวม และรายชื่อ.....	66
18 การวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง	68
19 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง	69
20 การวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์สอน.....	71
21 การวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์สอน.....	72
22 จำนวน ร้อยละ และอันดับของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา.....	74
23 จำนวน ร้อยละ และอันดับของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้.....	75
24 จำนวน ร้อยละ และอันดับของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน	76
25 จำนวน ร้อยละ และอันดับของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา.....	77
26 จำนวน ร้อยละ และอันดับของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	78

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
27 จำนวน ร้อยละ และอันดับของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการใน ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้.....	79
28 จำนวน ร้อยละ และอันดับของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการใน ด้านการนิเทศการศึกษา.....	80
29 จำนวน ร้อยละ และอันดับของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการใน ด้านการแนะแนวการศึกษา	81
30 จำนวน ร้อยละ และอันดับของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการใน ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	82
31 จำนวน ร้อยละ และอันดับของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการใน ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน	83
32 จำนวน ร้อยละ และอันดับของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการใน ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น.....	84
33 จำนวน ร้อยละ และอันดับของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในด้าน การส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	85
34 ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	139

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	6

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นงานสำคัญในระบบสังคมเพราะเป็นกลไก และเครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาประชากรของประเทศให้เป็นคนที่มีคุณภาพ และประสิทธิภาพอย่างครบถ้วน และให้ทุกคนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขดังเช่นพระราชดำริสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ว่า “ประเทศชาติของเราจะเจริญหรือเสื่อมลงนั้นขึ้นอยู่กับการศึกษาของประชาชนแต่ละคนเป็นสำคัญ ผลการศึกษาอบรมในวันนี้จะเป็นเครื่องกำหนดอนาคตของชาติในวันข้างหน้า” ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่าสภาพความเป็นอยู่ของสังคมใด ๆ เป็นภาพสะท้อนให้เห็นความมีประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาของสังคมนั้น ๆ ด้วย (กันต์ฤทัย นามมาลา, 2559, หน้า 35)

การพัฒนาประเทศไทยในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) อยู่ในห้วงเวลาของการปฏิรูปประเทศเพื่อแก้ปัญหาพื้นฐานหลายด้านที่สั่งสมมานานท่ามกลางสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงรวดเร็ว และเชื่อมโยงกันใกล้ชิดมากขึ้น การแข่งขันด้านเศรษฐกิจจะเข้มข้นมากขึ้นสังคมโลกจะมีความเชื่อมโยงใกล้ชิดกันมากขึ้นเป็นสภาพไร้พรมแดน การพัฒนาเทคโนโลยีจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และจะกระทบชีวิตความเป็นอยู่ในสังคม และการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจอย่างมาก ขณะที่ประเทศไทยมีข้อจำกัดของปัจจัยพื้นฐานเชิงยุทธศาสตร์เกือบทุกด้าน และจะเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาที่ชัดเจนขึ้น ช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 นับเป็นจังหวะเวลาที่ท้าทายอย่างมากที่ประเทศไทยต้องปรับตัวขนานใหญ่ โดยจะต้องเร่งพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัย และพัฒนา และนวัตกรรมให้เป็นปัจจัยหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาในทุกด้านเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยท่ามกลางการแข่งขันในโลกที่รุนแรงขึ้นมากแต่ประเทศไทยมีข้อจำกัดหลายด้าน อาทิ คุณภาพคนไทยยังต่ำ แรงงานส่วนใหญ่มีปัญหาทั้งในเรื่ององค์ความรู้ ทักษะ และทัศนคติ สังคมขาดคุณภาพ และมีความเหลื่อมล้ำสูงที่เป็นอุปสรรคต่อการยกระดับศักยภาพการพัฒนา โครงสร้างประชากรเข้าสู่สังคมสูงวัยส่งผลให้ขาดแคลนแรงงานจำนวนประชากรวัยแรงงานลดลงตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 และโครงสร้างประชากรจะเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ภายในสิ้นแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมก็ร่อยหรอเสื่อมโทรมอย่างรวดเร็ว ซึ่งเป็นทั้งต้นทุนในเชิงเศรษฐกิจ และผลกระทบร้ายแรงต่อคุณภาพชีวิตประชาชน ในขณะที่การบริหารจัดการภาครัฐยังด้อยประสิทธิภาพ ขาดความโปร่งใส และมีปัญหาคอร์รัปชันเป็นวงกว้าง จึงส่งผลให้การผลักดัน

ขับเคลื่อนการพัฒนาไม่เกิดผลสัมฤทธิ์เต็มที่ บางภาคส่วนของสังคมจึงยังถูกทิ้งอยู่ข้างหลัง (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ, 2559, หน้า 1) แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ถือเป็นแผนแม่บทหลักในการพัฒนาประเทศที่ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นกฎหมายบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2559 ถึงวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2564 นั้น มีหลักการสำคัญ คือ “ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีสำหรับคนไทย พัฒนาคนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์ มีวินัย ใฝ่รู้ มีความรู้ มีทักษะมีความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดี รับผิดชอบต่อสังคม มีคุณธรรม และจริยธรรม ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการในฐานะหน่วยงานหลักในภาคการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพคนของประเทศ ได้ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าว ดังนั้น ภายใต้วิสัยทัศน์ “มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้คู่คุณธรรม มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุขในสังคม” ของแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559, หน้า ก)

นอกจากนี้การพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งส่งเสริมผู้เรียนให้มีความรู้ คุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล รักความเป็นไทย มีทักษะในการคิดมีทักษะในการแก้ปัญหา มีทักษะด้านเทคโนโลยี มีความคิดสร้างสรรค์มีความสามารถในการสื่อสาร และมีทักษะชีวิต สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติ ในระดับที่ไม่ต่ำกว่านักเรียนของนานาชาติ ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน เป็นการเพิ่มขีดความสามารถให้คนไทยก้าวทันต่อความเปลี่ยนแปลง และความก้าวหน้าของโลก มีศักยภาพในการแข่งขันในเวทีโลก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2555, หน้า 6)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพคน ในมาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และมาตรา 7 ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษา และส่งเสริมสิทธิหน้าที่เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม และของประเทศชาติรวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติการกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2553, หน้า 3-4) นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ตระหนักถึงความจำเป็นในสถานการณ์ข้างต้น จึงมุ่งพัฒนา นักเรียนทุกคนในมิติด้านคุณภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้นักเรียนบรรลุถึงศักยภาพสูงสุดในตน มีความรู้ และทักษะการอ่านเขียน และคิดคำนวณที่เข้มแข็ง ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้ และการดำรงชีวิตในอนาคต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2557, หน้า 8)

บทบาทสำคัญของสถานศึกษาต้องยึดหลักตอบสนองต่อผู้เรียน โดยยึดหลักว่า ผู้เรียน ทุกคนมีความรู้ความสามารถ และพัฒนาตนเองได้ถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด การจัดการเรียนการสอน ต้องจัดกิจกรรมส่งเสริมให้เหมาะสมกับความสนใจความถนัดของผู้เรียน มุ่งเน้นประเมินพัฒนาการ ของผู้เรียน ความประพฤติ และพฤติกรรมการเรียน การเข้าร่วมกิจกรรม วัตถุประสงค์ และประเมินผล ผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายเหมาะสมกับระดับ และรูปแบบการจัดการศึกษาหากเปรียบเทียบ แผนงานเป็นสมอเป็นแผนที่ เป็นเข็มทิศของชีวิต งานวิชาการก็ คือ หัวใจของสถานศึกษา ที่มี ความสัมพันธ์กับงานแผนอย่างแยกกันไม่ได้ การจะบริหารงานวิชาการให้ประสบผลสัมฤทธิ์ต้อง ตระหนักว่าหัวใจของการจัดการศึกษา คือ ผู้เรียน หากจะดูว่างานวิชาการ โรงเรียนใดเป็นอย่างไร ดูได้จากนักเรียนในโรงเรียนนั้น ๆ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552, หน้า 18)

งานวิชาการเป็นงานหลักหรือเป็นกิจกรรมหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจใน การบริหารจัดการ ไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้ โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และ การมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็ง ในการบริหาร และการจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตร สื่อการเรียนการสอน กระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผลประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพ และประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 33) ทั้งนี้กิจกรรม การบริหารงานวิชาการ จะเปลี่ยนแปลงไปตามสาระสำคัญของหลักสูตร และนโยบาย การบริหารของหน่วยงานระดับกรม เช่น การเร่งรัดในการพัฒนาคุณภาพการบริหาร การพัฒนา หลักสูตรท้องถิ่น การเรียนการสอน การนิเทศ และการประเมินคุณภาพภายใน ตลอดจนการเปิด โอกาสให้ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา เป็นต้น กิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้นอกจาก จะส่งผลโดยตรงต่อนักเรียนแล้วยังส่งผลต่อการบริหารการศึกษาในระดับชาติอีกด้วย การดำเนิน กิจกรรมทางวิชาการจึงต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย ถ้าพึ่งผู้บริหารสถานศึกษาเพียงฝ่ายเดียว ไม่สามารถจะเป็นผู้ชี้หน้าได้ทุกเรื่อง ในการบริหารงานวิชาการจึงจำเป็นที่คณะครู ทีมงาน หรือแม้แต่ คณะกรรมการบริหารสถานศึกษาต้องมีส่วนร่วมในการบริหาร ตั้งแต่การแสดงความคิดเห็น การวางแผน การตัดสินใจ การปฏิบัติ การติดตามตรวจสอบ และประเมินผล ทั้งนี้ เพื่อประสิทธิผล

ของการบริหารงานวิชาการทั้งในเชิงคุณภาพ และปริมาณที่มีต่อผู้เรียนเป็นสำคัญ (จันทร์ธานี สงวนนาม, 2553, หน้า 149)

เมื่อพิจารณาสภาพการจัดการศึกษาของ โรงเรียนกลุ่มกลุ่ม โรงเรียนการศึกษาภาคบังคับ ในกลุ่มอำเภอพนัสนิคมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า ยังคงประสบปัญหา และอุปสรรคมาตลอด ทั้งในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และในแง่ การปฏิบัติงานภายในโรงเรียนของผู้บริหาร กล่าว คือ ในแง่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษายังประสบปัญหาในประเด็นต่าง ๆ เช่น การพัฒนาทางวิชาการ ทั้งทางด้านบุคลากร และประสิทธิภาพการเรียนการสอนยังทำไม่ได้ไม่ทั่วถึง และไม่เป็นที่พอใจ โดยต่อเนื่อง การนิเทศยังไม่มีประสิทธิภาพ ไม่มีระบบการจัดทำแผนในการบริหารงาน สื่อการเรียนการสอนมีไม่เพียงพอ การจัดการเรียนการสอนไม่สอดคล้องตามแนวทางที่หลักสูตร กำหนด นักเรียนที่จบมีผลสัมฤทธิ์ค่อนข้างต่ำไม่เป็นที่ยอมรับของสังคม เป็นผลมาจาก การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษายังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2, 2558, หน้า 10)

สภาพปัญหาผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน O-NET (Ordinary national educational test) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ค่าคะแนนเฉลี่ยในปีการศึกษา 2558 ที่ลดลง จากปีการศึกษา 2557 ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้มีดังนี้ 1) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีค่าคะแนนเฉลี่ยปีการศึกษา 2558 ที่ 46.42 จาก ปีการศึกษา 2557 ที่ 46.94 2) กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ค่าคะแนนเฉลี่ยปีการศึกษา 2558 ที่ 37.88 จากปีการศึกษา 2557 ที่ 38.77 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2, 2558, หน้า 12)

จากสภาพปัญหาในข้างต้น ผู้วิจัยเป็นบุคลากรที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จึงสนใจที่จะศึกษาปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 เพื่อเป็นแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน กลุ่ม โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน กลุ่มโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา ในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชลบุรี เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง และประสบการณ์สอน

3. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา ในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

คำถามของการวิจัย

1. ปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา ในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 อยู่ในระดับใด

2. ปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา ในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง และประสบการณ์สอน แตกต่างกันหรือไม่

3. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา ในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 มีแนวทางอย่างไร

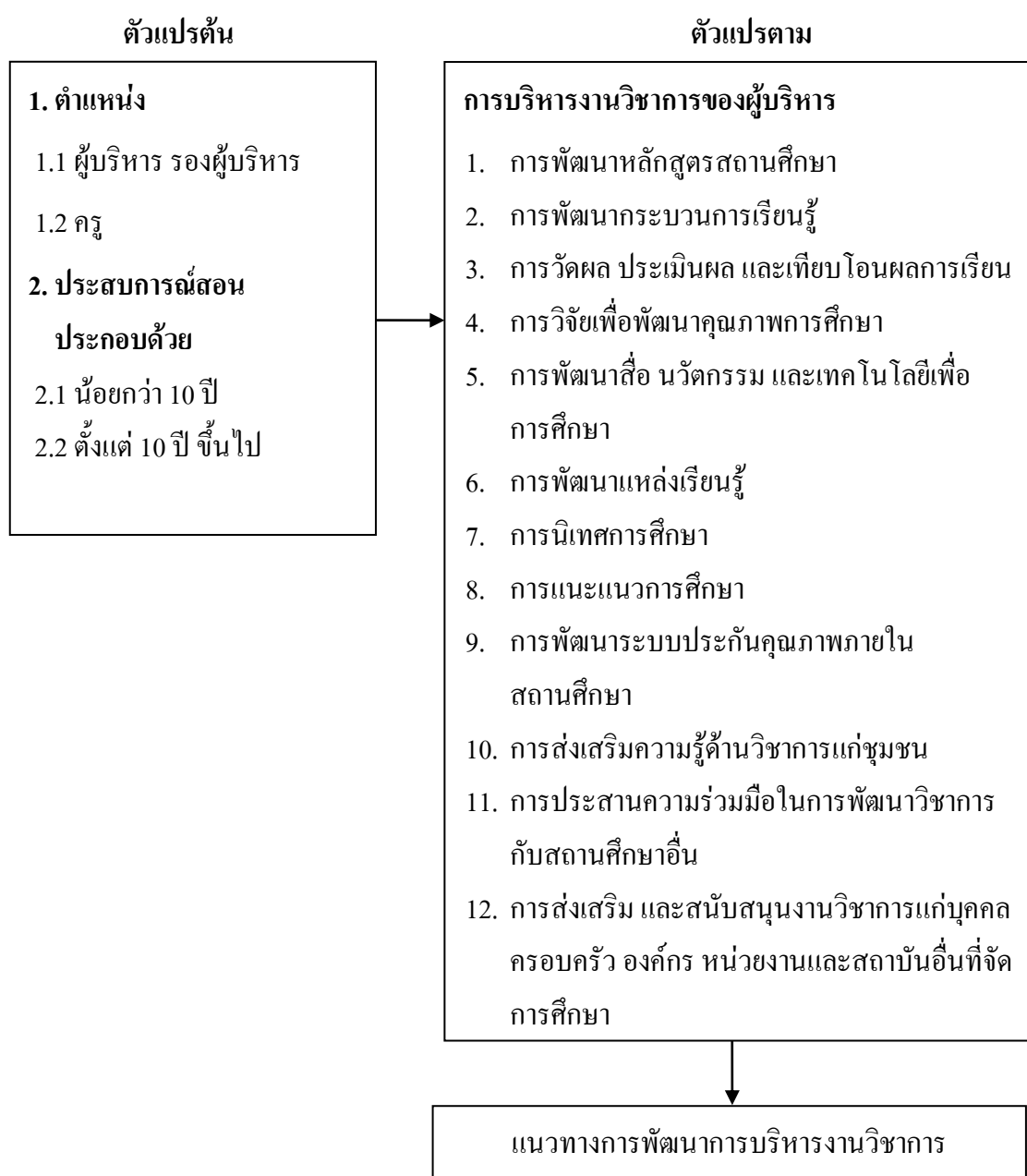
สมมติฐานในการวิจัย

ปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในอำเภอ พนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง และ ประสบการณ์สอน มีความแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยได้คัดเลือกตัวแปรเข้ามาศึกษา ตามแนวคิดจากเอกสาร และงานวิจัยต่าง ๆ มากำหนด โดย กระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 33-36) ได้จำแนกแนวทางการบริหารงานวิชาการไว้ 12 ด้าน คือ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และ

เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 6) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 7) การนิเทศการศึกษา 8) การแนะแนว การศึกษา 9) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 10) การส่งเสริมความรู้ด้าน วิชาการแก่ชุมชน 11) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น และ 12) การส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่น ที่จัดการศึกษา โดยศึกษาจำแนกตามตำแหน่ง และประสบการณ์สอน ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. เป็นข้อมูลให้ผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ใช้เป็นแนวทางนำไปแก้ปัญหา และปรับปรุงการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น
2. ส่งเสริมการปฏิบัติงานวิชาการให้สอดคล้องกับสภาพความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา การศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ใน 12 ด้าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 33-36) คือ

- 1.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 1.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 1.3 การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
- 1.4 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 1.5 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- 1.6 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
- 1.7 การนิเทศการศึกษา
- 1.8 การแนะแนวการศึกษา
- 1.9 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- 1.10 การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
- 1.11 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
- 1.12 การส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

2. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร รองผู้บริหาร และข้าราชการครูปฏิบัติการสอนในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 103 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร รองผู้บริหาร และข้าราชการครูปฏิบัติการสอนในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาชาลบุรี เขต 2 การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ เกรจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 608-609 อ้างถึงใน สมุทร ชำนาญ, 2556, หน้า 83) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 80 คน จากนั้นดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามประสบการณ์สอน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่

3.1.1 ตำแหน่ง

3.1.1.1 ผู้บริหาร รองผู้บริหาร

3.1.1.2 ครู

3.1.2 ประสบการณ์สอน ประกอบด้วย

3.1.2.1 น้อยกว่า 10 ปี

3.1.2.2 ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

3.2.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

3.2.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

3.2.3 การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน

3.2.4 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3.2.5 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

3.2.6 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้

3.2.7 การนิเทศการศึกษา

3.2.8 การแนะแนวการศึกษา

3.2.9 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

3.2.10 การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน

3.2.11 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น

3.2.12 การส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร

หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปัญหาการบริหารงานวิชาการ หมายถึง อุปสรรคในการบริหารกิจกรรมต่าง ๆ ทางด้านวิชาการ และด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนการพัฒนาส่งเสริมความมี

ประสิทธิภาพของการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ และจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วย

1.1 ปัญหาการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง ปัญหา และอุปสรรคกระบวนการในการสนับสนุนให้ครูมีความรู้ในการจัดทำ หลักสูตรสถานศึกษา การประชาสัมพันธ์ ให้ และส่งเสริมชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษา การจัดหาคู่มือ แนวการจัดทำ หลักสูตรสถานศึกษามาบริการแก่ครู และการประเมิน การใช้หลักสูตร และนำผลการประเมินมา พัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

1.2 ปัญหาการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง ปัญหา และอุปสรรคกระบวนการ ในการวางแผนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกับครู การควบคุม กำกับให้การ จัดตารางสอนของครูเป็นไปตามความเหมาะสมของครูผู้ บริหารส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอน โดยใช้โครงงาน และภูมิปัญญาท้องถิ่น

1.3 ปัญหาการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง ปัญหา และอุปสรรคกระบวนการในการดำเนินการวางแผน และกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผล ร่วมกับครู และฝ่ายวิชาการ ให้คำปรึกษา แนะนำแก่ครูเกี่ยวกับการวัดผล และประเมินผลให้เป็น ไปตามแนวทางของหลักสูตร

1.4 ปัญหาการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง ปัญหา และอุปสรรค กระบวนการในการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู ให้มี ประสิทธิภาพ

1.5 ปัญหาการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง ปัญหา และอุปสรรคกระบวนการในการนำเอาแนวคิดวิธีการใหม่ ๆ เครื่องมือทางอิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์ มาใช้ในการสนับสนุนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

1.6 ปัญหาการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ หมายถึง ปัญหา และอุปสรรคกระบวนการ ในการพัฒนาห้องสมุดโรงเรียน และห้องอินเตอร์เน็ตเพื่อการสืบค้นในการเรียนการสอน

1.7 ปัญหาการนิเทศการศึกษา หมายถึง ปัญหา และอุปสรรคกระบวนการใน ความพยายามทุกอย่างของผู้บริหารสถานศึกษา ในการแนะนำครูหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับ การศึกษา ให้รู้จักปรับปรุงวิธีสอน ช่วยให้เกิดความองงาม ทางวิชาชีพทางการศึกษา ช่วยใน การพัฒนาครู ช่วยในการเลือก และปรับปรุง วัตถุประสงค์ของการศึกษาช่วยในการปรับปรุงวัสดุ และเนื้อหาการสอน

1.8 ปัญหาการแนะแนวการศึกษา หมายถึง ปัญหา และอุปสรรคกระบวนการในการอบรม การชี้แนะทาง การให้ความรู้ และการส่งเสริมให้ครูในโรงเรียนจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล

1.9 ปัญหาการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง ปัญหา และอุปสรรคกระบวนการในการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษา และรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

1.10 ปัญหาการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน หมายถึง ปัญหา และอุปสรรคกระบวนการในการสำรวจความต้องการ การวางแผนการสนับสนุน และให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ในกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษา

1.11 ปัญหาการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น หมายถึง ปัญหา และอุปสรรคกระบวนการในการวางแผนการประสานความร่วมมือ และสร้างเครือข่ายกับองค์กรต่าง ๆ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนา ด้านวิชาการ

1.12 ปัญหาการส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา หมายถึง ปัญหา และอุปสรรคกระบวนการในการสำรวจ ข้อมูลความต้องการ และพัฒนาการเรียนรู้ในการได้รับการศึกษาของครอบครั้ว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันที่จัดการศึกษา

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การพัฒนาการบริหารกิจกรรมต่าง ๆ ทางด้านวิชาการ และด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนการพัฒนาส่งเสริมความมีประสิทธิภาพของการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ และจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้การนิเทศการศึกษา การแนะแนว การศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น และการส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

3. ตำแหน่ง

3.1 ผู้บริหาร รองผู้บริหาร หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

3.2 ครู หมายถึง ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่การสอนในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

4. ประสบการณ์สอน หมายถึง ระยะเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการจัดการเรียนการสอน แบ่งออกเป็น

4.1 น้อยกว่า 10 ปี หมายถึง ประสบการณ์การทำงานรับราชการ ตั้งแต่ 1-10 ปี

4.2 ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป หมายถึง ประสบการณ์การทำงานรับราชการ ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป

5. กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขต อำเภอพนัสนิคม หมายถึง โรงเรียน สังกัดสำนักงานจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เปิดสอนถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

6. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 หมายถึง หน่วยงานทางการศึกษาที่จัดตั้งขึ้นตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ทำหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน กำกับติดตามการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่จังหวัดชลบุรี มีโรงเรียนในสังกัด 4 อำเภอ คือ อำเภอพนัสนิคม อำเภอบ้านนา อำเภอบ่อทอง และอำเภอเกาะจันทร์ ประกอบไปด้วย 28 โรงเรียน

บทที่ 2

เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ จึงได้กำหนดหัวข้อที่เป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าดังนี้

1. สภาพการจัดการศึกษาของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในกลุ่มอำเภอ
พนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2
2. ความหมาย และความสำคัญเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ
3. ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ
  - 3.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
  - 3.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
  - 3.3 การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
  - 3.4 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
  - 3.5 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
  - 3.6 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
  - 3.7 การนิเทศการศึกษา
  - 3.8 การแนะแนวการศึกษา
  - 3.9 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
  - 3.10 การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
  - 3.11 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
  - 3.12 การส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน
และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
4. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย
  - 4.1 ตำแหน่ง
  - 4.2 ประสบการณ์สอน
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 5.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในกลุ่มอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 (2558) ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 7 ถนนพนัสนิคม-ทุ่งเหียง ตำบลบ้านช้าง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี มีภารกิจหลักในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานใน 4 อำเภอ ประกอบไปด้วย อำเภอพนัสนิคม อำเภอพานทอง อำเภอบ่อทอง และอำเภอเกาะจันทร์ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 มีจำนวน 28 โรงเรียน โดยเปิดทำการสอนใน 4 อำเภอ ดังนี้

1. อำเภอพนัสนิคม มีจำนวน 6 โรงเรียน
2. อำเภอพานทอง มีจำนวน 5 โรงเรียน
3. อำเภอบ่อทอง มีจำนวน 12 โรงเรียน
4. อำเภอเกาะจันทร์ มีจำนวน 5 โรงเรียน

สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขต อำเภอพนัสนิคมมีทั้งหมด 6 โรงเรียน ซึ่งแสดงรายชื่อโรงเรียน จำนวนผู้บริหาร รองผู้บริหาร และครูดังตารางนี้

ตารางที่ 1 จำนวนผู้บริหาร โรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

ที่	โรงเรียน	จำนวนผู้บริหาร รองผู้บริหาร	จำนวนครู
1	วัดโป่งปกดง	2	19
2	วัดนากระรอก	1	17
3	วัดแก้วศีลาราม	2	15
4	วัดหนองสังข์	1	16
5	ไทยรัฐวิทยา 42	1	14
6	บ้านหนองข่า	1	14
	รวม	8	95

วิสัยทัศน์ (Vision)

เป็นองค์กรหลักในการกำกับดูแล ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน ให้การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานได้อย่างทั่วถึง และให้มีคุณภาพ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พันธกิจ (Mission)

1. ส่งเสริม และสนับสนุนให้ประชากรวัยเรียนทุกคน ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ
2. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรม มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามหลักสูตร และค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ
3. พัฒนาการบริหารจัดการ ที่เน้นการมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างการรับผิดชอบต่อคุณภาพการศึกษา และบูรณาการจัดการศึกษา

เป้าประสงค์ (GOALS)

1. นักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคน มีพัฒนาการเหมาะสมตามวัย และมีคุณภาพ
2. ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับโอกาสในการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง มีคุณภาพ และเป็นธรรม
3. ครู ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาอื่น มีทักษะที่เหมาะสม และทำงานมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์
4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา มีประสิทธิภาพ และเป็นกลไกขับเคลื่อนการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่คุณภาพ ระดับมาตรฐานสากล

กล่าวโดยสรุปว่า สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในกลุ่มอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 มีการบริหารจัดการ และการพัฒนาสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ มีการส่งเสริมพัฒนาสถานศึกษาเพื่อยกระดับมาตรฐาน รักษามาตรฐาน และพัฒนาสู่ความเป็นเลิศที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ควบคู่ไปกับการสร้างเสริมคุณธรรม จริยธรรม สุขนิสัย สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี เน้นการบริหาร มีประสิทธิภาพ และเป็นกลไกขับเคลื่อนการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่คุณภาพ ระดับมาตรฐานสากล

ความหมาย และความสำคัญเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

งานวิชาการถือเป็นงานที่มีความสำคัญที่สุด เป็นหัวใจของการจัดการศึกษา ซึ่งทั้งผู้บริหาร โรงเรียน คณะครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ต้องมีความรู้ความเข้าใจ ให้ความสำคัญ และมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดแนวทางปฏิบัติ การประเมินผล และการปรับปรุงแก้ไขอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง งานวิชาการของโรงเรียน ประกอบด้วย งานหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนเป็นหลัก ซึ่งโรงเรียนจะต้องสร้างหลักสูตรของตนเอง เรียกว่า หลักสูตรสถานศึกษา ดังนั้น

ครูจะต้องทำหน้าที่ในการสร้าง และพัฒนาหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ การออกแบบการจัดการเรียนรู้

ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

งานวิชาการเป็นงานหลัก หรือเป็นกิจกรรมหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการ ไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้ โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหาร และการจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตร สื่อการเรียนการสอน กระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผลประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพ และประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 33)

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2552, หน้า 30) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการว่าเป็นกระบวนการหรือกิจกรรมการดำเนินงานทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงการเรียนการสอน ตลอดจนการประเมินผลให้ดีขึ้น เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

สันติ บุญภิรมณ์ (2552, หน้า 22) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารจัดการกิจกรรมทุกชนิด ทุกประเภท ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน และการบริหาร สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างราบรื่น เปรียบเสมือนเส้นเลือดใหญ่ไปหล่อเลี้ยงหัวใจ การบริหารจึงเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุดของงานวิชาการที่สามารถทำให้งานวิชาการที่สามารถทำให้งานวิชาการเกิดพลวัต (Academic affairs dynamic) อยู่ตลอดเวลา ส่งผลต่อประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และคุณภาพของการศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดไป

ศิริพร ทาทราย (2552, หน้า 13) ได้สรุปเรื่องการบริหารงานวิชาการว่า เป็นงานที่สำคัญ มีขอบเขตกว้างขวาง ครอบคลุมกิจกรรมตามหลักสูตร และกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตร เป็นหัวใจ และงานหลักที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องดำเนินการจัด โปรแกรมการเรียนการสอน และการทำกิจกรรมทุกชนิดเพื่อปรับปรุง และพัฒนาการเรียนการสอนของนักเรียนให้มีคุณภาพ และประสิทธิภาพที่ดี รวมทั้งการวัดผลประเมินผลด้วย ซึ่งความหมายของการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การจัดประสบการณ์ทุกชนิดภายในโรงเรียน เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ให้นักเรียนมีความประพฤติดี มีลักษณะนิสัยที่ดี อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 2) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการว่า หมายถึง การบริหารสถานศึกษา โดยมีการจัดกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

จันทร์ธานี สงวนนาม (2553, หน้า 149) ได้กล่าวไว้ว่า กิจกรรมการบริหารงานวิชาการ จะเปลี่ยนแปลงไปตามสาระสำคัญของหลักสูตร และนโยบายการบริหารของหน่วยงานระดับกรม เช่น การเร่งรัดในการพัฒนาคุณภาพการบริหาร การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น การเรียนการสอน การนิเทศ และการประเมินคุณภาพภายใน ตลอดจนการเปิดโอกาสให้ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา เป็นต้น กิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ นอกจากจะส่งผลโดยตรงต่อนักเรียนแล้วยังส่งผลต่อการบริหารการศึกษาในระดับชาติอีกด้วย การดำเนินกิจกรรมทางวิชาการจึงต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย ลำพังผู้บริหารสถานศึกษาเพียงฝ่ายเดียวไม่สามารถจะเป็นผู้ชี้นำได้ทุกเรื่องในการบริหารงานวิชาการจึงจำเป็นที่คณะครู ทีมงาน หรือแม้แต่คณะกรรมการบริหารสถานศึกษา ต้องมีส่วนร่วมในการบริหาร ตั้งแต่การแสดงความคิดเห็น การวางแผน การตัดสินใจ การปฏิบัติการ ติดตามตรวจสอบผล ประเมินผล ทั้งนี้ เพื่อประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการทั้งในเชิงคุณภาพ และปริมาณที่มีต่อผู้เรียนเป็นสำคัญ

นภาดา ผูกสุวรรณ (2553, หน้า 17) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารสถานศึกษา โดยมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยมีการพัฒนาการเรียนการสอนในด้านต่าง ๆ ให้ได้ผลดี บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน ให้นักเรียนมีความประพฤติดี มีลักษณะนิสัยที่ดี สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

จากความหมายของนักการศึกษาที่กล่าวมาอาจสรุปความหมายของงานวิชาการ การบริหารกิจกรรมทุกอย่างทางด้านวิชาการ ในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร การปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพ อันเป็นเป้าหมายสูงสุดของสถานศึกษา

ความสำคัญของการบริหารวิชาการ

การบริหารงานวิชาการมีความสำคัญในฐานะเป็นงานหลักที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาต้องร่วมกันดำเนินการอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง ดังมีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ ไว้ดังต่อไปนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544, หน้า 29) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า ในบรรดางานที่อยู่ในขอบข่ายการบริหารงานโรงเรียนนั้น งานวิชาการเป็นงานหลัก และมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นงานที่ส่งผลต่อตัวนักเรียนโดยตรง ทั้งด้านคุณสมบัติที่ต้องการ จริยธรรม และความรู้ การบริหารงานวิชาการจะมีประสิทธิภาพหรือไม่

จึงขึ้นอยู่กับผู้บริหาร และครู ดังนั้น ผู้บริหารจำเป็นต้องมีความรู้ การบริหารงานวิชาการเป็นอย่างดี โดยจะต้องให้ความสำคัญสนใจ และตระหนักถึงหน้าที่ ความรับผิดชอบ รู้จักปรับปรุงตนเองให้รู้ และเข้าใจงานวิชาการ สามารถเป็นผู้นำของครูด้านวิชาการได้

ชาตมังกร เลนคำมี (2550, หน้า 14) ได้กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ คือ การดำเนินงานทุกชนิดที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนระหว่างครูกับนักเรียน เพื่อพัฒนา และส่งเสริมการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ งานวิชาการนับเป็นงานที่มีความสำคัญในการบริหารงาน โรงเรียน แต่การที่โรงเรียนจะสามารถทำหน้าที่ด้านนี้ได้ อย่างสมบูรณ์ก็ต่อเมื่อผู้บริหารให้ความสำคัญแก่งานวิชาการ และเข้าใจขอบเขตการบริหารงานวิชาการ เป็นอย่างดี

ชาลินี ฉายารัตน์ (2550, หน้า 18) ได้กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการจัดเป็นงานหลักหรือภารกิจหลักของสถานศึกษาที่เป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษา มีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียน ตลอดจนการวัดผลประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัย เกื้อหนุน การพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

นิรชร มีสุขโข (2550, หน้า 10) ได้กล่าวว่า งานวิชาการมีความสำคัญสูงสุดจึงเป็นหน้าที่ ของผู้เกี่ยวข้องทุกระดับที่จะต้องสนับสนุน ส่งเสริม ช่วยเหลือครูผู้สอนทางด้านวิชาการทุกด้าน งานวิชาการจะดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีประสิทธิผล ครูจะต้องมีความเข้าใจ มีความสามารถ เป็นอย่างดี

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการนับเป็นงานที่สำคัญของโรงเรียน เป็นหน้าที่หลักของโรงเรียน ถือเป็นหัวใจของการบริหารโรงเรียน โรงเรียนจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับงานวิชาการ ของโรงเรียน ที่จะสร้างนักเรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้ มีจริยธรรม และคุณสมบัติตามที่ต้องการ เพื่อนำไปใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมต่อไปได้เป็นอย่างดี

หลักการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของสถานศึกษาหรือโรงเรียน โรงเรียนจะดีหรือไม่ดี ขึ้นอยู่กับการบริหารงานวิชาการทั้งสิ้น ดังนั้น ในการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารจำเป็นต้องมีหลักการในการบริหารงานด้านนี้อย่างมีประสิทธิภาพ หลักการบริหารงานวิชาการเป็น แนวคิดเพื่อปฏิบัติไปสู่ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการจำเป็นต้องมีหลักการที่สำคัญ ๆ ดังนี้

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2546, หน้า 22-25) ได้กล่าวถึงหลักการบริหารงานวิชาการไว้ว่า หลักการบริหารงานวิชาการเป็นแนวคิดเพื่อปฏิบัติไปสู่ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการ จำเป็นต้องมีหลักการที่สำคัญ ๆ ดังนี้

1. หลักการพัฒนาคุณภาพ (Quality management) เป็นการบริหารงาน เพื่อนำไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ องค์ประกอบของคุณภาพที่เป็นตัวชี้วัด คือ ผลผลิต และกระบวนการเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้บุคลากร และผู้รับบริการได้รับความพึงพอใจ พัฒนาศักยภาพ เป็นที่ยอมรับของสังคมในระดับสากลมากขึ้น โดยอาศัยกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา ได้แก่ การควบคุมคุณภาพการตรวจสอบคุณภาพ และการประกันคุณภาพ

2. หลักการมีส่วนร่วม (Participation) การปรับปรุงคุณภาพของกระบวนการบริหารได้พัฒนาอย่างต่อเนื่อง สม่่าเสมอตลอดเวลา โดยทุกคนในหน่วยงานมีส่วนร่วมเสนอแนะปรับปรุง และพัฒนา หลักการมีส่วนร่วมต้องการให้ทุกคนได้ร่วมกันทำงาน ซึ่งลักษณะของงานวิชาการ ต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่ายอาจดำเนินงานในรูปแบบของคณะกรรมการวิชาการ ซึ่งจะมีเป้าหมายการทำงานร่วมกัน นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพได้มากขึ้น การมีส่วนร่วมต้องเริ่มจากการร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมประเมิน

3. หลักธรรมาภิบาล (Good governance) หมายถึง การกำกับที่ดี การดูแลอย่างดี ประกอบด้วยสี่ประการ ดังนี้

3.1 เป้าหมายต้องสอดคล้องต่อความต้องการหรือความจำเป็นของสังคมหรือชุมชน (Relevance) สถานศึกษาต้องทำในสิ่งที่สอดคล้องกับประโยชน์ของผู้เรียน ประโยชน์ของสังคม ชุมชน

3.2 มีความโปร่งใส (Transparency) กระบวนการบริหารต้องโปร่งใสตรวจสอบได้ อธิบายได้ด้วยเหตุผล และมีความยุติธรรมแก่ทุกฝ่าย

3.3 ทุกขั้นตอนมีผู้รับผิดชอบ (Accountability) มีผู้ยอมรับในผลของการกระทำ และพร้อมที่จะแก้ไขปัญหาให้จงได้

3.4 กระบวนการบริหารต้องมีประสิทธิภาพ (Efficiency) และได้ประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง มีการวางแผนงาน มีการปฏิบัติตามแผน มีการติดตาม และประเมิน และมีการปรับปรุงพัฒนาผลที่ได้รับคุ้มค่ากับการลงทุน ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีความพึงพอใจ

กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ (2554, หน้า 15-16) ได้กล่าวถึงหลักการบริหารงานวิชาการไว้ว่า ในการบริหารงานวิชาการจะต้องมีหลักการ และวิธีดำเนินงานเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหาร ดังนั้น ในหลักการเบื้องต้นของการบริหารจึงต้องมีความชัดเจนในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1. ยึดหลักให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นไปตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการของชุมชน และสังคมอย่างแท้จริง โดยมีครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วม

2. มุ่งส่งเสริมสถานศึกษาให้จัดกระบวนการเรียนรู้ โดยถือผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด
3. มุ่งส่งเสริมให้ชุมชน และสังคมมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้รวมทั้งเป็นเครือข่าย และแหล่งการเรียนรู้
4. มุ่งจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ และมาตรฐาน โดยจัดให้มีดัชนีชี้วัดคุณภาพการ จัดหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ และสามารถตรวจสอบคุณภาพการศึกษาได้ทุกช่วงชั้นทั้งระดับเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา
5. มุ่งส่งเสริมให้มีการร่วมมือเป็นเครือข่าย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และคุณภาพในการจัด และพัฒนาคุณภาพการศึกษา

กล่าวโดยสรุปได้ว่า หลักการบริหารงานวิชาการเป็นการคำนึงถึงการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ ทำให้ดีที่สุดนำไปสู่คุณภาพที่คาดหวัง คำนึงถึงวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของการศึกษา โดยให้บุคลากรทุกฝ่ายได้รับผิชอบร่วมกันทำให้ผลผลิตมีคุณภาพ คำนึงถึงประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความประหยัด การดำเนินงานทางวิชาการ โดยอาศัยหลักการดังกล่าวย่อมนจะสามารถบรรลุความสำเร็จ คือ ความเป็นเลิศทางวิชาการ

ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ

ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ ตามที่กระทรวงศึกษาธิการ กำหนดขอบข่าย/ภารกิจของสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ 12 งาน ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้กำหนดให้มีการจัดทำหลักสูตรขั้นพื้นฐาน เพื่อความเป็นไทย พลเมืองดีของชาติ การดำเนินชีวิต และการประกอบอาชีพตลอดจนการศึกษาต่อให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำสาระของหลักสูตร ที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชน และสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม และให้สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 33-36) ไว้ดังนี้

- 1.1 ศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหา และความต้องการของสังคม ชุมชน และท้องถิ่น
- 1.2 วิเคราะห์สภาพแวดล้อม และประเมินสถานภาพสถานศึกษา เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย
- 1.3 จัดทำโครงสร้างหลักสูตร และสาระต่าง ๆ ที่กำหนดให้มีในหลักสูตรสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยพยายามบูรณาการเนื้อหาสาระทั้งในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกัน และระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้

1.4 นำหลักสูตรไปใช้การจัดการเรียนการสอน และบริหารจัดการการใช้หลักสูตรให้เหมาะสม

1.5 นิเทศการใช้หลักสูตร

1.6 ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตร

1.7 ปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรตามความเหมาะสม

กมล ภู่งาม (2544, หน้า 32-36) กล่าวว่า การบริหารหลักสูตร ประกอบด้วย

1. การรวบรวมเอกสารเอกสาร และวัสดุต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับจัดทำหลักสูตรโรงเรียน ได้แก่ เอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลางเอกสารเกี่ยวกับท้องถิ่นเอกสารการปฏิรูปการศึกษา เนื่องจาก เอกสารดังกล่าวเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความเข้าใจให้แก่บุคลากรในโรงเรียนใช้เป็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตรโรงเรียน

2. รวบรวมข้อมูล และสารสนเทศเกี่ยวกับชุมชนศึกษาชุมชนอย่างละเอียดโดยการสำรวจ การสัมภาษณ์หรือพูดคุยกับคนในชุมชนหรือการขอข้อมูล และสารสนเทศจากหน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานของภาคเอกชน

3. สร้างความเข้าใจเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรให้แก่บุคลากรในโรงเรียน และชุมชน โดยการประชุมชี้แจงอาจเชิญวิทยากรทั้งภายใน และภายนอก โรงเรียนมาให้ความรู้ หรือการส่งบุคลากรของโรงเรียน ไปประชุมอบรมเพิ่มเติม และอาจดำเนินการประชาสัมพันธ์ชี้แจงเพิ่มเติม โดยอาจจะจัดทำเอกสารเพิ่มเติมในประเด็นสำคัญ การประชุมชี้แจงการประชุมเชิงปฏิบัติการ

4. การเตรียมการตั้งแต่การเตรียมการด้านบุคลากรที่รับผิดชอบอาคารสถานที่วัสดุอุปกรณ์รวมทั้งบุคคลในชุมชนที่จะเข้าร่วมดำเนินการจัดทำหลักสูตร

5. การวางแผนทางการติดตามกำกับการใช้หลักสูตร

6. การวางแผนการประเมินการใช้หลักสูตร โดยต้องมีการประเมินแผนการใช้หลักสูตร ประเมินการดำเนินการตามหลักสูตร และผลการใช้หลักสูตร โดยทั้งสามส่วนนี้ย่อมมีความสัมพันธ์กัน

สุกนันท แก้วประไพ (2544, หน้า 24) กล่าวถึง บทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนในส่วน ของหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ดังต่อไปนี้

1. จัดหาหลักสูตร และเอกสารไว้ใช้ให้เพียงพอสำหรับการปฏิบัติงานของครู

2. แนะนำครูผู้ร่วมงานในโครงการด้านการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนให้เข้าใจหลักการ จุดหมายโครงสร้าง และสิ่งสำคัญของหลักสูตรที่กำลังใช้อยู่

3. ให้มีการชี้แจงแนะนำบทบาทของหลักสูตร และเอกสารหลักสูตรแก่ครูก่อนทำการสอน

4. ให้มีการสนทนาอภิปรายประชุมหรือฟังการอภิปรายหรือการสนทนาเรื่องหลักสูตรร่วมกับผู้รู้หรือผู้ที่เกี่ยวข้องในท้องถิ่น
  5. จัดให้มีการผลิตจัดทำหลักสูตรเอกสารหลักสูตรคู่มือการใช้หลักสูตรให้ครูอย่างเพียงพอ ครบถ้วน และดูแลให้พร้อมที่จะใช้อยู่ตลอดเวลา
  6. ชี้แจงเรื่องหลักสูตรการสอนแผนการสอน และนโยบายด้านการเรียนการสอน ตลอดจนสิ่งที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับเรื่องหลักสูตร และการสอนตามแนวทางของโรงเรียนแก่ครูที่ย้ายมาใหม่หรือบรรจุใหม่ให้เข้าใจ และรับผิดชอบด้วยวิธีที่เป็นแบบแผนที่แน่นอน
  7. จะให้มีการกรรมการตรวจสอบการใช้หลักสูตรประกอบการเรียนการสอนในโรงเรียน ตั้งแต่ขั้นการเตรียมการสอนเป็นต้น ไปจนถึงการวัดผล และประเมินผลผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาท สำคัญที่สุดในการบริหารงานด้านหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ในสถานศึกษาซึ่งมีแนวทาง ปฏิบัติงานตามภารกิจของสถานศึกษา
- รุจิร ภู่อาระ (2545, หน้า 198) ได้กล่าวถึงการบริหารการนำหลักสูตรไปใช้ซึ่ง ได้แก่
1. การบริการจัดการห้องสมุดให้เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าที่สำคัญที่สุดในโรงเรียน โดยจัดหา เอกสารอ้างอิงการใช้วิธีการสืบค้นที่ทันสมัยส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมการอ่านเพื่อเชิญชวนให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน รู้จักค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง
  2. จัดหาแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ ภายนอกสถานศึกษา เช่น จัดหาสื่อธรรมชาติแทนการใช้สื่ออุปกรณ์ราคาแพง รวมทั้งจัดหาภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยจัดเป็นทำเนียบเพื่อช่วยให้ครูได้มีโอกาสใช้บุคลากรเหล่านี้เสริมสร้างความรู้ในสภาพจริงของท้องถิ่น
  3. จัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนทั้งภายใน และภายนอกโรงเรียนให้สวยงามสะอาด น่าอยู่ปลอดภัย และปราศจากอบายมุข
  4. จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองเป็นประจำ เพื่อรับฟังความคิดเห็นผลการใช้หลักสูตร คือ พฤติกรรม และการปฏิบัติของนักเรียนที่เปลี่ยนแปลงไปจากการใช้หลักสูตร
  5. จัดอาคารสถานที่ในการดำเนินงาน
  6. จัดทำ และจัดหาสื่อ/ อุปกรณ์การเรียนการสอนให้เหมาะสมตามที่หลักสูตรกำหนด
  7. จัดสรรงบประมาณ โดยคำนึงถึงการใช้หลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญ ไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าอาคารสถานที่
  8. จัดโครงการในการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนตั้งแต่ครู นักเรียน เจ้าหน้าที่ นักการภารโรง ให้เข้าใจการเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาในยุคปฏิรูปการศึกษา

สรุปได้ว่า การสนับสนุนให้ครูมีความรู้ในการจัดทำ หลักสูตรสถานศึกษา การประชาสัมพันธ์ให้ และส่งเสริมชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษา การจัดหา คู่มือ แนวการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามาบริการแก่ครู และการประเมินการใช้หลักสูตร และนำ ผลการประเมินมาพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีแนวปฏิบัติซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กล่าวถึง การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 33-36) ไว้ดังนี้

2.1 ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ ตามสาระ และหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ

2.2 ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาสาระ และกิจกรรมให้ สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญ สถานการณ์ การประยุกต์ใช้ ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงงาม และคุณลักษณะ อันพึงประสงค์

2.3 จัดบรรยากาศ และสิ่งแวดล้อม และแหล่งการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้

2.4 การนำภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือผู้ประกอบการ มามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้

2.5 จัดให้มีกรณีศึกษาการเรียนการสอน

2.6 ส่งเสริมให้มีการพัฒนาครู

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2544, หน้า 38-39) ได้ให้แนวทาง กระบวนการในการปฏิบัติงานวิชาการสำหรับผู้บริหาร โรงเรียนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัด การเรียนการสอนไว้ ดังนี้

1. จัดให้มีแผนการสอนให้ครบถ้วนทุกชั้น และทุกกลุ่มสาระสำหรับหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งเน้นให้ครูผู้สอนจัดทำแผนการสอนเองผู้บริหารต้องเป็นผู้นำ และกระตุ้น ให้ครูจัดทำ และติดตามการนำไปใช้ด้วย

2. จัดห้องให้เหมาะสม และสอดคล้องกับจำนวนนักเรียนรวมถึงจัดวัสดุครุภัณฑ์ และ สิ่งอำนวยความสะดวกให้เพียงพอตามความจำเป็น

3. จัดสถานที่อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ และห้องพิเศษเพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนในกลุ่มสาระต่าง ๆ ตามสภาพความพร้อมของโรงเรียน

4. ตรวจสอบการจัดตารางสอนให้เหมาะสมกับเวลา และสอดคล้องกับอัตราเวลาเรียน ในหลักสูตรทุกกลุ่มสาระทุกชั้นเรียน และให้มีตารางสอนรวมของโรงเรียนด้วย

5. จัดทำหรือจัดหาเอกสารประกอบหลักสูตร และแบบพิมพ์ต่าง ๆ ที่สนับสนุนการสอน เช่น แผนการสอนคู่มือครู และเอกสารที่เกี่ยวข้องสำหรับครูผู้สอนให้เพียงพอทุกระดับชั้น

การนิเทศ และการพัฒนาครู การประเมินผลครู การจัดการทรัพยากร การควบคุมคุณภาพ การบริหารและการสนับสนุนทางการสอน การประสานงานการแก้ไขข้อขัดข้อง และทุกกลุ่มสาระ โดยการสำรวจความขาดแคลนและความต้องการของครูผู้สอนนักเรียน

6. จัดครูประจำชั้นครูประจำวิชาให้เหมาะสม โดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ และความถนัดหากไม่สามารถดำเนินการได้ก็ให้จัดตามความสมัครใจ ทั้งนี้ให้คำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดกับนักเรียนด้วย

7. ติดตามการจัดการเรียนการสอนของครู โดยการตรวจแผนการสอนหรือบันทึก การสอนของครูอย่างสม่ำเสมอ

8. เยี่ยมชั้นเรียนหรือสังเกตการสอน โดยกำหนดเป็นปฏิทินการปฏิบัติงานไว้

9. จัดครูเข้าสอนแทนครูที่ขาดหรือครูที่ไม่มาปฏิบัติงานโดยมีการบันทึกมอบหมายงาน และบันทึกรายงานผลการปฏิบัติงานเป็นลายลักษณ์อักษร

10. ติดตามช่วยเหลือพิเศษช่วยแก้ปัญหาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนให้แก่ครู ให้ขวัญ และกำลังใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตร

11. เป็นผู้นำให้ครูปรับปรุงการสอนให้รู้จักใช้เทคนิค และวิธีการสอนแบบต่าง ๆ และ เลือกรูปแบบการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงสภาพความพร้อมของนักเรียน โรงเรียนชุมชน และสิ่งแวดล้อม เป็นสำคัญเพื่อให้ นักเรียนมีความรู้ทักษะ และเจตคติที่ดี

กมล ภูประเสริฐ (2544, หน้า 53) ได้กล่าวถึงภารกิจในการบริหารการเรียนการสอนไว้ว่า ผู้บริหาร ต้องจัดให้มีการดำเนินงานตามภารกิจนั้น ๆ หากการดำเนินงานมีประสิทธิภาพ และ บังเกิดผลดีจะช่วยให้การเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียนเป็นไปอย่างถูกต้องมีผลต่อ การพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง ภาระในการบริหารการเรียนการสอนมีการดำเนินการ ดังนี้

1. การรวบรวมรูปแบบการเรียนการสอน กระบวนการเรียนการสอน เทคนิคการจัด กิจกรรม การเรียนการสอนที่มีลักษณะเน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด หรือเน้นการปฏิบัติจริงของผู้เรียน ในสภาพชีวิตจริง และช่วยพัฒนาความสามารถด้านต่าง ๆ ของนักเรียนได้อย่างแท้จริง

2. การร่วมกันวิเคราะห์ และกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับหน่วย การเรียนรู้ ที่สถานศึกษาจัดทำขึ้นในหน่วยการเรียนรู้แต่ละหน่วยอาจประกอบด้วยรูปแบบเทคนิค กิจกรรมที่หลากหลายได้ แล้วแต่ความเหมาะสมที่จะทำให้นักเรียน ได้พัฒนาเต็มศักยภาพ

3. การกำหนดความต้องการในเรื่องสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับกิจกรรม การเรียนการสอนในหน่วยการเรียนรู้รายวิชานั้นเนื่องจากกิจกรรมจะมีลักษณะให้นักเรียน ได้ ปฏิบัติจริง สื่อการเรียนรู้อาจเป็นสื่อที่นักเรียนใช้ปฏิบัติไม่ใช่สื่อที่ครูใช้สาธิตหรือใช้แสดงให้ดู

4. การวิเคราะห์ และกำหนดวิธีการประเมินผลการเรียนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้รายวิชา ที่เป็นการประเมินตามสภาพจริง รวมทั้งการกำหนดให้ชัดเจนในการประเมินระหว่างปฏิบัติการ เรียนรู้เพื่อเตรียมการในเรื่องวัตถุประสงค์เครื่องมือวัดแนวปฏิบัติแบบฟอร์มที่ต้องใช้ ทั้งนี้ให้ คำนึงถึงมาตรฐานการเรียนรู้เป็นสำคัญ

5. การจัดทำแผนการสอนหรือแผนจัดการเรียนรู้ของผู้สอนแต่ละคน

6. การเตรียมการในเรื่องการเรียนการสอนต้องมีการจัดหาจัดทำจัดห้องต่าง ๆ ให้พร้อม ในการใช้มีรายการที่จะรู้ว่าสื่อหรือห้องนั้น ๆ ใช้ตามแผนการสอนของใครในเวลาใด เพื่อการจัดการที่เหมาะสมรวมทั้งการใช้สื่อการเรียนการสอนนอกห้องเรียนหากเป็นการใช้สื่อ การเรียนการสอนนอกโรงเรียน

7. การเตรียมการเรื่องประเมินผลการเรียน เริ่มจากการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ รายภาค/ รายปี ของหน่วยการเรียนรู้

8. การติดตามกำกับและส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการสอน หรือแผนการจัดการเรียนรู้รวมทั้งแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยการเยี่ยมชมสถานที่ที่มี การจัดกิจกรรมการประชุมปรึกษาหารือเป็นระยะ

9. การแก้ไขข้อบกพร่องในการเรียนการสอนโดยการนำผลการประเมินไปใช้พัฒนา นักเรียน และกระบวนการเรียนการสอนซึ่งอาจต้องมีการส่งเสริมการทำโครงการทางวิชาการ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ การแนะแนว การเพิ่มกิจกรรมพิเศษ

10. การร่วมกันแก้ปัญหาการเรียนการสอน และการประเมินผลที่เกิดขึ้น ซึ่งอาจทำได้ โดยการประชุมปรึกษาหารือ

11. การรายงานผลการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ผู้ปกครอง และการรายงานผลของสถานศึกษา โดยรวมให้หน่วยงานต้นสังกัด และสาธารณะได้ทราบ

12. การจัดระบบเก็บสิ่งที่รวบรวม และจัดทำขึ้นเป็นหมวดหมู่เพื่อสะดวกแก่การศึกษา และการใช้ประโยชน์ เช่น รูปแบบเทคนิค และวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเมื่อรวบรวม และศึกษา แล้วควรจัดเก็บ เพราะจะเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยของโรงเรียน

13. การประเมินจุดเด่น-จุดด้อยหรือข้อจำกัดของหลักสูตรการเรียนการสอน และ การประเมินผลในระหว่างการดำเนินงานเพื่อใช้เป็นข้อมูลส่วนหนึ่งในการประเมินต่อไป

14. การสร้างความภาคภูมิใจให้แก่บุคลากรในโรงเรียนด้วยการให้เห็นระบบ การดำเนินงานที่เกิดจากความร่วมมือของบุคลากรแต่ละคน ความก้าวหน้าของโรงเรียน โดย ส่วนรวมที่พัฒนาขึ้น กว่าเดิมจุดเด่นที่เกิดขึ้นภายใน โรงเรียนเพื่อให้บุคลากรมีกำลังใจ และเกิด ความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงาน ให้ได้ผลดีอย่างต่อเนื่อง

15. การกระตุ้น และส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนางานในหน้าที่อย่างสม่ำเสมอโดยฝ่ายบริหารดำเนินการพัฒนางานของฝ่ายบริหารเป็นตัวอย่าง และเป็นแนวทางที่บุคลากรจะดำเนินการตามการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางจะประสบความสำเร็จได้ต้องอาศัยบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหารครูบุคลากรฝ่ายสนับสนุน และนักเรียนที่มีความรู้ความเข้าใจถึงวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสม

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 151-164) ได้กล่าวไว้ว่าจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษาอยู่ที่การจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปได้ไปอย่างมีประสิทธิภาพการจัด และการดำเนินการด้านการเรียนการสอนจะเป็นไปด้วยดี ก็ด้วยการวางแผนการบริหารงานด้วยความร่วมมือของบุคลากรในโรงเรียน โดยเฉพาะครูอาจารย์ซึ่งเป็นตัวจักรสำคัญที่จะทำให้การเรียนการสอนมีคุณภาพงานการจัด และการดำเนินการด้านการเรียนการสอน ดังนี้

1. การจัดประมวลการสอนหลักสูตร ได้กำหนดรายวิชาไว้จึงเป็นหน้าที่ของโรงเรียนที่จะต้องดำเนินการ โดยความร่วมมือจากฝ่ายวิชาการ และครูอาจารย์ในการจัดทำประมวลการสอนเป็นรายวิชา ซึ่งบางโรงเรียนจะเรียกประมวลการสอนว่า โครงการศึกษาการจัดทำประมวลการสอน หรือ โครงการสอนนี้จะวางแผนเป็นภาคการศึกษาโดยเฉพาะวิชาที่มีหน่วยกิต และสามารถเรียนจบในแต่ละภาคการศึกษา ด้วยเหตุนี้ประมวลการสอนจึงเริ่มจากการวางแผนระยะยาวเป็นภาคการศึกษาแล้วจึงเป็นการวางแผนระยะสั้น เช่น รายสัปดาห์โรงเรียนสามารถที่จะจัดตามความเหมาะสม แต่เมื่อรวมแล้วก็จะได้ครบตามที่หลักสูตรกำหนด

2. การจัดแผนการเรียนสถานศึกษาต้องจัดแผนการเรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตรเพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสเลือกเรียนได้ตามความถนัดตามความสนใจ และความสามารถแผนการเรียนเป็นการกำหนดรายวิชาให้เรียนมีวิชาบังคับวิชาเลือก และวิชาเลือกเสรีอย่างมีจุดมุ่งหมายเป็นหน้าที่ของฝ่ายวิชาการที่จะต้องศึกษาโครงสร้างของหลักสูตรรายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรให้เข้าใจโดยละเอียด

3. การจัดตารางสอน ตารางสอนเป็นการกำหนดวิชา และเวลาเรียน โดยละเอียดประจำวันตลอดสัปดาห์

4. การจัดชั้นเรียนการจัดชั้นเรียนในระดับการศึกษาชั้นต้นจะแบ่งกลุ่มนักเรียนได้ดังนี้

4.1 การจัดกลุ่มตามความรู้ความสามารถของนักเรียน

4.2 การจัดแบ่งตามรายชื่อ

4.3 จัดตามวิชาที่เป็นความสามารถพิเศษที่นักเรียนลงทะเบียนเรียน

4.4 จัดแบบผสมผสาน

5. การจัดครูอาจารย์เข้าสอน การจัดครูอาจารย์เข้าสอนเป็นงานของฝ่ายวิชาการ การพิจารณาความเหมาะสม และถูกต้องจึงเป็นสิ่งจำเป็น

6. การสอนซ่อมเสริม การสอนซ่อมเสริมเป็นการสอนกรณีพิเศษนอกเหนือไปจากการสอนตามแบบแผนปกติเพื่อแก้ไขบกพร่องของนักเรียน

7. การเลือกตำราเรียน ตำราเรียนหรือแบบเรียนเป็นอุปกรณ์การสอนที่สำคัญ โดยทั่วไปสถานศึกษาจะใช้ตำราเรียนที่กระทรวงศึกษากำหนดให้ใช้ นอกเหนือจากนั้นเรียกว่าหนังสืออ่านประกอบซึ่งสถานศึกษาจะใช้ก็ได้ไม่ใช้ก็ได้ กระทรวงศึกษาธิการไม่ได้บังคับการศึกษาในบางระดับ

8. คู่มือครูในงานวิชาการ เป็นเครื่องมือช่วยครูอาจารย์ที่จะได้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานด้านวิชาการในสถานศึกษาเป็นการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการเพื่อจะได้ทำให้การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษามีคุณภาพ และประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

9. การจัดทำคู่มือนักเรียนนักศึกษา คู่มือนักเรียนนักศึกษาเป็นเอกสารที่สถานศึกษาจัดทำเพื่อแจกนักเรียนนักศึกษาโดยเฉพาะนักเรียนนักศึกษาใหม่ในวันลงทะเบียนเพื่อเป็นแนวทางให้นักเรียนนักศึกษาได้เข้าใจถึงหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนการปฏิบัติตน ได้ถูกระเบียบของโรงเรียนในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนนักศึกษาโดยทั่วไปโรงเรียนจะจัดพิมพ์ขึ้นเป็นรายปี

10. การจัดห้องศูนย์ควบคุมการเรียนการสอนทางวิชาการห้องที่จัดขึ้นไม่ใช่ห้องเรียนของนักเรียนนักศึกษาแต่เป็นห้องที่เป็นศูนย์กลางเกี่ยวกับข่าวสาร และสารสนเทศของงานด้านวิชาการในโรงเรียน โดยเฉพาะ โรงเรียนที่มีนักเรียนนักศึกษาไม่ได้เข้าเรียนประจำห้องวันหนึ่งอาจเรียนหลายวิชา และย้ายห้องเรียนการจัดห้องศูนย์ควบคุมการเรียนการสอนจะเป็นศูนย์กลางที่อำนวยความสะดวกในด้านการเรียนการสอนสามารถติดตามทางด้านวิชาการ ได้สรุปการเรียนการสอนจุดมุ่งหมายหลักของผู้บริหาร โรงเรียน คือ การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นความสำคัญของผู้เรียนเป็นหลัก ส่งเสริมให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้เต็มศักยภาพ ประเมินผลการเรียนตามสภาพจริง ปรับบทบาทครูจากผู้ถ่ายทอดมาเป็นผู้ชี้แนะทางการเรียนให้ชุมชน และภูมิปัญญาท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน และการถ่ายทอดความรู้ใช้นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อการเรียนการสอน

สรุปได้ว่า การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่ครูต้องมีจัดทำแผนการเรียนรู้ ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาสาระ และกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การประยุกต์ใช้ ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์รวมทั้งจัดบรรยากาศ และสิ่งแวดล้อม และแหล่งการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือผู้ประกอบการ มามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ และให้มีจัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอน รวมทั้งส่งเสริมให้มีการพัฒนาครูด้วย

3. การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน มีแนวปฏิบัติ ซึ่ง กระทรวงศึกษาธิการ ได้กล่าวถึงการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 33-36) ไว้ดังนี้

3.1 กำหนดระเบียบการวัดผลประเมินผลของสถานศึกษา

3.2 ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผล และประเมินผลแต่ละรายวิชา ให้สอดคล้องกับ มาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้

3.3 ส่งเสริมให้ครูวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง จากกระบวนการปฏิบัติ และ ผลงาน

3.4 จัดให้มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และผลการเรียนจาก สถานศึกษาอื่น พัฒนาเครื่องมือวัดผลประเมินผลให้ได้มาตรฐาน

กมล ภู่งาม (2544, หน้า 13) การบริหารการประเมินผลการเรียนผู้บริหาร โรงเรียน ต้องจัดให้มีการดำเนินงานดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้/ รายวิชา และกิจกรรมการเรียน การสอนรวมทั้งการร่วมกิจกรรมพัฒนานักเรียนเพื่อการพิจารณาในการเตรียมการขั้นต่อไป ทั้งนี้ ต้องคำนึงถึงตัวบ่งชี้ที่กำหนดในมาตรฐานการเรียนรู้ด้วย

2. การกำหนดวิธีการ และเครื่องมือที่จะใช้ในการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ และ การเตรียมการในการสร้างเครื่องมือ และการกำหนดวิธีการที่เป็นระบบในขั้นนี้ควรกำหนด ช่วงเวลาในการประเมินผลการเรียนรู้ระหว่างดำเนินการสอน การประเมินปลายภาคเรียน และ ปลายปีด้วยเพื่อความสะดวกในการสังเกตการปฏิบัติงานของนักเรียน และรวบรวมผลงานของ นักเรียนเป็นระยะ ๆ เพื่อแสดงถึงความก้าวหน้าหรือพัฒนาการของนักเรียนแต่ละคน

3. การควบคุมดูแล และส่งเสริมให้มีการประเมินผลการเรียนตามวิธีการ และเครื่องมือ ที่ได้กำหนดไว้ รวมทั้งการดูแลให้มีการบันทึกผลการเรียนการสอนการบันทึกการสังเกต และ การรวบรวม ผลงานของนักเรียนตามเวลาที่กำหนดไว้อย่างสม่ำเสมอ

4. การจัดทำหลักฐานการศึกษาตามที่กระทรวง/ กรม/ หน่วยงานต้นสังกัดกำหนดไว้

5. การนำผลการประเมินไปใช้ในการแก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียนแต่ละคนอย่าง สม่าเสมอ ซึ่งเป็นหลักการสำคัญของการประเมินที่ต้องการใช้ผลการประเมินเพื่อการพัฒนา ไม่ใช่ การตัดสิน ได้-ตกของนักเรียนแต่อย่างใด

6. การกำหนดรูปแบบระยะเวลาการรายงานผลการเรียนทั้งการรายงานผู้ปกครอง ระหว่างปี และการรายงานผลของโรงเรียนช่วงปลายปีต่อสาธารณะ และหน่วยงานต้นสังกัด

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 165-185) กล่าวว่าในการจัดการเรียนการสอนมีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ คือ จุดมุ่งหมายของการเรียนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัด และประเมินผลซึ่งเป็นกิจกรรมที่วัดเพื่อจะได้ทราบผลว่าการเรียนการสอนนั้นบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่การวัด และประเมินผลจึงเป็นงานสำคัญของโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนหลายแห่งต่างได้ตั้งกำหนดเกณฑ์การวัด และประเมินผลของตนในโรงเรียนที่เด่นทางด้านวิชาการ มักมีการตั้ง เกณฑ์วัด และประเมินผลที่เข้มงวด และมีเกณฑ์สูงเมื่อเปรียบเทียบกับกันระหว่างโรงเรียน จึงมีความแตกต่างกันผู้บริหารมีหน้าที่ และความรับผิดชอบในด้านการวัด และการประเมินผล ดังนี้

1. กำหนดนโยบายทั่วไปเกี่ยวกับการวัดผล และประเมินผลในเรื่อง
  - ก. ประเภทของข้อสอบที่ใช้วัดผล
  - ข. ระยะเวลาที่ใช้สอบจำนวนครั้งที่สอบ และการเก็บคะแนนสอบแต่ละครั้ง
  - ค. มาตรฐานในการสอบวัดผล
  - ง. การเตรียมแบบฟอร์มสำหรับรายงานผลการสอบแก่ผู้ปกครอง
2. จัดหาวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นในการสอบ เช่น เครื่องพิมพ์เครื่องโรเนียว ตลอดจนเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวก
3. พยายามส่งเสริมครูอาจารย์ให้มีความรู้ทางการวัด และประเมินผลโดยการจัดการฝึกอบรมการประชุมปฏิบัติการในด้านเทคนิคการออกข้อสอบ การให้คะแนนการประเมินผลข้อสอบ ตลอดจนการรายงานผลการสอบ
4. การจัดการห้องสอบ และระเบียบในการสอบ และการคุมสอบ
5. ควรมีการประเมินผลการสอน หากมีการบกพร่องจะได้หาทางแก้ไขต่อไป หรือเสนอแนวทางในการนำไปปรับใช้ในครั้งต่อไป

สรุปได้ว่า การดำเนินการวางแผน และกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ร่วมกับครู และฝ่ายวิชาการ ให้คำปรึกษา แนะนำแก่ครูเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนให้เป็นไปตามแนวทางของหลักสูตร

4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีแนวปฏิบัติซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ ได้กล่าวถึง การวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไว้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 33-36) ดังนี้
  - 4.1 ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การบริหารจัดการ และการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ
  - 4.2 ส่งเสริมให้ครูศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ให้แก่กลุ่มสาระการเรียนรู้

4.3 ประสานความร่วมมือในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ตลอดจนเผยแพร่ผลงานวิจัย หรือพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และงานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคลรอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่น

ชาญชัย อาจินสมาจร (2546, หน้า 139-141) การศึกษานั้นเป็นสิ่งที่มีความสำคัญสำหรับการดำรงชีวิตประจำวัน และการศึกษานั้นก็ถือว่าเป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งที่คนเราต้องไขว่คว้า ค้นหา ด้วยตนเอง เพราะหาข้อเท็จจริง จึงจำเป็นต้องมีการวิจัยทางการศึกษา ประกอบด้วย

1. เพื่อสร้างมาตรฐานสำหรับการปฏิบัติงาน ทุกคนต้องการให้ได้ผลงานจากการ ปฏิบัติงานมากที่สุด การวิจัยช่วยสร้างมาตรฐานของงานทั้งด้านคุณภาพ และปริมาณการวิจัย มีความจำเป็นต่อการสร้างมาตรฐานของการปฏิบัติงานอันเป็นที่ยอมรับสำหรับทุกขั้นตอนของการปฏิบัติงานเพื่อการควบคุมลำดับขั้นของการปฏิบัติงานเหล่านี้ และเพื่อให้การปฏิบัติงานทุกขั้นตอนสัมพันธ์กันอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดถึงก่อให้เกิดความร่วมมือของผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง

2. เพื่อก่อให้เกิดวิธีการทำงานที่มาตรฐาน วิธีการทำงานอาจมีหลายวิธี ผู้บริหาร และบุคลากรควรจะร่วมกันตัดสินใจเลือกวิธีที่ดี และง่ายที่สุด ถ้าใช้วิธีทำงานแบบลองถูกลองผิด ก็จะทำให้เสียเวลา และเสียค่าใช้จ่ายการวิจัยสามารถป้องกันการสูญเสียเปล่า

3. เพื่อการตัดสินใจหรือการแก้ปัญหา ในขณะที่มีการดำเนินการตามกระบวนการทางการ ศึกษาผู้บริหารจะประสบกับปัญหาต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้จำเป็นต้องมีการสืบค้น และแก้ปัญหา การวิจัย ซึ่งเป็นการค้นหาความรู้ เป็นหนทางที่ผู้บริหารใช้ในกระบวนการตัดสินใจการวิจัยไม่ได้ ให้คำตอบ ของปัญหาในตัวของมันเอง แต่อาจเสนอแนะการตัดสินใจหรือทางเลือกของการตัดสินใจ

4. เพื่อเผชิญกับความท้าทายของการเปลี่ยนแปลง สังคมปัจจุบันมีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านสังคม เทคโนโลยี และเศรษฐกิจ เป็นต้น เพราะฉะนั้นการวิจัย เพื่อหาคำตอบที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งเหล่านี้จึงเป็นสิ่งจำเป็น

5. เพื่อปรับปรุงสภาพปัจจุบัน การบริหารการศึกษาก็ คือ การปรับปรุงการศึกษา ในปัจจุบัน การแก้ปัญหาโดยใช้สามัญสำนึก จึงเป็นการเสี่ยงกับการผิดพลาด ผู้บริหารที่ดีจึงควรใช้ ผลการวิจัยทางการศึกษามาปรับปรุงสภาพการศึกษาในปัจจุบัน

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2552, หน้า 115) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการวิจัยใน สถานศึกษาว่าเป็นการแสวงหาแนวทาง และเทคนิควิธีการในการบริหารจัดการตามภารกิจ สถานศึกษา แสวงหาเทคนิค และวิธีการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับธรรมชาติ และ ศักยภาพของผู้เรียนทำให้การเรียนรู้ที่มีหลักการ และเหตุผลด้วยตนเอง ซึ่งนำไปสู่ความรู้ ทักษะ

และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ คือ เก่ง ดี และมีสุข ดังนั้น การใช้การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้จึงเป็นภารกิจที่สำคัญ และจำเป็นในกรณีที่ผู้สอน พบว่า กระบวนการพัฒนาการเรียนรู้ที่กำลังดำเนินการอยู่มีปัญหาหรือมีความจำเป็นต้องพัฒนาเร่งด่วน

สรุปได้ว่า การทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นการวิจัยที่ครูทำเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียนของผู้เรียนบางคน บางกลุ่ม หรือทั้งหมด ซึ่งผลการวิจัยสามารถนำมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน และพฤติกรรมของผู้เรียน โดยมีกระบวนการวางแผน ปฏิบัติตามแผน สังเกตผลที่เกิดขึ้น และการสะท้อนความคิด

5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีแนวปฏิบัติ

ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ ได้กล่าวถึงการพัฒนา และใช้สื่อเทคโนโลยีไว้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 33-36) ดังนี้

5.1 ศึกษา วิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อ และเทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนการสอน และการบริหารงานวิชาการ

5.2 ส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน

5.3 จัดหาสื่อ และเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน

5.4 ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหาพัฒนา และการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน กับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัวยุติธรรม องค์กร หน่วยงาน และสถาบัน

5.5 การประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ และเทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนการสอน
ธีรศักดิ์ ลิขิตวัฒน์เศรษฐ (2544, หน้า 10) แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา ได้แก่

1. ศึกษา วิเคราะห์ ความจำเป็นในการใช้สื่อ และเทคโนโลยี เพื่อจัดการเรียนการสอน และการบริหารงานวิชาการ

2. ส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน

3. จัดหาสื่อ และเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนางานด้านวิชาการ

4. ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหาพัฒนา และการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนการสอน และการพัฒนางานด้านวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัวยุติธรรม องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่น

5. การประเมินผลการ พัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

สรุปได้ว่า การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เป็นการนำเอาแนวคิดวิธีการใหม่ ๆ เครื่องมือทางอิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์ มาใช้ในการสนับสนุนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

6. การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ มีแนวปฏิบัติซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ ได้กล่าวถึงการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งการเรียนรู้ไว้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 33-36) ดังนี้

6.1 สำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งใน และนอกสถานศึกษา

6.2 จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้แก่ ครู สถานศึกษา บุคคล ครอบครัว องค์กรต่าง ๆ

6.3 จัดตั้ง และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นพัฒนาแหล่งเรียนรู้ร่วมกัน

6.4 ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งใน และนอกโรงเรียน

เนาวรัตน์ ลิขิตวัฒน์เศรษฐ (2544, หน้า 29) อธิบายลักษณะของการจัดแหล่งเรียนรู้ ดังนี้

1. จัดบรรยากาศในแหล่งเรียนรู้ให้เป็นสภาพจริง/ เหมือนสภาพจริง
2. จัดทรัพยากรในแหล่งเรียนรู้ให้พอเพียง
3. ปรับสภาพของสถานที่เรียนให้ผู้เรียนเรียนด้วยตนเองให้มากที่สุด
4. จัดบริเวณโรงเรียนให้เกิดแหล่งเรียนรู้ และแหล่งสนับสนุนการเรียนรู้
5. จัดศูนย์วิทยากรให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย
6. มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
7. มีการร่วมมือระหว่าง โรงเรียน และชุมชนดูแลสภาพแวดล้อมให้เป็นแหล่งเรียนรู้

ทั้งภายใน และภายนอก

กระทรวงศึกษาธิการ (2543, หน้า 52) ได้กำหนดภารกิจงานพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ฝ่ายวิชาการต้องสำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทั้งในสถานศึกษา ชุมชนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่การศึกษา และเขตพื้นที่การศึกษาใกล้เคียง โดยจัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งการเรียนรู้แก่ครู สถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาในบริเวณใกล้เคียง พร้อมจัดตั้ง และพัฒนา แหล่งการเรียนรู้รวมทั้งพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้ และประสานความร่วมมือสถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาในการจัดตั้ง ส่งเสริม พัฒนา แหล่งเรียนรู้ ที่ใช้ร่วมกันมีการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งใน และนอกโรงเรียน ในการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่น

สรุปได้ว่า การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ต้องมีการจัดทั้งใน และนอกสถานศึกษา มีการทำ เอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้แก่ ครู สถานศึกษา บุคคล ครอบครัว องค์กรต่าง ๆ โดยจัดตั้ง และ พัฒนาแหล่งเรียนรู้ ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และ สถานบันอื่นพัฒนาแหล่งเรียนรู้ร่วมกัน และส่งเสริม สนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งใน และ นอกโรงเรียน

7. การนิเทศการศึกษา มีแนวปฏิบัติซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กล่าวถึงการนิเทศ การศึกษาไว้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 33-36) ดังนี้

7.1 จัดระบบการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนในสถานศึกษา

7.2 ดำเนินการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนภายในรูปแบบหลากหลาย และเหมาะสม

7.3 ประเมินผลการจัดระบบ และกระบวนการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา

7.4 ติดตาม ประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพัฒนาระบบ และกระบวนการ นิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอน

7.5 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และประสบการณ์ การจัดระบบนิเทศการศึกษาภายใน สถานศึกษา กับสถานศึกษาอื่น

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 223) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการจัดการบริหารการศึกษาเพื่อชี้แนะ ให้ความช่วยเหลือ และร่วมมือกับครู บุคลากรที่ เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของครู และเพิ่มคุณภาพของบทเรียน ให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา

โดยกระทรวงศึกษาธิการ (2547, หน้า 179-183) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการนิเทศ การศึกษาไว้ว่า เป็นกระบวนการที่ผู้นิเทศในสถานศึกษาซึ่ง ประกอบด้วย ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร ครูวิชาการ และครู อาจารย์ที่ผู้บริหารมอบหมายดำเนินการ โดยใช้ภาวะผู้นำทำให้เกิดความร่วมมือ ร่วมใจ ประสานงาน และใช้ศักยภาพการทำงานอย่างเต็มที่ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนางานของ สถานศึกษานั้น โดยรวมให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาทุกคน

สรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษา เป็นความพยายามทุกอย่างของผู้บริหารสถานศึกษา ในการแนะนำครูหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ให้รู้จักปรับปรุงวิธีสอน ช่วยให้เกิด ความงอกงาม ทางวิชาชีพทางการศึกษา ช่วยในการพัฒนาครู ช่วยในการเลือก และปรับปรุง วัตถุประสงค์ ของการศึกษา ช่วยในการปรับปรุงวัสดุ และเนื้อหาการสอน

8. การแนะแนวการศึกษา มีแนวปฏิบัติซึ่งได้กล่าวถึงการแนะแนว (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 33-36) ไว้ดังนี้

8.1 จัดระบบแนะแนวทางวิชาการ และวิชาชีพภายในสถานศึกษา โดยเชื่อมโยงกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และกระบวนการเรียนการสอน

8.2 ดำเนินการแนะแนวการศึกษา โดยร่วมมือกับครูทุกคน

8.3 ติดตาม และประเมินผลการจัดระบบ และกระบวนการแนะแนวการศึกษาในสถานศึกษา ประสานความร่วมมือ และประสบการณ์ การจัดระบบการแนะแนวกับสถานศึกษาอื่น กรมวิชาการ (2542, หน้า 2) การแนะแนวการศึกษาการแนะแนวการศึกษาเป็นงานที่สำคัญงานหนึ่งในการบริหารงานวิชาการซึ่งเป็นการส่งเสริม และพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคลสามารถค้นพบ และพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน เสริมสร้างทักษะชีวิต คุณลักษณะทางอารมณ์ ในการเรียนรู้ ในเชิงพหุปัญญา การสร้างสัมพันธภาพที่ดี ครูผู้สอนทุกคนต้องทำหน้าที่แนะแนวให้คำปรึกษา ในด้านชีวิต การศึกษาต่อและการพัฒนาตนเอง สู่โลกอาชีพ และการมีงานทำ

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2552, หน้า 151) กล่าวว่า “การแนะแนวการศึกษา เป็นกิจกรรมกระบวนการ ที่สถานศึกษาจัดขึ้นเพื่อให้บริการแก่ผู้เรียนทั้งภายใน และนอกห้องเรียน โดยการชี้แนะช่วยเหลือ ให้สามารถเข้ากับสิ่งแวดล้อม สังคมได้อย่างมีความสุข

สรุปได้ว่า การแนะแนวการศึกษา เป็นงานสำคัญงานหนึ่งของการบริหารวิชาการ โดยการจัดระบบแนะแนวทางวิชาการ และวิชาชีพภายในสถานศึกษา โดยเชื่อมโยงกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และกระบวนการเรียนการสอน ดำเนินการแนะแนวการศึกษา โดยร่วมมือกับครูทุกคนติดตาม และประเมินผลการจัดระบบ และกระบวนการแนะแนวการศึกษาในสถานศึกษา ประสานความร่วมมือ และประสบการณ์ การจัดระบบการแนะแนวกับสถานศึกษาอื่น และจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล

9. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา มีแนวปฏิบัติ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กล่าวถึงการพัฒนาประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 33-36) ไว้ดังนี้

9.1 จัดระบบโครงสร้างองค์กร ให้รองรับการจัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

9.2 กำหนดเกณฑ์การประเมิน เป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา

9.3 วางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามระบบการประกันคุณภาพ

9.4 ดำเนินการพัฒนาตามแผน และตรวจสอบประเมินผลเพื่อปรับปรุงพัฒนา

9.5 ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาหรือหน่วยงานอื่น ในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

9.6 ประสานความร่วมมือกับเขตพื้นที่การศึกษา ในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

9.7 ประสานความร่วมมือกับสำนักงานรับรองมาตรฐานการศึกษา และการประเมินคุณภาพ การศึกษาในการประเมินสถานศึกษา

กรมวิชาการ (2542, หน้า 17) ได้กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกที่สำคัญที่จะช่วยให้การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพ โดยสถานศึกษาต้องกำหนดมาตรฐานการศึกษาเป็นเป้าหมายการพัฒนาที่ชัดเจน สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ แล้วดำเนินการจัดการศึกษาให้สามารถสร้างความมั่นใจว่าผู้เรียนจะมีคุณลักษณะตามมาตรฐานที่กำหนดไว้โดยมีแนวดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

1. การจัดทำธรรมนูญสถานศึกษา เป็นข้อตกลงที่กำหนดเป็นลายลักษณ์อักษรร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับชุมชน เพื่อใช้เป็นแผนแม่บทในการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา ในช่วงเวลาที่กำหนด โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาเป็นพื้นฐานในการพัฒนา

2. การบริหารจัดการคุณภาพ เป็นการนำทรัพยากร และวิธีการต่าง ๆ มาดำเนินการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีระบบคุณภาพ มีมาตรฐานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในธรรมนูญสถานศึกษาโดยเน้นด้านการเรียนการสอน การวัดผลประเมินตามสภาพจริง และด้านการบริการ และจัดการ

3. การตรวจสอบ ทบทวน และปรับปรุงคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการรวบรวมข้อมูลการปฏิบัติงาน การประเมินสภาพ และผลการดำเนินงานของสถานศึกษาตามแผนพัฒนาคุณภาพที่กำหนดในธรรมนูญสถานศึกษาทุกปี เพื่อปรับปรุง และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

4. การรายงานคุณภาพการศึกษา เป็นการสื่อสารให้ ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทราบถึงความก้าวหน้า และผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่กำหนดไว้ในธรรมนูญสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543, หน้า 12) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารจะต้องมีความตระหนัก เข้ามามีส่วนส่งเสริม สนับสนุน และร่วมคิดร่วมทำ รวมทั้งจะต้องมีการทำงานเป็นทีม โดยบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาต้องได้รับการเตรียมความพร้อมให้มองเห็นคุณค่า และมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน และดำเนินการอย่างต่อเนื่องร่วมกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษา โดยมีการติดตาม และกำกับดูแลการดำเนินการประกันคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบ

สรุปได้ว่า การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา เป็นการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่ การพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษา และรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน มีแนวปฏิบัติซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ ได้กล่าวถึงการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 33-36) ไว้ดังนี้

10.1 การศึกษาสำรวจความต้องการ สนับสนุนงานวิชาการแก่ชุมชน

10.2 จัดให้ความรู้ เสริมสร้างความคิด และเทคนิค ทักษะ ทางวิชาการ เพื่อพัฒนาทักษะวิชาชีพ และคุณภาพชีวิตของประชาชน

10.3 ส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการ

10.4 ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างบุคคล ครอบครั้ว ชุมชน ท้องถิ่น สุลล วังสินธุ์ (2545, หน้า 15) ได้อธิบายถึงยุทธวิธีการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบว่า การพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญนั้น สามารถจำแนกเป็น 4 ส่วน หนึ่งในยุทธวิธีดังกล่าว ส่วนที่ 4 ระบุถึงการจัดกิจกรรมชุมชนสัมพันธ์ เป็นกิจกรรมที่บุคลากรในโรงเรียนจัดขึ้นเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ โดยให้ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการทุกขั้นตอน และเป็นเครื่องมือสำคัญในการเชื่อมโยงการเรียนรู้ระหว่าง โรงเรียน และชุมชน มุ่งขยายการเรียนรู้สู่ชุมชนอย่างมีส่วนร่วม

กระทรวงศึกษาธิการ (2543, หน้า 40) ได้กำหนดภารกิจงานส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน โดยฝ่ายวิชาการต้องศึกษาสำรวจความต้องการสนับสนุนงานวิชาการแก่ชุมชน โดยจัดให้มีความรู้ เสริมสร้างความคิด และเทคนิค ทักษะทางวิชาการเพื่อการพัฒนาทักษะวิชาชีพ และคุณภาพชีวิตของประชาชน ชุมชน ท้องถิ่น มีการส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชน ท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษา และที่จัดโดยบุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา โดยส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างบุคคลครอบครั้ว ชุมชน และท้องถิ่น

สรุปได้ว่า การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชนเป็นการสำรวจความต้องการ การวางแผนการสนับสนุน และให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษา

11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่นมีแนวปฏิบัติซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ ได้กล่าวถึงการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 33-36) ไว้ดังนี้

11.1 ประสานความร่วมมือ ช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

11.2 สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับองค์กรต่าง ๆ

กระทรวงศึกษาธิการ (2543, หน้า 7) มีแนวการบริหารที่สำคัญมากอีกเรื่องหนึ่ง คือ เปลี่ยนรูปแบบการบริหาร และการจัดการศึกษา จากเดิมที่โรงเรียนจัดการศึกษาแต่เพียงลำพังเป็นการเปิดโอกาสให้องค์กรต่าง ๆ ที่หลากหลายเข้ามา มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ในมาตรา 12 ได้กล่าวไว้ว่า นอกเหนือจากรัฐ เอกชน และองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ให้บุคคล ครอบครั องค์กร ชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น มีสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนั้น เพื่อให้สถานศึกษาจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สถานศึกษาต้องมีการประสานความร่วมมือ ในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ซึ่งส่งผลให้โครงสร้างการ จัดองค์กรของโรงเรียนต้องเปลี่ยนแปลงจากองค์กร เดิมที่มีสายการบังคับบัญชา (Hierarchy organization) ไปสู่การจัดองค์กรแบบเครือข่าย (Networking organization) ซึ่งเป็นองค์กรรูปแบบใหม่ของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในอนาคต

สรุปได้ว่า การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่นเป็นการวางแผนการประสานความร่วมมือ และสร้างเครือข่ายกับองค์กรต่าง ๆ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาด้านวิชาการ

12. การส่งเสริม และสนับสนุนทางวิชาการแก่บุคคล ครอบครั องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา มีแนวปฏิบัติซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ ได้กล่าวถึง การส่งเสริม และสนับสนุนทางวิชาการแก่บุคคล ครอบครั องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 33-36) ไว้ดังนี้

12.1 สํารวจ และศึกษาข้อมูลการจัดการศึกษา รวมทั้งความต้องการในการได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการของบุคคล ครอบครั องค์กร หน่วยงาน

12.2 ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาวิชาการ และพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครั องค์กร หน่วยงาน

12.3 จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครั องค์กร หน่วยงาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545, หน้า 32) ได้กล่าวว่า การบริหาร และการจัดการศึกษาของประเทศไทยในระดับท้องถิ่นแต่เดิมเริ่มจากการมีส่วนร่วมของประชาชนมากพอสมควร อันเป็นการวางรากฐานประชาธิปไตย ในแง่ของการมีส่วนร่วมของชุมชน รัฐบาล พยายามที่จะปฏิรูปการศึกษาของไทย โดยดึงชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และได้

ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง ดังจะเห็นได้จากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 อันเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ ได้มีการกำหนดบทบัญญัติในมาตรา 43 ไว้ว่า บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกัน ในการรับการศึกษาอบรมขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐต้องจัดให้ทั่วถึง และมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย นอกจากนี้รัฐธรรมนูญฉบับนี้ มาตรา 81 ยังได้กำหนดไว้ว่า รัฐต้องจัดการศึกษา อบรม และสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม จัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ ปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ และสังคม สร้างเสริมความรู้ และปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สนับสนุนการศึกษาค้นคว้าวิจัยใน ศิลปะวิทยาการต่าง ๆ เร่งรัดพัฒนาวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาประเทศ พัฒนา วิชาชีพครู และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นศิลปวัฒนธรรมของชาติ สำหรับกฎหมายแห่งชาตินั้น มีความสำคัญสองประการ คือ ประการแรก ต้องการให้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติเป็น กฎหมายแม่บทด้านการศึกษา และประการที่สอง ต้องการให้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ เป็นเครื่องมือของการเปลี่ยนแปลงที่เป็นรูปธรรมเกี่ยวกับระบบการศึกษา เพราะเมื่อพระราชบัญญัติ พระราชบัญญัติการศึกษาเป็นกฎหมายแม่บท จึงมีการทบทวน โครงสร้าง และกลไกของการจัด การศึกษาในปัจจุบัน ตั้งแต่ระดับสถานศึกษา จนถึงระดับชาติ เพื่อปรับการบริหารจัดการว่าควร อยู่ในรูปแบบใด และปรับปรุงโครงสร้างที่มีอยู่ให้เกิดการกระจายอำนาจ และมีส่วนร่วมของทุก ๆ ฝ่าย จึงนับได้ว่าเป็นกระบวนทัศน์ใหม่ (New paradigm) ในการจัดการศึกษาของไทย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550, หน้า 1) ได้สรุปหลักการสำคัญของการปฏิรูปการศึกษา คือ การกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษา การเปิดโอกาสให้ ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหาร และการจัดการศึกษาดังบทบัญญัติในพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่ได้กำหนดหลักการไว้ ดังนี้

1. มีเอกภาพด้านนโยบาย และมีความหลากหลายในการปฏิบัติ อัน ได้แก่ ความเป็น เอกภาพในการกำหนดนโยบายในการจัดการศึกษา มีมาตรฐาน และทิศทางในการจัดการศึกษา เหมือนกัน โดยส่วนกลางจะกำหนดนโยบาย ให้คำปรึกษา ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล การจัดการศึกษา

2. มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นกำหนดให้มีการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษาไปสู่คณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาโดยตรง ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหาร

บุคคล และการบริหารทั่วไปโดยให้คณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา เป็นผู้รับผิดชอบโดยตรง

3. ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษาเป็นการเปิดโอกาสให้บุคคลชุมชน สถาบันสังคมต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยมีการระดมทรัพยากรต่าง ๆ จากทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือแก้ไขปัญหา หรือหาแนวทางการพัฒนาการศึกษา เช่น ความคิด ความสามารถ แรงงาน วัสดุ และอื่น ๆ

4. การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น โดยให้บุคคลหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษามีส่วนร่วมในลักษณะรูปแบบคณะกรรมการ หรืออาจมีส่วนร่วมในลักษณะการวางแผน การดำเนินกิจกรรมการใช้ประโยชน์ เป็นต้น

สรุปได้ว่า การส่งเสริม และสนับสนุนทางวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาเป็นการสำรวจ และศึกษาข้อมูลการจัดการศึกษา รวมทั้งความต้องการในการได้รับการสนับสนุนด้าน วิชาการของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน รวมทั้งส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาวิชาการ และพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน

จากแนวคิดที่กล่าวมา สรุปได้ว่า งานวิชาการเป็นงานหลักที่มีความสำคัญ ผู้บริหารโรงเรียนต้องมีความรู้ความเข้าใจในขอบข่ายของงานเพื่อให้การบริหารงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และครอบคลุม ในเรื่องของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น และการส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

ตัวแปรต้นที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ตำแหน่ง และประสบการณ์สอน ผู้วิจัยอธิบายหลักการ และเหตุผลการกำหนดตัวแปรต้นดังกล่าว มีรายละเอียด ดังนี้

1. ตำแหน่ง

ตำแหน่งในการทำงาน เป็นอีกตัวแปรหนึ่งที่มีผลต่อการจัดการศึกษา ซึ่งตำแหน่ง เป็นสิ่งที่มีความสำคัญในการจัดการศึกษาอีกด้านหนึ่ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยสมศักดิ์ เด่นเดชา (2543, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารงาน และประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดยะลา ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารงานของผู้บริหาร โดยรวมทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก และประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โดยรวมทั้ง 7 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนทักษะการบริหารงาน และประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนตามทัศนะของหัวหน้าฝ่ายวิชาการที่ปฏิบัติงานในขนาดโรงเรียน วุฒิกการศึกษา และประสบการณ์ในตำแหน่งที่ต่างกัน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

สอดคล้องกับงานวิจัยของบัณฑิต บุญทาศรี (2542, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิคกลุ่มสถานศึกษาภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการตามทัศนะของหัวหน้างาน และอาจารย์ช่างอุตสาหกรรม วิทยาลัยเทคนิคกลุ่มภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในภาพรวม และในแต่ละด้านมีการปฏิบัติในระดับน้อยทุกด้าน ยกเว้น ด้านการจัดการเรียนการสอนซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการตามทัศนะของหัวหน้างาน และอาจารย์ช่างอุตสาหกรรม จำแนกตามตำแหน่งงาน ขนาดของสถานศึกษาในภาพรวม และในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

สอดคล้องกับการศึกษางานวิจัยของจินตะหรา ศรีเมือง (2554, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในเครือข่ายสหวิทยาเขตอนุบาล จังหวัดศรีสะเกษ เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในเครือข่ายสหวิทยาเขตอนุบาล จังหวัดศรีสะเกษ และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอนต่อสภาพการบริหารงานวิชาการ ผลการวิจัย พบว่า 1) ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มี คะแนนเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก คือ 4.41 ได้แก่ ด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 2) ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอน ที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการ โดยรวม และรายด้าน จำแนกตามสภาพตำแหน่ง ระหว่างครูผู้สอนกับหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ระหว่างครูผู้สอนกับผู้บริหาร และระหว่างหัวหน้าฝ่ายวิชาการกับผู้บริหาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ครูผู้สอน ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหาร

งานวิชาการแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 4) ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ครูผู้สอน ที่ระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวม และรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 5) ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์สอนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน 6) ผลการสัมภาษณ์ ผู้บริหาร โรงเรียน จำนวน 10 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ที่มีอายุ 50 ปี ขึ้นไป มีความคิดเห็นสรุปได้ว่า การเข้าร่วมเป็นโรงเรียนเครือข่ายสหวิทยาเขต อนุบาลจังหวัดศรีสะเกษ ทำให้การบริหารงานวิชาการเปลี่ยนไปจากเดิม ส่วนใหญ่อย่างมาก ผลดี คือ ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ ไม่ว่าจะ เป็น ด้านการพัฒนาวิชาการ การพัฒนาครู และบุคลากร รวมทั้งการพัฒนานักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น นักเรียน และผู้ปกครอง ฟังพอใจในกิจกรรมที่เครือข่ายดำเนินการ และให้การสนับสนุน และอยากให้ขยายเครือข่ายมากขึ้น

สรุปได้ว่า ตำแหน่งในการทำงานจะส่งผลต่อการบริหารจัดการวิชาการที่แตกต่างกัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าตำแหน่งในการทำงาน เป็นสิ่งสำคัญที่จะพัฒนาให้งานวิชาการดีขึ้น

2. ประสบการณ์สอน

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดประสบการณ์สอนของครู คือ น้อยกว่า 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป ประสบการณ์เป็นตัวแปรที่สำคัญตัวหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการปฏิบัติงาน ผู้ที่มีประสบการณ์สูงย่อมมีความเข้าใจในกระบวนการทำงาน ได้มากยิ่งขึ้น ทำให้บุคคลมีโอกาได้เรียนรู้ทำความเข้าใจ มองเห็นปัญหาได้ชัดเจน ถูกต้องตามความเป็นจริง ทำให้เกิดทักษะ และทัศนคติที่ดีในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับภาควิวัฒน์ กมล (2554, หน้า 7) ได้ให้ความหมาย ประสบการณ์สอน ไว้ว่า ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งเข้ารับการบรรจุแต่งตั้งจนถึงปัจจุบันของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาสายการสอน โดยใช้ค่าเฉลี่ยจำนวนปีของประสบการณ์ในการสอนในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำแนกตามประสบการณ์โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับมยุรี ประสิทธิ์นาวา (2555, หน้า 9) ได้ให้ความหมาย ประสบการณ์สอน ไว้ว่า ประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่เข้ารับตำแหน่งครู โดยได้ศึกษาปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาลชุมชนวิมลวิทยา จังหวัดตราด จำแนกตามประสบการณ์สอน โดยรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้น การนิเทศการศึกษา แตกต่างน้อย สอดคล้องกับสุณี ทรัพย์ประเสริฐ (2547, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การประเมินคุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถในการบริหารงาน พบว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์ต่างกันมีคุณลักษณะด้าน ความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาโดยรวม

ด้านหลักสูตร และการบริหารหลักสูตร และด้านการจัดการเรียนการสอน แตกต่างกัน ด้านการนิเทศภายใน ด้านการวัด และประเมินผลการศึกษา และด้านการประกันคุณภาพการศึกษาไม่แตกต่างกัน และการเปรียบเทียบคุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถในการบริหารวิชาการของสถานศึกษา โดยวุฒิการศึกษาร่วมกับประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ไม่แตกต่างกัน ประสบการณ์การสอนเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเพราะผู้ที่มีประสบการณ์ย่อมที่จะพัฒนางาน การเรียนการสอนหรือกิจกรรมอื่น ๆ ได้อย่างดี และมีประสิทธิภาพ (อรัญญา ตุ่มวิจิตร, 2557, หน้า 50) สอดคล้องกับปิยนุช ทองพรม (2550) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน พบว่าผู้บริหาร และครูที่มีประสบการณ์การทำงานมาก มองเห็นปัญหา และมีปัญหามากกว่าผู้บริหาร และครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อย กฤษณา อัจฉิราไพศาล (2543 อ้างถึงใน ธนาวดี มณีเสวต, 2550, หน้า 52) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจปัจจัยลักษณะงานกับความตั้งใจที่จะเปลี่ยนงานของข้าราชการครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 พบว่า เมื่อจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ครูที่มีประสบการณ์ไม่เกิน 10 ปี กับครูที่มีประสบการณ์ มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป มีปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน โดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สรุปได้ว่า ประสบการณ์สอน หมายถึง ระยะเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการจัดการเรียนการสอนตั้งแต่การดำรงตำแหน่งเข้ารับการบรรจุแต่งตั้งจนถึงปัจจุบันของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาสายการสอน ซึ่งจากตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย สรุปได้ว่า วุฒิการศึกษาเป็นตัวแปรที่เป็นองค์ประกอบหนึ่งของการพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพ และประสบการณ์การสอนมากหรือน้อยเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้คุณภาพของการปฏิบัติงานมีความแตกต่างกัน วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การสอนจึงเป็นตัวแปรที่น่าสนใจต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน จึงนำมาศึกษาวิจัยในครั้งนี้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

กุลทรี พิภุลแกม (2551) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 พบว่า การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ยกเว้น การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น อยู่ในระดับปานกลาง

รัตนา อนันตชาติ (2550) ที่ได้ศึกษาปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงาน วิชาการ โรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก

เพียงเพ็ญ เพียรสันเทียะ (2553) ที่ได้ศึกษาปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สระแก้ว เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา อำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยรวม และ รายด้านอยู่ในระดับมาก

มานะ อรุณ โณ (2545) ได้ศึกษาปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำเภอสอยดาว จังหวัด จันทบุรี ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยรวม และรายด้านมีปัญหาอยู่ใน ระดับมาก

ครองทรัพย์ เชิดชู (2551) ได้ศึกษาปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนประถมศึกษาพระประแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทพรปราการ เขต 1 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบตามตำแหน่งหน้าที่ แยกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยได้เสนอแนวทางการพัฒนาไว้ดังนี้ คือ ควรสร้าง ทีมงานครูเพื่อประสานความร่วมมือระหว่าง โรงเรียนในด้านการวิเคราะห์หลักสูตร และเขียน แผนการสอนใช้เอง จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยมุ่งเน้นการบูรณาการทุกกลุ่มสาระควร ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน โดยเป็นวิทยากรท้องถิ่น และมีการนิเทศ การเรียนการสอนอยู่เสมอ และดำเนินงานอย่างเป็นระบบ

ปรีชา โล่ห์ชัย (2552) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ตามทัศนะของหัวหน้างานวิชาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามทัศนะของหัวหน้างาน วิชาการสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต 2 โดยภาพรวม และรายด้าน อยู่ใน ระดับมาก ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามทัศนะของหัวหน้างานวิชาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต 2 จำแนกตามวุฒิทาง การศึกษา อายุ และประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งหัวหน้างานวิชาการสถานศึกษาต่างกัน โดยภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

ชฎาภรณ์ สนิมคล้า (2553) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 จากผลการศึกษา พบว่า ปัญหาการบริหารงาน

วิชาการ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการบริหารงานในโรงเรียน โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น โรงเรียนขนาดใหญ่มีปัญหาโดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของเขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนขนาดใหญ่มีปัญหาการบริหารงานวิชาการมากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง ยกเว้น ด้านหลักสูตร แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารงาน โดยรวม และรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

กฤษิศา รัตนวิจิตร (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ยกเว้น ด้านการนิเทศภายในแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยครูผู้สอนมีปัญหามากกว่าผู้บริหาร เมื่อจำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงาน โดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ยกเว้น ด้านนิเทศภายในแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยผู้ที่มีประสบการณ์ปฏิบัติงานน้อยกว่า 10 ปี มีปัญหามากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป และเมื่อจำแนกตามรุ่นที่ได้รับการประเมินโรงเรียนในฝัน โดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ

นิตยา พูลแสง (2554) ได้ศึกษาปัญหา และแนวทางการพัฒนาวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง โดยจำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ และขนาดโรงเรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยในทัศนะของผู้เชี่ยวชาญในการเสนอแนวทางการพัฒนา คือ ผู้บริหารควรแต่งตั้งคณะกรรมการในการบริหาร วิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยฝึกทักษะการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์จากประสบการณ์จริง แต่งตั้งคณะกรรมการในการนิเทศ ติดตามการประเมินผล การพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีการจัดระบบการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาให้เป็นระบบ ประสานกับสำนักงานรับรองมาตรฐานการศึกษา และประเมินคุณภาพการศึกษาในการประเมินสถานศึกษาเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง

งานวิจัยต่างประเทศ

เดลาเนีย (Delaney, 1995) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับพัฒนาการของโรงเรียน เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ ตามการรับรู้ของครูในโรงเรียนกรณีศึกษาที่เขตการศึกษา Edmonton ประเทศแคนาดา คำถามในการวิจัย คือ ครู และผู้บริหารรับรู้ว่าการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานมีผลต่อพัฒนาการของโรงเรียนหรือไม่ ผลจากการศึกษา พบว่า ครู และผู้บริหารรับรู้ว่าการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานมีผลต่อพัฒนาการของโรงเรียน และข้อค้นพบที่สำคัญจากการวิจัยนี้ คือ สไตล์ หรือแบบของภาวะผู้นำของครูใหญ่เป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อความสำเร็จ งานวิจัยนี้เสนอแนะว่าการตัดสินใจนำรูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานมาใช้ ควรยึดพัฒนาการของโรงเรียนเป็นเหตุผลสำคัญ

เรย์โนลด์ (Reynold, 1996) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วม ตัดสินใจของครูกับความพึงพอใจของครูในโรงเรียนระดับประถมศึกษาที่บริหารงานวิชาการ ในระบบการศึกษาของ Mid-Atlantic ผลการศึกษาพบว่า 1) โดยภาพรวมแล้วครูมีส่วนร่วมในการ ตัดสินใจอยู่ระดับน้อยจนถึงปานกลาง แต่เมื่อวิเคราะห์แต่ละด้าน พบว่า 2) ครูมีส่วนร่วมมากที่สุดในด้านหลักสูตรการสอน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน 3) ครูมีส่วนร่วมน้อยที่สุดในด้านงบประมาณ และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน 4) ครูต้องการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในด้านหลักสูตรการสอน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนปานกลาง 5) ครูต้องการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจน้อยที่สุดในด้านงบประมาณ และความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สำหรับความแตกต่างของความมีส่วนร่วมที่เป็นจริง (Actual) กับที่พึงเป็น พบว่าแตกต่างกันทั้ง 8 ด้าน โดยด้านที่แตกต่างมากที่สุด คือ ด้านนโยบาย และหลักสูตร การสอน โดยปกติแล้วการที่ครูมีส่วนร่วมตัดสินใจสูงจะทำให้ความพึงพอใจในงาน ความพึงพอใจในกลุ่ม และความผูกพันต่อเป้าหมายขององค์กรสูงตามไปด้วย ผู้วิจัยเสนอแนะว่า 1) ควรมีการทำความเข้าใจความต้องการของครู 2) ควรเปิดโอกาสให้ครูร่วมในกระบวนการตัดสินใจ และ 3) ควรสนับสนุนให้ครูมีส่วนร่วมในการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

บันเดอร์ (Bandur, 2008) ศึกษาการดำเนินการจัดการ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนประถมศึกษาบนเกาะฟอร์เรสในอินโดนีเซีย การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบว่าการปรับปรุงในความสำเร็จของนักเรียนที่ได้รับการประสบความสำเร็จที่เกิดจากการดำเนินการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน การวิจัยได้ดำเนินการในปี ค.ศ. 2007 โดยใช้วิธีการทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ ของโรงเรียนประถมศึกษาในเกาะฟอร์เรส ข้อมูลของการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ได้มีการปรับปรุงโรงเรียน และความสำเร็จของนักเรียนที่เกิดจากการดำเนินการ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน สร้างการเรียนการสอนที่ดี การเรียนรู้สภาพแวดล้อม และความสำเร็จของนักเรียน นอกจากนี้

การวิจัยแสดงให้เห็นว่าการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และสร้างขีดความสามารถ เช่น การฝึกอบรม ความเป็นผู้นำโรงเรียน และการจัดการฝึกอบรมโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน และเงินทุนเพิ่มขึ้นจากรัฐบาลมีความจำเป็นที่จะส่งผลต่อการปรับปรุงเพิ่มเติมในประสิทธิผลของโรงเรียนที่มีการดำเนินการ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

สมิท (Smith, 2006) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการในสหรัฐอเมริกา พบว่าการจะทำให้การบริหารงานวิชาการมีประสิทธิภาพสูงต้องส่งเสริมให้ครูใช้เทคนิคการสอนในหลาย ๆ วิธี ให้คณะครูมีส่วนร่วมในการจัดวางแผนการอบรมจัด โครงการให้ครูได้ทราบเปลี่ยนแปลงกัน เชื่อมชั้นเรียน และสังเกตการสอน การประเมินผล และติดตามผลการปฏิบัติงาน การสาธิตการสอน การนิเทศครูใหม่ วิจารณ์การปฏิบัติงานครู โดยไม่ให้เสียกำลังใจให้ครูมีเวลาสอนมากขึ้น ให้ครูมีส่วนร่วมในการเลือก สอดคล้องกับโครงข่ายความรู้เกี่ยวกับวิชาการศึกษาแก่ครูเพิ่มเติม ปรับปรุงเทคนิคการสอนประเมินครู เพื่อประเมินผล และจ่ายค่าเบี้ยเลี้ยงค่าพาหนะตลอดจนค่าที่พัก และครูที่ไปอบรมทางวิชาการ

คอนฟอร์ท และคลาโยร์เน (Cornforth & Claiborne, 2008, pp.155-163) ได้ศึกษาถึงการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการนิเทศเป็นผลจากกลุ่มผู้นิเทศได้ทดลองให้คำปรึกษาเชิงคลินิก เกี่ยวกับการดำเนินงานวิชาการ เป็นวิธีที่แสดงถึงบุคลิกลักษณะในด้านคุณธรรม จริยธรรม ให้ปรากฏต่อผู้รับการนิเทศ กลุ่มผู้นิเทศยอมรับว่าความรู้ของผู้รับการนิเทศมีผลกระทบ และในทางตรงกันข้ามกับตัวผู้เรียน และผู้สอน จึงต้องใช้เวลากับผู้รับการนิเทศในการยอมรับ และปรับตัว ประนีประนอมกับผู้เรียน ผู้รับการนิเทศที่ตั้งใจรับการนิเทศตามปฏิทินขององค์กรที่กำหนดไว้ได้ แสดงอาการวิตกกังวล จากการสังเกตผู้รับการนิเทศ อย่างไรก็ตามเมื่อได้ผ่านการนิเทศไปแล้ว ผู้รับการนิเทศได้ค้นพบตัวเอง และได้กล่าวถึงการนิเทศที่ผ่านมา เมื่อมีการนิเทศเชิงคลินิก มีความผิดปกติหลายอย่างเกิดขึ้นก่อนการนิเทศ ผู้นิเทศได้ให้มีการอภิปรายแสดงความคิดเห็น อย่างอิสระ สมรรถนะความรู้ด้านการปฏิบัติงาน กล่าวโดยสรุป ผู้รับการนิเทศซึ่งเป็นการปฏิบัติ ที่มีคุณธรรม จริยธรรมผู้รับการนิเทศเชิงคลินิกเป็นประโยชน์ต่อทั้งสองฝ่าย และการนิเทศเชิงคลินิกยังคงต้องอภิปราย หาเหตุผลในการนิเทศทางการศึกษาต่อไป

จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศ และต่างประเทศ พบว่าผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการมากที่สุด เพราะถือว่าเป็นภารกิจหลัก และเป็นงานที่สำคัญ ที่ส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน สถานศึกษาจำเป็นต้องจัดหลักสูตร และมีการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้ได้มาตรฐานบรรลุวัตถุประสงค์ และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรพัฒนาการบริหารกิจกรรมต่าง ๆ ทางด้านวิชาการ และด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนการพัฒนาส่งเสริมความมีประสิทธิภาพของการเรียนการสอนให้

บรรลุวัตถุประสงค์ และจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยการบริหารงานวิชาการ ซึ่งประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น และการส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการ แก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในกลุ่มอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาวิจัยตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ ทำการศึกษาจากประชากร และกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร รองผู้บริหาร และข้าราชการครูปฏิบัติการสอนในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 103 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร รองผู้บริหาร และข้าราชการครูปฏิบัติการสอนในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 608-609 อ้างถึงใน สมุทร ชำนาญ, 2556, หน้า 83) โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 80 คน

ตารางที่ 2 จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ที่	โรงเรียน	กลุ่มประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1	วัดโป่งปากดง	21	16
2	วัดนากระรอก	18	14
3	วัดแก้วศีลาราม	17	13
4	วัดหนองสังข์	17	13
5	ไทยรัฐวิทยา 42	15	12
6	บ้านหนองข่า	15	12
รวม		103	80

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง เพื่อสอบถามเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์สอน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนทั้ง 12 ด้าน คือ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 6) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 7) การนิเทศการศึกษา 8) การแนะแนวการศึกษา 9) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 10) การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน 11) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น และ 12) การส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

ลักษณะแบบสอบถามมีลักษณะแบบสอบถามประมาณค่า (Rating scales) 5 ระดับ ซึ่งกำหนดความมากน้อยในระดับความต้องการ โดยกำหนดให้น้ำหนักคะแนน ดังนี้

5 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด
 4 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก
 3 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง
 2 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย
 1 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด
 ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ
 ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร หลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ
2. สร้างเครื่องมือแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scales) 5 ระดับตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert's type)
3. นำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2
4. นำแบบทดสอบที่พัฒนาขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยวิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Item-objective congruence: IOC) (สุวิมล ตรีภานันท์, 2549, หน้า 139 อ้างถึงใน ประยูร อัมสวาสดิ์, 2552, หน้า 74) โดยเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย

-1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย

แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ (Index of item-objective congruence: IOC) เกณฑ์การตัดสิน IOC ที่มีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป แสดงว่า ข้อคำถามนั้นวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์หรือตามเนื้อหานั้น แสดงว่า แบบทดสอบนั้นใช้ได้ ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิมีจำนวน 3 คน

4.1 ดร.สุรัตน์ ไชยชมภู

อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหาร

ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

- 4.2 ดร.จิราพรรณ พงศภักดิ์ อจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา
สำนักวิทยบริการ และเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์
- 4.3 นายพงษ์ศักดิ์ เสกคุมพัตต์ ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดนากระรอก
(อรุณราษฎร์อุปถัมภ์)
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

5. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และนำเสนอ
ประธาน และกรรมการควบคุมงานนิพนธ์เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขเป็นลำดับสุดท้าย

6. นำเสนอแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วมาทดลองใช้ (Try-out) กับครูโรงเรียนที่ไม่ใช่
ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน โดยขอหนังสือจากภาควิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 เพื่อขอความร่วมมือ
ครูในสังกัด นำแบบสอบถามที่ไปทดลองใช้มาวิเคราะห์

7. หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination power) โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนก
ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป (Ferguson, 1981 อ้างถึงใน ประยูร อัมสวาสดี, 2552, หน้า 75) จากนั้นหาค่าอำนาจ
จำแนกรายข้อ และได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ .21-.79

8. นำแบบสอบถามหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์
แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202-204) ได้ค่า
ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ .96

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ขอหนังสือจากภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพาถึงผู้อำนวยการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2
2. ผู้วิจัยแจกแบบสอบถาม และเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยการส่ง และรับ
คืนด้วยตนเอง เป็นจำนวน 80 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้ดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์จากแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาแต่ละฉบับ แล้วนำฉบับที่สมบูรณ์มาให้คะแนน ตามน้ำหนักคะแนนแต่ละข้อ และบันทึกข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์

2. ทำการวิเคราะห์ แล้วนำผลวิเคราะห์ไปแปรผล ตามวัตถุประสงค์ และสมมติฐานของการศึกษาวิจัย การแปลความหมายของคะแนน โดยใช้ค่าคะแนนเฉลี่ย เป็นตัวชี้วัด โดยกำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ตามแนวคิดของบุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว (2554, หน้า 23-24) มีดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ มีรายละเอียดดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม นำมาวิเคราะห์โดยวิธีการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

2. การศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในกลุ่มอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 สถิติที่ใช้คือ ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

3. การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในกลุ่มอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์สอน โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test)

4. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 นำมาวิเคราะห์โดยวิธีการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยเริ่มจากการกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และลำดับขั้นตอนการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้มีความเข้าใจตรงกันในการเสนอผลการวิเคราะห์ และแปลความหมาย ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

- $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย
- SD แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
- t แทน ค่าสถิติการแจกแจงที (t-distribution)
- P แทน ค่าความน่าจะเป็นในการยอมรับนัยสำคัญ (Probability)
- * แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง และประสบการณ์สอน

ตอนที่ 4 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกเป็นรายแบบ และรายข้อดังปรากฏผลในตารางที่ 3-4

ตารางที่ 3 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตำแหน่ง

ตำแหน่ง	n = 80	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ผู้บริหาร	8	10.00
ครู	72	90.00
รวม	80	100.00

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีตำแหน่งผู้บริหารจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 10 และตำแหน่งครู จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 90

ตารางที่ 4 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประสบการณ์สอน

ประสบการณ์ในการทำงาน	n = 80	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10 ปี	33	41.30
ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป	47	58.80
รวม	80	100.00

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์สอนต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 41.30 และผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 58.80

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกเป็นรายแบบ และรายข้อ ดังปรากฏผลในตารางที่ 5-17

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวม และรายด้าน

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	n = 80		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.09	0.64	มาก	5
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.18	0.68	มาก	2
3. การวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน	4.22	0.59	มาก	1
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.16	0.62	มาก	3
5. การพัฒนาสื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.10	0.63	มาก	4
6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้	3.88	0.85	มาก	11
7. การนิเทศการศึกษา	3.94	0.71	มาก	7
8. การแนะแนวการศึกษา	3.93	0.76	มาก	9
9. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	3.94	0.75	มาก	8
10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน	3.85	0.83	มาก	12
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น	3.98	0.77	มาก	6
12. การส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	3.92	0.76	มาก	10
รวม	4.02	0.63	มาก	

จากตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์พบว่าค่าเฉลี่ยปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อโดยเรียง ลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ งานวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนงานพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ลำดับสุดท้าย คือ งานส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ในด้านงานพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวม และรายข้อ

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านงานพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	n = 80		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1. ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูมีความรู้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	3.98	0.71	มาก	5
2. ผู้บริหารประชาสัมพันธ์ให้ และส่งเสริมชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	4.07	0.79	มาก	3
3. ผู้บริหารจัดหาคู่มือ แนวการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มาบริการแก่ครู	4.20	0.77	มาก	1
4. ผู้บริหารร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็งของโรงเรียนเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียน	4.13	0.77	มาก	2
5. ผู้บริหารประเมินการใช้หลักสูตร และนำผลการประเมินมาพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง	4.05	0.81	มาก	4
รวม	4.09	0.64	มาก	

จากตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ พบว่า ค่าเฉลี่ยปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านงานพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวม และรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารจัดหาคู่มือแนวการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามาบริการแก่ครู ผู้บริหารร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็งของโรงเรียนเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียน และผู้บริหารประชาสัมพันธ์ให้

และส่งเสริมชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ลำดับสุดท้าย คือ ผู้บริหาร สนับสนุนให้ครูมีความรู้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอน้ำสนิม สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ในด้านการพัฒนากระบวนการ เรียนรู้ โดยรวม และรายข้อ

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	n = 80		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1. ผู้บริหารวางแผนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ร่วมกับครู	4.15	0.80	มาก	4
2. ผู้บริหารควบคุม กำกับให้การ จัดตารางสอนของครู เป็นไปตามความเหมาะสมของครู	4.01	0.95	มาก	5
3. ผู้บริหารควบคุม กำกับให้ครูมีการจัดเตรียมการสอน และบันทึกการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ	4.29	0.75	มาก	1
4. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	4.27	0.73	มาก	2
5. ผู้บริหารส่งเสริมให้จัดการเรียนการสอนโดยให้ นักเรียนทำโครงการ	4.16	0.72	มาก	3
รวม	4.18	0.68	มาก	

จากตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ พบว่า ค่าเฉลี่ยปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาในด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยรวม และรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา รายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารควบคุม กำกับให้ครูมี การจัดเตรียมการสอน และบันทึกการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัด การเรียนการสอนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น และผู้บริหารส่งเสริมให้จัดการเรียนการสอนโดยให้ นักเรียนทำโครงการ ลำดับสุดท้าย คือ ผู้บริหารควบคุม กำกับให้การ จัดตารางสอนของครูเป็นไป ตามความเหมาะสมของครู

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของ
ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอพนัสนิคม สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ในด้านการวัดผลประเมินผล
และเทียบโอนผลการเรียน โดยรวม และรายข้อ

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน	n = 80		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1. ผู้บริหารดำเนินการวางแผน และกำหนดนโยบาย เกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผลร่วมกับครู และฝ่าย วิชาการ	4.19	0.66	มาก	4
2. ผู้บริหารให้คำปรึกษาแนะนำแก่ครูเกี่ยวกับการวัดผล และประเมินผลให้เป็นไปตามแนวทางของหลักสูตร	4.09	0.70	มาก	5
3. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง จากกระบวนการปฏิบัติ และผลงาน	4.20	0.74	มาก	3
4. ผู้บริหารจัดประชุมอบรมเพื่อให้ครูมีความรู้ ความสามารถในการสร้างเครื่องมือวัดผล และ ประเมินผล	4.30	0.72	มาก	2
5. ผู้บริหารควบคุมติดตามการประเมินผล และนำผล การประเมินมาพัฒนากระบวนการเรียนการสอน	4.34	0.73	มาก	1
รวม	4.22	0.59	มาก	

จากตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์ พบว่า ค่าเฉลี่ยปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษาในด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน โดยรวม และรายข้ออยู่ใน
ระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ผู้บริหาร
ควบคุมติดตามการประเมินผล และนำผลการประเมินมาพัฒนากระบวนการเรียนการสอน ผู้บริหาร
จัดประชุมอบรมเพื่อให้ครูมีความรู้ความสามารถในการสร้างเครื่องมือวัดผล และประเมินผล และ
ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูวัดผลประเมินผลตามสภาพจริงจากกระบวนการปฏิบัติ และผลงาน ลำดับ
สุดท้าย คือ ผู้บริหารให้คำปรึกษาแนะนำแก่ครูเกี่ยวกับการวัดผล และประเมินผลให้เป็นไปตาม
แนวทางของหลักสูตร

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ในด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยรวม และรายข้อ

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	n = 80		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1. ผู้บริหารส่งเสริม และสนับสนุนให้ครูเข้ารับ การอบรม เกี่ยวกับการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.33	0.74	มาก	1
2. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูทำการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพ การเรียนรู้ให้แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้	4.11	0.75	มาก	3
3. ผู้บริหารจัดให้มีคู่มือ/ เอกสารเพื่อประกอบ การจัดทำ วิจัยให้แก่บุคลากรในโรงเรียน	4.16	0.74	มาก	2
4. ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูนำเสนอผลงานการวิจัยต่อผู้มี ส่วนเกี่ยวข้อง	4.03	0.75	มาก	4
รวม	4.16	0.62	มาก	

จากตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์ พบว่า ค่าเฉลี่ยปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยรวม และรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารส่งเสริม และสนับสนุนให้ครูเข้ารับ การอบรมเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารจัดให้มีคู่มือ/ เอกสารเพื่อประกอบ การจัดทำวิจัยให้แก่บุคลากรในโรงเรียน และผู้บริหารส่งเสริมให้ครูทำการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ให้แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ลำดับสุดท้าย คือ ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูนำเสนอผลงานการวิจัยต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของ
ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอพนัสนิคม สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ในด้านการพัฒนาสื่อ
นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยรวม และรายชื่อ

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา	n = 80		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1. ผู้บริหารสำรวจความต้องการของครูในการใช้วัสดุประกอบ หลักสูตร และสื่อการเรียนการสอน	4.05	0.78	มาก	4
2. ผู้บริหารจัดหาวัสดุประกอบหลักสูตร และสื่อการเรียน การสอนมาบริการอำนวยความสะดวกแก่ครู	4.13	0.72	มาก	2
3. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูได้มีการคิดค้น และผลิตวัสดุสื่อ สอนนวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา	4.11	0.69	มาก	3
4. ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการนิเทศเพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจ แก่ครูเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอน	4.20	0.74	มาก	1
5. ผู้บริหารมีการควบคุม กำกับให้ครูได้ใช้สื่อ นวัตกรรม และ เทคโนโลยีทางการศึกษา	3.99	0.80	มาก	5
รวม	4.10	0.63	มาก	

จากตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์ พบว่า ค่าเฉลี่ยปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษาในด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยรวม และรายชื่ออยู่
ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ผู้บริหาร
ส่งเสริมให้มีการนิเทศเพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจแก่ครูเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอน ผู้บริหาร
จัดหาวัสดุประกอบหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอนมาบริการอำนวยความสะดวกแก่ครู และ
ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูได้มีการคิดค้น และผลิตวัสดุสื่อ สอนนวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา
ลำดับสุดท้าย คือ ผู้บริหารมีการควบคุม กำกับให้ครูได้ใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทาง
การศึกษา

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ในด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้โดยรวม และรายชื่อ

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	n = 80		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1. ผู้บริหารจัดหาหนังสือให้มีในห้องสมุดตามความต้องการของครู และนักเรียน	3.83	0.93	มาก	5
2. ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการจัดแหล่งเรียนรู้ทั้งใน และนอกโรงเรียน	3.94	1.02	มาก	1
3. ผู้บริหารพิจารณาคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเป็นผู้ให้บริการด้านเทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้อื่น	3.91	0.92	มาก	2
4. ผู้บริหารส่งเสริมให้นักเรียน เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ใน และนอกโรงเรียน	3.85	0.87	มาก	4
5. ผู้บริหารส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดแหล่งเรียนรู้ทั้งใน และนอกสถานศึกษา	3.86	0.87	มาก	3
รวม	3.88	0.85	มาก	

จากตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์ พบว่า ค่าเฉลี่ยปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้โดยรวม และรายชื่ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการจัดแหล่งเรียนรู้ทั้งใน และนอกโรงเรียน ผู้บริหารพิจารณาคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเป็นผู้ให้บริการด้านเทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้อื่น และผู้บริหารส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดแหล่งเรียนรู้ทั้งใน และนอกสถานศึกษา ลำดับสุดท้าย คือ ผู้บริหารจัดหาหนังสือให้มีในห้องสมุดตามความต้องการของครู และนักเรียน

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ในด้านการนิเทศการศึกษา จำแนกเป็นรายชื่อ

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศการศึกษา	n = 80		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1. ผู้บริหารส่งเสริมการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตร	4.05	0.79	มาก	1
2. ผู้บริหารให้การนิเทศภายในเพื่อช่วยเหลือครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน	3.96	0.79	มาก	2
3. ผู้บริหารเสนอวิธีการวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคของการนิเทศภายในโรงเรียน	3.93	0.78	มาก	3
4. ผู้บริหารจัดให้มีการนิเทศโดยการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง	3.90	0.81	มาก	4
5. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูนำผลงานจากการนิเทศภายในมาปรับปรุง และพัฒนาการเรียนการสอน	3.85	0.87	มาก	5
รวม	3.94	0.71	มาก	

จากตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์ พบว่า ค่าเฉลี่ยปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการนิเทศการศึกษา โดยรวม และรายชื่ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารส่งเสริมการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตร ผู้บริหารให้การนิเทศภายในเพื่อช่วยเหลือครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน และผู้บริหารเสนอวิธีการวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคของการนิเทศภายในโรงเรียน ลำดับสุดท้าย คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูนำผลงานจากการนิเทศภายในมาปรับปรุง และพัฒนาการเรียนการสอน

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ในด้านการแนะแนวการศึกษา โดยรวม และรายข้อ

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการแนะแนวการศึกษา	n = 80		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1. ผู้บริหารอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการแนะแนวให้กับครู ในโรงเรียน	3.96	0.85	มาก	2
2. ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรจัดทำข้อมูลนักเรียน รายบุคคล	4.01	0.88	มาก	1
3. ผู้บริหารจัดหางบประมาณสนับสนุนงานแนะแนวใน โรงเรียน	3.95	0.85	มาก	3
4. ผู้บริหารประสานกับหน่วยงานอื่นเพื่อแนะแนวให้แก่ ผู้เรียน	3.85	0.87	มาก	5
5. ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูในโรงเรียนเป็นบุคคลแห่ง การแนะแนว	3.86	0.87	มาก	4
รวม	3.93	0.76	มาก	

จากตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์ พบว่า ค่าเฉลี่ยปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการแนะแนวการศึกษา โดยรวม และรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรจัดทำข้อมูลนักเรียนรายบุคคล ผู้บริหารอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการแนะแนวให้กับครูในโรงเรียน และผู้บริหารจัดหางบประมาณสนับสนุนงานแนะแนวในโรงเรียน ลำดับสุดท้าย คือ ผู้บริหารประสานกับหน่วยงานอื่นเพื่อแนะแนวให้แก่ผู้เรียน

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของ
ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอพนัสนิคม สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ในด้านการพัฒนาระบบประกัน
คุณภาพภายในสถานศึกษา โดยรวม และรายชื่อ

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	n = 80		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1. ผู้บริหารส่งเสริม และสนับสนุนให้ชุมชนมีส่วนร่วม ในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.09	0.80	มาก	1
2. ผู้บริหารจัดระบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา	3.93	0.85	มาก	3
3. ผู้บริหารวางแผนการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	3.89	0.86	มาก	4
4. ผู้บริหารร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจัดทำประกัน คุณภาพภายใน	3.95	0.86	มาก	2
5. ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการรายงานการประเมินตนเอง ต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	3.85	0.83	มาก	5
รวม	3.94	0.75	มาก	

จากตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์ พบว่า ค่าเฉลี่ยปัญหาการบริหารงานวิชาการของ
ผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยรวม และ
รายชื่ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้
ผู้บริหารส่งเสริม และสนับสนุนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาผู้บริหารร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจัดทำประกันคุณภาพภายใน และผู้บริหาร
จัดระบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ลำดับสุดท้าย คือ ผู้บริหารส่งเสริม
ให้มีการรายงานการประเมินตนเองต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยองศึกษาชลบุรี เขต 2 ในด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน โดยรวม และรายชื่อ

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน	n = 80		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1. ผู้บริหารศึกษา และสำรวจความต้องการสนับสนุนงานวิชาการแก่ประชาชน	3.94	0.99	มาก	1
2. ผู้บริหารวางแผนในการสนับสนุนงานวิชาการแก่ประชาชน	3.75	0.99	มาก	5
3. ผู้บริหารส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษา	3.82	0.97	มาก	4
4. ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างบุคคลครอบครัว ชุมชน และท้องถิ่น	3.88	0.89	มาก	2
5. ผู้บริหารจัดบุคลากรในโรงเรียนให้มีหน้าที่ประสานการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างบุคคลครอบครัว ชุมชน และท้องถิ่น	3.85	0.87	มาก	3
รวม	3.85	0.83	มาก	

จากตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์ พบว่า ค่าเฉลี่ยปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน โดยรวม และรายชื่ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารศึกษา และสำรวจความต้องการสนับสนุนงานวิชาการแก่ประชาชน ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างบุคคลครอบครัว ชุมชน และท้องถิ่น และผู้บริหารจัดบุคลากรในโรงเรียนให้มีหน้าที่ประสานการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างบุคคลครอบครัว ชุมชน และท้องถิ่น ลำดับสุดท้าย คือ ผู้บริหารวางแผนในการสนับสนุนงานวิชาการแก่ประชาชน

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ในด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น โดยรวม และรายข้อ

ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น	n = 80		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1. ผู้บริหารวางแผนร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องประสานความร่วมมือ ช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	3.94	0.89	มาก	3
2. ผู้บริหารสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับองค์กรต่าง ๆ	3.96	0.82	มาก	2
3. ผู้บริหารแต่งตั้งบุคลากรให้มีหน้าที่ในการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น	4.05	0.84	มาก	1
รวม	3.98	0.77	มาก	

จากตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์ พบว่า ค่าเฉลี่ยปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น โดยรวม และรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ผู้บริหารแต่งตั้งบุคลากรให้มีหน้าที่ในการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น ผู้บริหารสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับองค์กรต่าง ๆ และผู้บริหารวางแผนร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องประสานความร่วมมือ ช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ในด้านการส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา โดยรวม และรายชื่อ

ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคลครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	n = 80		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1. ผู้บริหารสำรวจ และศึกษาข้อมูลการจัดการศึกษารวมทั้งความต้องการในการได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการของบุคคลครอบครัว องค์กร หน่วยงาน	3.84	0.75	มาก	3
2. ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาวิชาการ และพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคลครอบครัว องค์กร หน่วยงาน	3.98	0.89	มาก	1
3. ผู้บริหารจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน	3.94	0.82	มาก	2
รวม	3.92	0.76	มาก	

จากตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์พบว่าค่าเฉลี่ยปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา โดยรวม และรายชื่ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาวิชาการ และพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคลครอบครัว องค์กร หน่วยงาน ผู้บริหารจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และผู้บริหารสำรวจ และศึกษาข้อมูลการจัดการศึกษารวมทั้งความต้องการในการได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการของบุคคลครอบครัว องค์กร หน่วยงาน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง และประสบการณ์สอน
ดังปรากฏผลในตารางที่ 18-21

ตารางที่ 18 การวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอพนัสนิคม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ผู้บริหาร n = 8				ครู n = 72			
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับ
1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.45	0.48	มาก	1	4.04	0.64	มาก	5
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.35	0.85	มาก	3	4.16	0.66	มาก	2
3. การวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน	4.40	0.62	มาก	2	4.20	0.59	มาก	1
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.34	0.55	มาก	4	4.14	0.62	มาก	3
5. การพัฒนาสื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.20	0.50	มาก	5	4.08	0.64	มาก	4
6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้	3.75	1.10	มาก	12	3.89	0.82	มาก	11
7. การนิเทศการศึกษา	4.05	0.75	มาก	7	3.93	0.71	มาก	7
8. การแนะแนวการศึกษา	3.95	0.97	มาก	10	3.92	0.73	มาก	9
9. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.13	1.00	มาก	6	3.92	0.72	มาก	8
10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน	3.88	1.22	มาก	11	3.84	0.79	มาก	12
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น	4.04	1.08	มาก	8	3.98	0.74	มาก	6
12. การส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุวทัศน์ หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	3.96	1.03	มาก	9	3.92	0.74	มาก	10
รวม	4.13	0.79	มาก		4.00	0.62	มาก	

จากตารางที่ 18 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง

ผู้บริหาร มีทัศนคติต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน และการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ลำดับสุดท้าย คือ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้

ครู มีทัศนคติต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ การวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ลำดับสุดท้าย คือ การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน

ตารางที่ 19 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ผู้บริหาร		ครู		t	p
	n = 8		n = 72			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.45	0.48	4.04	0.64	1.73	.09
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.35	0.85	4.16	0.66	0.76	.45
3. การวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน	4.40	0.62	4.20	0.59	0.89	.38
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.34	0.55	4.14	0.62	0.91	.73
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา	4.20	0.50	4.08	0.64	0.50	.62
6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้	3.75	1.10	3.89	0.82	-0.44	.66
7. การนิเทศการศึกษา	4.05	0.75	3.93	0.71	0.47	.64
8. การแนะแนวการศึกษา	3.95	0.97	3.92	0.73	0.09	.93
9. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา	4.13	1.00	3.92	0.72	0.74	.46

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ผู้บริหาร		ครู		t	p
	n = 8		n = 72			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน	3.88	1.22	3.84	0.79	0.10	.92
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการ กับสถานศึกษาอื่น	4.04	1.08	3.98	0.74	0.22	.82
12. การส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการ แก่บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงาน และ สถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	3.96	1.03	3.92	0.74	0.16	.87
รวม	4.13	0.79	4.00	0.62	0.54	.59

จากตารางที่ 19 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกตามตำแหน่ง พบว่า โดยรวม และรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 20 การวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอน้ำสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์สอน

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ต่ำกว่า 10 ปี n = 33				ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป n = 47			
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับ
1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.07	0.69	มาก	6	4.10	0.60	มาก	3
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.22	0.65	มาก	4	4.14	0.70	มาก	2
3. การวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน	4.24	0.60	มาก	2	4.21	0.59	มาก	1
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.25	0.64	มาก	1	4.09	0.60	มาก	4
5. การพัฒนาสื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.23	0.65	มาก	3	4.00	0.60	มาก	5
6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้	4.03	0.69	มาก	8	3.77	0.93	มาก	11
7. การนิเทศการศึกษา	4.00	0.66	มาก	10	3.89	0.75	มาก	7
8. การแนะแนวการศึกษา	4.07	0.69	มาก	6	3.83	0.79	มาก	10
9. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.00	0.69	มาก	11	3.90	0.79	มาก	6
10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน	3.98	0.73	มาก	12	3.75	0.89	มาก	12
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น	4.14	0.67	มาก	5	3.87	0.82	มาก	8
12. การส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวองค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	4.02	0.72	มาก	9	3.84	0.79	มาก	9
รวม	4.10	0.57	มาก		3.95	0.67	มาก	

จากตารางที่ 20 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์สอน

ผู้บริหาร และครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี มีทัศนคติต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมาก ไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน และการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ลำดับสุดท้าย คือ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ผู้บริหาร และครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป มีทัศนคติต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมาก ไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ การวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ลำดับสุดท้าย คือ การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน

ตารางที่ 21 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์สอน

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ต่ำกว่า 10 ปี		ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป		t	p
	n = 33		n = 47			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.07	0.69	4.10	0.60	-0.21	.83
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.22	0.65	4.14	0.70	0.52	.61
3. การวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน	4.24	0.60	4.21	0.59	0.25	.80
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.25	0.64	4.09	0.60	1.14	.26
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.23	0.65	4.00	0.60	1.64	.11
6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้	4.03	0.69	3.77	0.93	1.45	.15
7. การนิเทศการศึกษา	4.00	0.66	3.89	0.75	0.66	.51
8. การแนะแนวการศึกษา	4.07	0.69	3.83	0.79	1.39	.17

ตารางที่ 21 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ต่ำกว่า 10 ปี		ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป		t	p
	n = 33		n = 47			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
9. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.00	0.69	3.90	0.79	0.60	.55
10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน	3.98	0.73	3.75	0.89	1.21	.23
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น	4.14	0.67	3.87	0.82	1.55	.13
12. การส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	4.02	0.72	3.84	0.79	1.02	.31
รวม	4.10	0.57	3.95	0.67	1.04	.30

จากตารางที่ 21 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกตามประสบการณ์สอน พบว่า โดยรวม และรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 4 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ดังปรากฏผลในตารางที่ 22-33

ตารางที่ 22 จำนวน ร้อยละ และอันดับของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	n = 80		
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	อันดับ
1. ผู้บริหารควรประชุมชี้แจงเกี่ยวกับหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้	35	43.75	1
2. ควรสร้าง/ พัฒนา/ ปรับปรุงหลักสูตร ให้เหมาะสมกับความต้องการของท้องถิ่น	14	17.50	3
3. ควรสร้างความเข้าใจแก่ครูอาจารย์ และผู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความสำคัญของหลักสูตร	21	26.25	2
4. จัดให้ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้	4	5.00	5
5. ควรจัดหาเอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรไว้บริการให้เพียงพอ	6	7.50	4
รวม	80	100.00	

จากตารางที่ 22 พบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาผู้บริหาร และครูมีทัศนคติต่อแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยมีแนวทางการพัฒนาที่ควรริบดำเนินการซึ่งเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารควรประชุมชี้แจงเกี่ยวกับหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ ควรสร้างความเข้าใจแก่ครูอาจารย์ และผู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความสำคัญของหลักสูตร และควรสร้าง/ พัฒนา/ ปรับปรุงหลักสูตร ให้เหมาะสมกับความต้องการของท้องถิ่น

ตารางที่ 23 จำนวน ร้อยละ และอันดับของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในด้าน
การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	n = 80		
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	อันดับ
1. ผู้บริหารควรเพิ่มการให้คำแนะนำในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้แก่ครู	5	6.25	5
2. ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	30	37.50	1
3. ควรให้ขวัญ กำลังใจ และยกย่องชมเชยครูที่ประสบความสำเร็จด้าน การเรียนการสอน	23	28.75	2
4. จัดให้มีการประเมิน และปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้	7	8.75	4
5. ควรจัดสภาพแวดล้อม และส่งเสริมบรรยากาศภายใน โรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	15	18.75	3
รวม	80	100.00	

จากตารางที่ 23 พบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษาในด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ผู้บริหาร และครูมีทัศนคติต่อแนวทาง
การพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยมีแนวทางการพัฒนาที่ควรริบ
ดำเนินการซึ่งเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้
ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ควรให้ขวัญ กำลังใจ และยกย่องชมเชยครูที่ประสบความสำเร็จด้าน
การเรียนการสอน และควรจัดสภาพแวดล้อม และส่งเสริมบรรยากาศภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อ
การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ตารางที่ 24 จำนวน ร้อยละ และอันดับของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในด้าน
การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน	n = 80		
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	อันดับ
1. จัดให้มีการอบรมครูเกี่ยวกับการจัดทำแผนการวัดผล และประเมินผลแต่ละรายวิชา	8	10.00	4
2. จัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับการวัดผล และประเมินผล การเรียนการสอนโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง	5	6.25	5
3. ควรส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการสร้างเครื่องมือวัดผล และประเมินผล	15	18.75	3
4. ควรส่งเสริมให้ครูพัฒนาเครื่องมือวัดผล และประเมินผล ให้ได้มาตรฐาน	25	31.25	2
5. ควรส่งเสริมให้ครูได้วัดผล และประเมินผลตามสภาพ จริง	27	33.75	1
รวม	80	100.00	

จากตารางที่ 24 พบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษาในด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนผู้บริหาร และครูมีทัศนคติต่อ
แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยมีแนวทางการพัฒนาที่ควร
ริบดำเนิการซึ่งเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ควรส่งเสริมให้ครูได้วัดผล และ
ประเมินผลตามสภาพจริง ควรส่งเสริมให้ครูพัฒนาเครื่องมือวัดผล และประเมินผลให้ได้มาตรฐาน
และควรส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการสร้างเครื่องมือวัดผล และประเมินผล

ตารางที่ 25 จำนวน ร้อยละ และอันดับของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	n = 80		
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	อันดับ
1. ผู้บริหาร และครูควรให้ความสำคัญกับการวิจัยเพื่อพัฒนา	28	35.00	1
2. จัดให้มีการอบรมครูเกี่ยวกับการสร้าง และการใช้นวัตกรรมด้วยวิธีที่หลากหลาย	8	10.00	5
3. ควรส่งเสริมให้ครูทำการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระ	11	13.75	4
4. ครูผู้สอนต้องให้ความร่วมมือในการวิจัยตลอดจนเผยแพร่ผลงานวิจัย	13	16.25	3
5. จัดให้มีการให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบวิธีการวิจัย และการทำวิจัยเพื่อพัฒนา	20	25.00	2
รวม	80	100.00	

จากตารางที่ 25 พบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาผู้บริหาร และครูมีทัศนคติต่อแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยมีแนวทางการพัฒนาที่ควรริบดำเนินการซึ่งเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ผู้บริหาร และครูควรให้ความสำคัญกับการวิจัยเพื่อพัฒนา จัดให้มีการให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบวิธีการวิจัย และการทำวิจัยเพื่อพัฒนา และครูผู้สอนต้องให้ความร่วมมือในการวิจัยตลอดจนเผยแพร่ผลงานวิจัย

ตารางที่ 26 จำนวน ร้อยละ และอันดับของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา	n = 80		
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	อันดับ
1. ควรส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน	18	22.50	2
2. ควรจัดหาสื่อ และเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน และพัฒนาด้านวิชาการ	11	13.75	3
3. จัดให้มีการประชุมความร่วมมือในการผลิต จัดหา พัฒนา และการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี	9	11.25	4
4. จัดให้มีการประชุมผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	7	8.75	5
5. ควรสนับสนุนงบประมาณในการจัดทำสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	35	43.75	1
รวม	80	100.00	

จากตารางที่ 26 พบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาผู้บริหาร และครูมีทัศนคติต่อแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยมีแนวทางการพัฒนาที่ควรริบดำเนินการซึ่งเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ควรสนับสนุนงบประมาณในการจัดทำสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ควรส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน และควรจัดหาสื่อ และเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน และพัฒนาด้านวิชาการ

ตารางที่ 27 จำนวน ร้อยละ และอันดับของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	n = 80		
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	อันดับ
1. ควรดำเนินการสำรวจแหล่งเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น	11	13.75	3
2. จัดให้มีการทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้	7	8.75	5
3. ควรดำเนินการจัดตั้ง และพัฒนาแหล่งเรียนรู้รวมทั้ง พัฒนาให้เกิดองค์ความรู้	21	26.25	2
4. ควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งใน และ นอกโรงเรียน	9	11.25	4
5. ควรสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนา และศึกษาแหล่ง เรียนรู้	32	40.00	1
รวม	80	100.00	

จากตารางที่ 27 พบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ผู้บริหาร และครูมีทัศนคติต่อแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยมีแนวทางการพัฒนาที่ควรริบดำเนินการซึ่งเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ควรสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนา และศึกษาแหล่งเรียนรู้ ควรดำเนินการจัดตั้ง และพัฒนาแหล่งเรียนรู้รวมทั้งพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้ และควรดำเนินการสำรวจแหล่งเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษาชุมชน ท้องถิ่น

ตารางที่ 28 จำนวน ร้อยละ และอันดับของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในด้าน
การนิเทศการศึกษา

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศการศึกษา	n = 80		
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	อันดับ
1. ผู้บริหาร และครูควรตระหนัก และให้ความสำคัญกับ การนิเทศการศึกษา	28	35.00	1
2. จัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการแก่ผู้บริหาร และ ครูผู้สอนในเรื่องเทคนิค และวิธีการนิเทศ	7	8.75	5
3. จัดให้มีการนำผลการนิเทศมาใช้ในการปรับปรุงการเรียน การสอน	9	11.25	4
4. ครูผู้สอนต้องให้ความร่วมมือในการนิเทศการเรียน การสอน	23	28.75	2
5. การนิเทศควรมีต่อเนื่อง และเป็นระบบในการดำเนินงาน นิเทศ	13	16.25	3
รวม	80	100.00	

จากตารางที่ 28 พบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษาในด้านการนิเทศการศึกษาผู้บริหาร และครูมีทัศนคติต่อแนวทางการพัฒนา
การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยมีแนวทางการพัฒนาที่ควรริบดำเนินการ
ซึ่งเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ผู้บริหาร และครูควรตระหนัก และให้
ความสำคัญกับการนิเทศการศึกษา ครูผู้สอนต้องให้ความร่วมมือในการนิเทศการเรียนการสอน
และการนิเทศควรมีต่อเนื่อง และเป็นระบบในการดำเนินงานนิเทศ

ตารางที่ 29 จำนวน ร้อยละ และอันดับของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการใน
ด้านการแนะแนวการศึกษา

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ด้านการแนะแนวการศึกษา	n = 80		
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	อันดับ
1. ควรมีการสอดแทรกการแนะแนวอยู่ในกระบวนการ เรียนการสอน หรือการให้บริการทุกกิจกรรม	23	28.75	1
2. ผู้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนแนะแนว หรือผู้ให้บริการ ทุกคนควรมีการประสานกับผู้เกี่ยวข้องทั้งภายใน และ ภายนอกสถานศึกษาทุกคน โดยเฉพาะชุมชน	13	16.25	4
3. การแนะแนวจะต้องจัดสำหรับผู้เรียน และผู้รับบริการ ทุกคนไม่ใช่จัดให้เฉพาะผู้เรียนหรือผู้รับบริการที่มี ปัญหาเท่านั้น และต้องจัดให้ครอบคลุมทั้งด้านการศึกษา อาชีพ และบุคลิกภาพ	21	26.25	2
4. การแนะแนวควรมีข้อมูล และสารสนเทศ ที่ใช้ใน การแนะแนวทุกด้านตรงตามความเป็นจริง และเป็น ปัจจุบันซึ่งจะทำให้สามารถช่วยเหลือผู้เรียนหรือ ผู้รับบริการได้ตรงความต้องการ	16	20.00	3
5. การแนะแนวจะต้องสามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนหรือ ผู้รับบริการนำตนเอง และพึ่งตนเองได้	7	8.75	5
รวม	80	100.00	

จากตารางที่ 29 พบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษาในด้านการแนะแนวการศึกษาผู้บริหาร และครูมีทัศนคติต่อแนวทางการพัฒนาการ
บริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยมีแนวทางการพัฒนาที่ควรริบดำเนินการ
ซึ่งเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ควรมีการสอดแทรกการแนะแนวอยู่ใน
กระบวนการเรียนการสอน หรือการให้บริการทุกกิจกรรม การแนะแนวจะต้องจัดสำหรับผู้เรียน
และผู้รับบริการทุกคนไม่ใช่จัดให้เฉพาะผู้เรียนหรือผู้รับบริการที่มีปัญหาเท่านั้น และต้องจัดให้กล
อบคลุมทั้งด้านการศึกษา อาชีพ และบุคลิกภาพ

ตารางที่ 30 จำนวน ร้อยละ และอันดับของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการใน
ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	n = 80		
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	อันดับ
1. ควรจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน ซึ่งต้องกำหนดกิจกรรม ที่จะดำเนินการในการประเมินผลภายในทุกขั้นตอน	26	32.50	1
2. ควรจัดเตรียมงบประมาณ และสิ่งอำนวยความสะดวก ในการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา	19	23.75	2
3. ควรมีให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มาจากหน่วยงานต้นสังกัดเข้ามา มีส่วนร่วมในกระบวนการประเมินคุณภาพภายในของ สถานศึกษา	13	16.25	4
4. ควรส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากร และผู้ ที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ผลการประเมิน คุณภาพภายในภายนอก และการนำข้อมูลสารสนเทศ จากการวิเคราะห์สังเคราะห์ ไปใช้ประโยชน์ต่อการ พัฒนาการ	16	20.00	3
5. ผู้บริหารควรมีการเผยแพร่การสรุป และจัดทำรายงาน ประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในของ สถานศึกษารายงานต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง อย่างเหมาะสม และเปิดเผยต่อสาธารณชน	6	7.50	5
รวม	80	100.00	

จากตารางที่ 30 พบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษาในด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาผู้บริหาร และครูมีทัศนคติ
ต่อแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยมีแนวทางการพัฒนา
ที่ควรริบดำเนินการซึ่งเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ควรจัดทำปฏิทิน
การปฏิบัติงาน ซึ่งต้องกำหนดกิจกรรมที่จะดำเนินการในการประเมินผลภายในทุกขั้นตอน
ควรจัดเตรียมงบประมาณ และสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพ

ภายในสถานศึกษา และควรส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากร และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ผลการประเมินคุณภาพภายในภายนอก และการนำข้อมูลสารสนเทศจากการวิเคราะห์สังเคราะห์ ไปใช้ประโยชน์ต่อการพัฒนาการ

ตารางที่ 31 จำนวน ร้อยละ และอันดับของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน	n = 80		
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	อันดับ
1. ควรส่งเสริมความร่วมมือการบริการทางวิชาการระหว่างบุคลากร ชุมชน ให้มีบรรยากาศการเรียนรู้ตลอดชีวิตสู่ชุมชน และสังคม	11	13.75	4
2. ควรจัด โครงการ หรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริการทางวิชาการ ซึ่งสามารถตอบสนองภารกิจการสร้างประโยชน์แก่สังคม	9	11.25	5
3. ควรมีการติดตามประเมินประโยชน์ หรือผลกระทบกับชุมชนที่เกิดจากการบริการทางวิชาการ	17	21.25	3
4. ควรส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันทางวิชาการ หรือวิชาชีพให้ชุมชน สังคมมีความเข้มแข็งสามารถแก้ปัญหาพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน	24	30.00	1
5. ควรส่งเสริมให้มีการบูรณาการงานบริการทางวิชาการแก่ชุมชน สังคมกับการเรียนการสอน และการวิจัย	19	23.75	2
รวม	80	100.00	

จากตารางที่ 31 พบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชนผู้บริหาร และครุมีทัศนคติต่อแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยมีแนวทางการพัฒนาที่ควรริบดำเนินการซึ่งเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ควรส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันทางวิชาการหรือวิชาชีพให้ชุมชน สังคมมีความเข้มแข็งสามารถแก้ปัญหาพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน ควรส่งเสริมให้มีการบูรณาการงานบริการทางวิชาการแก่ชุมชน สังคมกับการเรียน

การสอน และการวิจัย และควรมีการติดตามประเมินประโยชน์ หรือผลกระทบกับชุมชนที่เกิดจากการบริการทางวิชาการ

ตารางที่ 32 จำนวน ร้อยละ และอันดับของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น	n = 80		
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	อันดับ
1. ผู้บริหารควรสนับสนุนการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา กับสถานศึกษาอื่น ๆ และเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการวิชาการของนักเรียนทุกด้าน	23	28.75	1
2. ผู้บริหารควรมีการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐ และเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชน และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน และท้องถิ่น	20	25.00	2
3. ควรให้มีการบริการด้านวิชาการที่สามารถเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับแหล่งวิชาการกับสถานศึกษาอื่น ๆ	10	12.50	5
4. ควรมีโครงการหรือกิจกรรมการพัฒนาวิชาการร่วมกับสถาบันการศึกษาอื่น ๆ	14	17.50	3
5. ควรมีการส่งเสริมให้มีการร่วมการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นร่วมกับสถานศึกษาอื่น ๆ ที่ใกล้เคียงกัน	13	16.25	4
รวม	80	100.00	

จากตารางที่ 32 พบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่นผู้บริหาร และครุมีทัศนคติต่อแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยมีแนวทางการพัฒนาที่ควรริบดำเนินการซึ่งเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ผู้บริหารควรสนับสนุนการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา กับสถานศึกษาอื่น ๆ และเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการ

วิชาการของนักเรียนทุกด้าน ผู้บริหารควรมีการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐ และเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิชาการของชุมชน และมีส่วนในการพัฒนาชุมชน และท้องถิ่น และควรมีโครงการหรือกิจกรรมการพัฒนาวิชาการร่วมกับสถาบันการศึกษาอื่น ๆ

ตารางที่ 33 จำนวน ร้อยละ และอันดับของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ในด้านการส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการด้านการส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	n = 80		
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	อันดับ
1. ควรมีการประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจต่อบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชนองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน ศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ในเรื่อง เกี่ยวกับสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานการศึกษา	26	32.50	1
2. ควรจัดให้มีการสร้างความรู้ความเข้าใจ การเพิ่ม ความพร้อมให้กับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน เอกชน องค์กร วิชาชีพ สถาบัน ศาสนา สถานประกอบการ และสถาบัน สังคมอื่นที่ร่วมจัดการศึกษา	17	21.25	2
3. ผู้บริการควรสนับสนุนการร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน ศาสนา สถาน ประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นร่วมกันจัดการศึกษา และใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน	13	16.25	4

ตารางที่ 33 (ต่อ)

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการด้านการส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	n = 80		
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	อันดับ
4. ควรส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กร เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน ศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น	14	17.50	3
5. ควรส่งเสริม และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ทั้งด้านคุณภาพ และ ปริมาณเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ	10	12.50	5
รวม	80	100.00	

จากตารางที่ 33 พบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษาในด้านการส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน
และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาผู้บริหาร และครูมีทัศนคติต่อแนวทางการพัฒนาการบริหารงาน
วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยมีแนวทางการพัฒนาที่ควรริบดำเนินการซึ่งเรียงลำดับจากมาก
ไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ควรมีการประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจต่อบุคคล ครอบครัว ชุมชน
องค์กรชุมชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน ศาสนา
สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ในเรื่องเกี่ยวกับสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
การศึกษา ควรจัดให้มีการสร้างความรู้ความเข้าใจ การเพิ่มความพร้อมให้กับบุคคล ครอบครัว
ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน ศาสนา
สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นที่ร่วมจัดการศึกษา และควรส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัด
กิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชนองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน ศาสนา สถานประกอบการ
และสถาบันสังคมอื่น

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนเปรียบเทียบกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน จำแนกตามตำแหน่ง และประสบการณ์สอน และหาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ผู้บริหาร รองผู้บริหาร และข้าราชการครูปฏิบัติการสอนในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 608-609) อ้างถึงใน สมุทร ชำนาญ, 2556, หน้า 83) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 80 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ของเบสท์ และคานท์ (Best & Kahn, 1993, p. 247) จำนวน 58 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .21-.79 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .96 และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การทดสอบค่าที (t-test) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และทำการแปลผลโดยนำเสนอเป็นตารางประกอบ พร้อมการบรรยาย

สรุปผล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 สรุปผลได้ดังนี้

1. ปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อโดยเรียง ลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ งานวัดผล

ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน งานพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ลำดับสุดท้าย คือ งานส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน

1.1 ปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านงานพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวม และรายชื่ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารจัดหาคู่มือ แนวการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มาบริการแก่ครูผู้บริหารร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง วิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็งของโรงเรียนเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียน และผู้บริหารประชาสัมพันธ์ให้ และส่งเสริมชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ลำดับสุดท้าย คือ ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูมีความรู้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

1.2 ปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยรวม และรายชื่ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารควบคุม กำกับให้ครูมีการจัดเตรียมการสอน และบันทึกการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น และผู้บริหารส่งเสริมให้จัดการเรียนการสอน โดยให้นักเรียนทำโครงการ ลำดับสุดท้าย คือ ผู้บริหารควบคุม กำกับให้การจัดตารางสอนของครูเป็นไปตามความเหมาะสมของครู

1.3 ปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน โดยรวม และรายชื่ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารควบคุมติดตามการประเมินผล และนำผลการประเมินมาพัฒนากระบวนการเรียนการสอน ผู้บริหารจัดประชุมอบรมเพื่อให้ครูมีความรู้ความสามารถในการสร้างเครื่องมือวัดผล และประเมินผล และผู้บริหารส่งเสริมให้ครูวัดผลประเมินผลตามสภาพจริงจากกระบวนการปฏิบัติ และผลงาน ลำดับสุดท้าย คือ ผู้บริหารให้คำปรึกษาแนะนำแก่ครูเกี่ยวกับการวัดผล และประเมินผลให้เป็นไปตามแนวทางของหลักสูตร

1.4 ปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยรวม และรายชื่ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารส่งเสริม และสนับสนุนให้ครูเข้ารับ การอบรมเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารจัดให้มีคู่มือ/ เอกสารเพื่อประกอบ การจัดทำวิจัยให้แก่บุคลากรในโรงเรียน และผู้บริหารส่งเสริมให้ครูทำการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ให้แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ลำดับสุดท้าย คือ ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูนำเสนอผลงานการวิจัยต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

1.5 ปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยรวม และรายชื่ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการนิเทศเพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจแก่ครูเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอน ผู้บริหารจัดหาวัสดุประกอบหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอนมาบริการอำนวยความสะดวกแก่ครู และผู้บริหารส่งเสริมให้ครูได้มีการคิดค้น และผลิตวัสดุสื่อ สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา ลำดับสุดท้าย คือ ผู้บริหารมีการควบคุม กำกับให้ครูได้ใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา

1.6 ปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โดยรวม และรายชื่ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการจัดแหล่งเรียนรู้ทั้งใน และนอกโรงเรียน ผู้บริหารพิจารณาคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเป็นผู้ให้บริการด้านเทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้อื่น และผู้บริหารส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดแหล่งเรียนรู้ทั้งใน และนอกสถานศึกษา ลำดับสุดท้าย คือ ผู้บริหารจัดหาหนังสือให้มีในห้องสมุดตามความต้องการของครู และนักเรียน

1.7 ปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการนิเทศการศึกษา โดยรวม และรายชื่ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารส่งเสริมการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตร ผู้บริหารให้การนิเทศภายในเพื่อช่วยเหลือครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน และผู้บริหารเสนอวิธีการวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคของการนิเทศภายในโรงเรียน ลำดับสุดท้าย คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูนำผลงานจากการนิเทศภายในมาปรับปรุง และพัฒนาการเรียนการสอน

1.8 ปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการแนะแนว การศึกษา โดยรวม และรายชื่ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรจัดทำข้อมูลนักเรียนรายบุคคล ผู้บริหารอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการแนะแนวให้กับครูในโรงเรียน และผู้บริหารจัดหางบประมาณสนับสนุนงานแนะแนวในโรงเรียน ลำดับสุดท้าย คือ ผู้บริหารประสานกับหน่วยงานอื่นเพื่อแนะแนวให้แก่ผู้เรียน

1.9 ปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยรวม และรายชื่ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารส่งเสริม และสนับสนุนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผู้บริหารร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจัดทำกรประกันคุณภาพภายใน และผู้บริหารจัดระบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน

สถานศึกษา ลำดับสุดท้าย คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการรายงานการประเมินตนเองต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

1.10 ปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน โดยรวม และรายชื่ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารศึกษา และสำรวจความต้องการสนับสนุนงานวิชาการแก่ประชาชน ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างบุคคลครอบครัว ชุมชน และท้องถิ่น และผู้บริหารจัดบุคลากรในโรงเรียนให้มีหน้าที่ประสานการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างบุคคลครอบครัว ชุมชน และท้องถิ่น ลำดับสุดท้าย คือ ผู้บริหารวางแผนในการสนับสนุนงานวิชาการแก่ประชาชน

1.11 ปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น โดยรวม และรายชื่ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ผู้บริหารแต่งตั้งบุคลากรให้มีหน้าที่ในการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น ผู้บริหารสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับองค์กรต่าง ๆ และผู้บริหารวางแผนร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องประสานความร่วมมือ ช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.12 ปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา โดยรวม และรายชื่ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาวิชาการ และพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน ผู้บริหารจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และผู้บริหารสำรวจ และศึกษาข้อมูลการจัดการศึกษารวมทั้งความต้องการในการได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน

2. ปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ พบว่า โดยรวม และรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า โดยรวม และรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในอำเภอนันทนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 สรุปผลได้ดังนี้

4.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ผู้บริหาร และครูมีทัศนคติต่อแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยมีแนวทางการพัฒนาที่ควรริบดำเนินการซึ่งเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารควรประชุมชี้แจงเกี่ยวกับหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ ควรสร้างความเข้าใจแก่ครู อาจารย์ และผู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความสำคัญของหลักสูตร และควรสร้าง/พัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตร ให้เหมาะสมกับความต้องการของท้องถิ่น

4.2 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ผู้บริหาร และครูมีทัศนคติต่อแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยมีแนวทางการพัฒนาที่ควรริบดำเนินการ ซึ่งเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ควรให้ขวัญ กำลังใจ และยกย่องชมเชยครูที่ประสบความสำเร็จด้านการเรียนการสอน และควรจัดสภาพแวดล้อม และส่งเสริมบรรยากาศภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

4.3 ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนรู้ผู้บริหาร และครูมีทัศนคติต่อแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยมีแนวทางการพัฒนาที่ควรริบดำเนินการ ซึ่งเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ควรส่งเสริมให้ครูได้วัดผล และประเมินผลตามสภาพจริง ควรส่งเสริมให้ครูพัฒนาเครื่องมือวัดผล และประเมินผลให้ได้มาตรฐาน และควรส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการสร้างเครื่องมือวัดผล และประเมินผล

4.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาผู้บริหาร และครูมีทัศนคติต่อแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยมีแนวทางการพัฒนาที่ควรริบดำเนินการ ซึ่งเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ผู้บริหาร และครูควรให้ความสำคัญกับการวิจัยเพื่อพัฒนา จัดให้มีการให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบวิธีการวิจัย และการทำวิจัยเพื่อพัฒนา และครูผู้สอนต้องให้ความร่วมมือในการวิจัยตลอดจนเผยแพร่ผลงานวิจัย

4.5 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาผู้บริหาร และครูมีทัศนคติต่อแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยมีแนวทางการพัฒนาที่ควรริบดำเนินการ ซึ่งเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ควรสนับสนุนงบประมาณในการจัดทำสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ควรส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนา

สื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน และควรจัดหาสื่อ และเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียน การสอน และพัฒนาด้านวิชาการ

4.6 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ผู้บริหาร และครูมีทัศนคติต่อแนวทางการพัฒนา การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยมีแนวทางการพัฒนาที่ควรริบดำเนินการ ซึ่งเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ควรสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนา และ ศึกษาแหล่งเรียนรู้ ควรดำเนินการจัดตั้ง และพัฒนาแหล่งเรียนรู้รวมทั้งพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้ และควรดำเนินการสำรวจแหล่งเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษาชุมชน ท้องถิ่น

4.7 ด้านการนิเทศการศึกษาผู้บริหาร และครูมีทัศนคติต่อแนวทางการพัฒนา การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยมีแนวทางการพัฒนาที่ควรริบดำเนินการ ซึ่งเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ผู้บริหาร และครูควรตระหนัก และ ให้ความสำคัญกับการนิเทศการศึกษา ครูผู้สอนต้องให้ความร่วมมือในการนิเทศการเรียนการสอน และการนิเทศควรมีต่อเนื่อง และเป็นระบบในการดำเนินงานนิเทศ

4.8 ด้านการแนะแนวการศึกษาผู้บริหาร และครูมีทัศนคติต่อแนวทางการพัฒนา การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยมีแนวทางการพัฒนาที่ควรริบดำเนินการ ซึ่งเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ควรมีการสอดแทรกการแนะแนวอยู่ใน กระบวนการเรียนการสอน หรือการให้บริการทุกกิจกรรม การแนะแนวจะต้องจัดสำหรับผู้เรียน และผู้รับบริการทุกคน ไม่ใช่จัดให้เฉพาะผู้เรียนหรือผู้รับบริการที่มีปัญหาเท่านั้น และต้องจัดให้ ครอบคลุมทั้งด้านการศึกษา อาชีพ และบุคลิกภาพ

4.9 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาผู้บริหาร และครูมีทัศนคติต่อแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยมีแนวทางการพัฒนา ที่ควรริบดำเนินการ ซึ่งเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ควรจัดทำปฏิทิน การปฏิบัติงาน ซึ่งต้องกำหนดกิจกรรมที่จะดำเนินการในการประเมินผลภายในทุกชั้นตอน ควรจัดเตรียมงบประมาณ และสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา และควรส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากร และผู้ที่เกี่ยวข้องกับ การวิเคราะห์ สังเคราะห์ ผลการประเมินคุณภาพภายในภายนอก และการนำข้อมูลสารสนเทศจาก การวิเคราะห์สังเคราะห์ ไปใช้ประโยชน์ต่อการพัฒนาการ

4.10 ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชนผู้บริหาร และครูมีทัศนคติต่อ แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยมีแนวทางการพัฒนาที่ควร ริบดำเนินการ ซึ่งเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ควรส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมกันทางวิชาการ หรือวิชาชีพให้ชุมชน สังคมมีความเข้มแข็งสามารถแก้ปัญหาพึ่งพาตนเองได้

อย่างยั่งยืน ควรส่งเสริมให้มีการบูรณาการงานบริการทางวิชาการแก่ชุมชน สังกัดกับการเรียน การสอน และการวิจัย และควรมีการติดตามประเมินประโยชน์ หรือผลกระทบกับชุมชนที่เกิด จากการบริการทางวิชาการ

4.11 ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่นผู้บริหาร และครุมีทัศนคติต่อแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยมี แนวทางการพัฒนาที่ควรริบดำเนินการ ซึ่งเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ผู้บริหาร ควรสนับสนุนการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา กับสถานศึกษาอื่น ๆ และเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการ วิชาการของนักเรียนทุกด้าน ผู้บริหารควรมีการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษา กับ ชุมชน ตลอดจนประสานงานกับองค์กร ทั้งภาครัฐ และเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่ง วิทยากรของชุมชน และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน และท้องถิ่น และควรมีโครงการหรือกิจกรรม การพัฒนาวิชาการร่วมกับสถาบันการศึกษาอื่น ๆ

4.12 ด้านการส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ผู้บริหาร และครุมีทัศนคติต่อแนวทางการพัฒนา การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยมีแนวทางการพัฒนาที่ควรริบดำเนินการ ซึ่งเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ควรมีการประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจต่อ บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กร วิชาชีพ สถาบัน ศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ในเรื่องเกี่ยวกับสิทธิในการจัด การศึกษาขั้นพื้นฐานการศึกษา ควรจัดให้มีการสร้างความรู้ความเข้าใจ การเพิ่มความพร้อมให้กับ บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน ศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นที่ร่วมจัดการศึกษา และควรส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างสถานศึกษา กับบุคคล ครอบครัวชุมชน องค์กรชุมชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน ศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น

อภิปรายผล

จากการศึกษาผลการวิเคราะห์ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 พบว่า มีประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวม และรายด้านอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อโดยเรียง ลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ งานวัดผล

ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน งานพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนขาดการดำเนินการวางแผน และกำหนดนโยบายเกี่ยวกับงานวัด และการประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนตามแนวทางของหลักสูตรที่ชัดเจน ขาดการวัดผล และประเมินผลตามสภาพจริง และความสม่ำเสมอในการควบคุมติดตามการประเมินผล และการนำผลการประเมินมาพัฒนากระบวนการเรียนการสอน และในส่วนของงานพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โรงเรียนขาดการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระ และหน่วยการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ขาดการส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้โดยจัดเนื้อหาสาระ และกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจความถนัดของผู้เรียน โดยโรงเรียนไม่มีการจัดหาสื่อ และเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่จะพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับงานวิจัยของรัตนา อนันตชาติ (2550) ที่ได้ศึกษาปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของเพียงเพ็ญ เพียรสันเทียะ (2553) ที่ได้ศึกษาปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของมานะ อรุณ โณ (2545) ได้ศึกษาปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยรวม และรายด้านมีปัญหาอยู่ในระดับมาก

1.1 ปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านงานพัฒนา

หลักสูตรสถานศึกษาโดยรวม และรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารจัดหาคู่มือ แนวการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามาบริการแก่ครูผู้บริหารร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็งของโรงเรียนเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียน และผู้บริหารประชาสัมพันธ์ให้ และส่งเสริมชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายที่ยังไม่ชัดเจน มีการพัฒนาหลักสูตรไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น และนำหลักสูตรแกนกลาง หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มาเป็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย การจัดทำโครงสร้างหลักสูตร การออกแบบการเรียนรู้ การออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ยังไม่ชัดเจน สอดคล้องกับ

สังัด อุทรานันท์ (2532) ที่กล่าวถึงการเตรียมบุคลากรว่า ก่อนที่จะนำหลักสูตร ไปใช้ควรมีการให้ความรู้ และชี้แจงให้ผู้ที่ใช้หลักสูตรมีความรู้ ความเข้าใจ ซึ่งทำได้หลายวิธี เช่น การประชุม ชี้แจง การอบรม สัมมนา เช่นเดียวกับธำรง บัวศรี (2542) ที่กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรจะสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีก็ต่อเมื่อมีการเตรียมการที่จำเป็นอย่างหนึ่ง คือ การเตรียมบุคลากร และสอดคล้องกับงานวิจัยของรัตน อำนวยชาติ (2550) ที่ได้ศึกษาปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก

1.2 ปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยรวม และรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารควบคุม กำกับให้ครูมีการจัดเตรียมการสอน และบันทึกการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น และผู้บริหารส่งเสริมให้จัดการเรียนการสอนโดยให้นักเรียนทำโครงการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนจัดทำโครงสร้างหลักสูตรที่ยังไม่สอดคล้อง และเหมาะสมต่อความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และท้องถิ่น สอดคล้องกับทิสนา แคมมณี (2542) ที่กล่าวว่า ผู้เรียนสำคัญที่สุด คือ หัวใจของการปฏิรูปการศึกษา เป็นการกระตุ้นให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และได้หันมาทบทวนตรวจสอบความคิด ความเชื่อ และการปฏิบัติตน พร้อมทั้งตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ และพันธกิจใหม่ในการจัดการเรียนรู้เพื่อสนับสนุนสร้างเสริม และพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตามความมุ่งหวังของสังคม สอดคล้องกับงานวิจัยของมานะ อรุณ โณ (2545) ได้ศึกษาปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยรวม และรายด้านมีปัญหาอยู่ในระดับมาก

1.3 ปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน โดยรวม และรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารควบคุมติดตามการประเมินผล และนำผลการประเมินมาพัฒนากระบวนการเรียนการสอน ผู้บริหารจัดประชุมอบรมเพื่อให้ครูมีความรู้ความสามารถในการสร้างเครื่องมือวัดผล และประเมินผล และผู้บริหารส่งเสริมให้ครูวัดผล ประเมินผลตามสภาพจริงจากกระบวนการปฏิบัติ และผลงาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหาร และครูให้ความสำคัญมากพอกับการวัดผลประเมินผลเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามที่กำหนด ซึ่งหลักสูตรปัจจุบันนี้ได้มีการกำหนดหลักการวัด ผล และประเมินผลไว้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับสิริพัชร์ เจษฎาวิโรจน์ (2546, หน้า 95) ที่กล่าวว่า การวัด และการประเมินผล ถือว่าเป็นส่วนหนึ่ง

ของกระบวนการเรียนการสอน ครูผู้สอนควรจัด และประเมินผลผู้เรียนให้ครบทุกด้าน ทั้งด้าน ความรู้ ทักษะกระบวนการ และเจตคติ หรือคุณธรรมจริยธรรม ในการวัด และการประเมินผล ครูผู้สอนอาจใช้วิธีการวัด และการประเมินผลโดยการประเมินผลการปฏิบัติ (Performance assessment) ซึ่งผู้เรียนต้องปฏิบัติพฤติกรรมให้สมบูรณ์ตามที่ผู้ประเมินต้องการจะวัด หรือใช้วิธีการ ประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic assessment) ซึ่งเป็นการประเมินผลที่นอกจากผู้เรียนจะต้อง ปฏิบัติพฤติกรรมให้สมบูรณ์ตามที่ผู้ประเมินต้องการแล้ว พฤติกรรมนั้นจะต้องเป็นพฤติกรรมที่ สำคัญ จำเป็นต่อชีวิตประจำวัน และเป็นจริงตามสภาพของชีวิต ในการประเมินผลมีวิธีให้เลือก มากมายหลายวิธี โดยครูผู้สอนสามารถเลือกใช้ได้ตามความเหมาะสม และผลที่ได้จะเป็นตัวบ่งชี้ ความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน

1.4 ปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษา โดยรวม และรายชื่ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารส่งเสริม และสนับสนุนให้ครูเข้ารับ การอบรมเกี่ยวกับการ วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารจัดการให้มีคู่มือ/ เอกสารเพื่อประกอบ การจัดทำวิจัย ให้แก่บุคลากรใน โรงเรียน และผู้บริหารส่งเสริมให้ครูทำการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ให้ แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนมีการบริหารจัดการ และพัฒนาคุณภาพ การจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ การดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนา การเรียนรู้ และใช้เป็นแนวทางการแก้ปัญหาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ไม่ชัดเจน สอดคล้องกับ สุกัน เทียนทอง (2546, หน้า 29) ได้กล่าวถึงการวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา ว่าการวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษามีขอบเขตอยู่ที่การแก้ปัญหา และพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดแนวทางในการพัฒนาศักยภาพ ให้ครูมีความเป็นผู้นำทางวิชาการ ปฏิบัติ หน้าที่โดยใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ให้ครูสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของ กระบวนการเรียนรู้ และสามารถศึกษาค้นคว้าวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียน รู้ให้สอดคล้องกับ กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนสอดคล้องกับงานวิจัยของรัตนา อนันตชาติ (2550) ที่ได้ศึกษาปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก

1.5 ปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยรวม และรายชื่ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการนิเทศเพื่อ ให้ ความรู้ ความเข้าใจแก่ครูเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอน ผู้บริหารจัดการวัสดุประกอบหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอนมาบริการอำนวยความสะดวกแก่ครู และผู้บริหารส่งเสริมให้ครูได้มี

การคิดค้น และผลิตวัสดุสื่อ สื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนได้จัดการเรียนการสอนที่เน้นการใช้สื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเท่าที่ควร โดยครูส่วนน้อยที่มีการจัดหา เลือกใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกับอำภา บุญช่วย (2537, หน้า 98) กล่าวว่า ในปัจจุบันจะพบว่ามีการเรียนการสอนมากมายหลายชนิด เพราะถือว่าสื่อการเรียนการสอน คือ มือที่สามของครู ช่วยให้ครูสอนได้สนุก และมีประสิทธิภาพ ดังนั้น บทบาทของสื่อการเรียนการสอนในบทเรียนก็คือ เป็นตัวกลางตัวช่วยในการให้ข้อมูลความรู้หรือสิ่งบอกกล่าวแก่ผู้เรียน แต่การใช้สื่อการเรียนการสอนให้ได้ผลนั้น ต้องตรงกับจุดประสงค์เนื้อหา และกิจกรรมของบทเรียน อีกทั้งยังต้องใช้อย่างประหยัด และคุ้มค่า สอดคล้องกับงานวิจัยของมานะ อรุณโณ (2545) ได้ศึกษาปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการโดยรวม และรายด้านมีปัญหาอยู่ในระดับมาก

1.6 ปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โดยรวม และรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการจัดแหล่งเรียนรู้ทั้งใน และนอกโรงเรียน ผู้บริหารพิจารณาคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเป็นผู้ให้บริการด้านเทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้อื่น และผู้บริหารส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดแหล่งเรียนรู้ทั้งใน และนอกสถานศึกษาทั้งนี้ อาจเป็นเพราะโรงเรียนจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ที่ยังไม่หลากหลาย และยังไม่ทันสมัยมีแหล่งเรียนรู้และสืบค้นข้อมูลในโรงเรียนที่ยังไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้เรียน ได้แก่ ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ พิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน ขาดครูที่ทำหน้าที่ดูแลให้ความรู้แก่ผู้เรียนครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของรัตนา อนันตชาติ (2550) ที่ได้ศึกษาปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของเพียงเพ็ญ เพียรสันเทียะ (2553) ที่ได้ศึกษาปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก

1.7 ปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการนิเทศการศึกษา โดยรวม และรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย

3 อันดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารส่งเสริมการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตรผู้บริหารให้การนิเทศภายในเพื่อช่วยเหลือครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน และผู้บริหารเสนอวิธีการวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคของการนิเทศภายในโรงเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนมีการจัดระบบการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนภายในโรงเรียนในรูปแบบที่ไม่หลากหลาย และเหมาะสมกับโรงเรียน ประเมินผลการจัดระบบ และกระบวนการนิเทศการศึกษาในโรงเรียน ติดตามประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษาซึ่งไม่สม่ำเสมอ ระบบ และกระบวนการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนของโรงเรียนยังล้าหลัง ขาดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และประสบการณ์ การจัดระบบนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนกับสถานศึกษาอื่น หรือเครือข่ายการนิเทศการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ โกลแฮมเมอร์ (Goldhammer, 1980) กล่าวว่า การนิเทศเป็นงานที่มอบหมายให้ครูหรือผู้นิเทศที่จะกระตุ้นให้ครูในสถานศึกษาได้มีการพัฒนาในการที่จะนำวิธีการสอน สื่อการเรียนการสอนมาใช้ โดยเน้นถึงทักษะในการติดต่อสื่อสารในปัจจุบัน การนิเทศการศึกษาเป็นความพยายามที่จะช่วยเหลือครูแก้ปัญหา ช่วยเหลือครูในด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และการสร้างบรรยากาศที่ดีระหว่างครู และนักเรียน

1.8 ปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการแนะแนวการศึกษา โดยรวม และรายชื่ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรจัดทำข้อมูลนักเรียนรายบุคคล ผู้บริหารอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการแนะแนวให้กับครูในโรงเรียน และผู้บริหารจัดหางบประมาณสนับสนุนงานแนะแนวในโรงเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนขาดกระบวนการจัดกิจกรรมแนะแนว และงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน การแนะแนววิชาการ และวิชาชีพ ขาดความสม่ำเสมอในการแนะแนวกระบวนการที่ช่วยให้บุคคลรู้จักตนเอง เข้าใจตนเอง และสิ่งแวดล้อมสามารถแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง และรู้ถึงแนวทางที่จะใช้ความสามารถ ความสนใจ และความถนัดของตนให้เป็นประโยชน์แก่ตนเอง และสังคมสอดคล้องกับพัชรี สวนแก้ว (2536, หน้า 3) กล่าวว่า งานแนะแนวการศึกษาเป็นกระบวนการช่วยเหลืออย่างมีแบบแผน และต่อเนื่อง โดยกลุ่มบุคคลที่ผ่านการฝึกฝนมาแล้วเป็นอย่างดี ทำหน้าที่ให้ความช่วยเหลือส่งเสริมให้บุคคลในสังคมได้มีพัฒนาการที่ดีไปในทุก ๆ ด้าน และสามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม ซึ่งเป็นกรรมวิธีที่ต้องทำอย่างต่อเนื่อง

1.9 ปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยรวม และรายชื่ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารส่งเสริม และสนับสนุนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผู้บริหารร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจัดทำกรประกันคุณภาพภายใน และผู้บริหารจัดระบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน

สถานศึกษาทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนได้มีการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในยังไม่ สม่่าเสมอ ต่อเนื่อง และชัดเจน ทำให้เกิดการปฏิบัติงานอย่างไม่มีความมาตรฐาน เชื่อถือได้ ทำให้ขาด ความมั่นใจให้แก่ผู้ปกครองนักเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้อง ว่าผู้เรียนทุกคนจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ จากสถานศึกษา ดังที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้แสดงทิศทางของการจัดการศึกษาในทิศทางใหม่โดยมีจุดเน้นที่การปฏิรูปการเรียนรู้ ของผู้เรียน การปฏิรูปการเรียนการสอน และการปฏิรูปการบริหารจัดการ แนวทางการปฏิรูป การเรียนรู้ของผู้เรียน และการจัดการเรียนการสอนของผู้สอนมีสาระบัญญัติอยู่ในหมวด 4 ซึ่งเป็น หมวดที่ว่าด้วยแนวทางการจัดการศึกษา ส่วนการบริหารจัดการภายในสถานศึกษามีสาระบัญญัติอยู่ใน หมวด 6 ซึ่งเป็นหมวดที่ว่าด้วยมาตรฐาน และการประกันคุณภาพการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัย ของมานะ อรุณ โณ (2545) ได้ศึกษาปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อำเภอสอยดาว จังหวัด จันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยรวม และรายด้านมีปัญหาอยู่ในระดับ มาก

1.10 ปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการส่งเสริม ความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน โดยรวม และรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อโดย เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารศึกษา และสำรวจความต้องการ สนับสนุนงานวิชาการแก่ประชาชน ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ ระหว่างบุคคลครอบครัว ชุมชน และท้องถิ่น และผู้บริหารจัดบุคลากรในโรงเรียนให้มีหน้าที่ ประสานการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างบุคคลครอบครัว ชุมชน และท้องถิ่น ทั้งนี้อาจ เป็นเพราะ โรงเรียนมีการจัดการศึกษาไม่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน การสนับสนุนงาน วิชาการแก่ชุมชน การให้ความรู้ การเสริมสร้างทักษะ เทคนิค วิธีการ ที่ไม่สม่ำเสมอ ขาดการพัฒนา คุณภาพชีวิตของชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการของชุมชน ตามขอบข่าย ภารกิจของงานการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 38) ได้กล่าวไว้ว่า งานส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชนเป็นสิ่งที่สถานศึกษาควรที่จะ ประสานให้ความร่วมมือกับสถาบัน องค์กรต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการให้ความรู้แก่คน ในชุมชน อันเป็นแนวทางที่จะช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน เมื่อชุมชนเข้มแข็ง ก็จะทำให้ การจัดการศึกษาในสถานศึกษาดำเนินไปด้วยความราบรื่น ก่อให้เกิดความร่วมมือทั้งทรัพยากร และงบประมาณ

1.11 ปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการประสาน ความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น โดยรวม และรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อ

พิจารณารายชื่อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ผู้บริหารแต่งตั้งบุคลากรให้มีหน้าที่ในการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น ผู้บริหารสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับองค์กรต่าง ๆ และผู้บริหารวางแผนร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องประสานความร่วมมือช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนไม่ได้ดำเนินงานตามขอบข่ายภารกิจงานด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการสถานศึกษา และองค์กรอื่น ขาดการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการของสถานศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของเพียงเพ็ญ เพียรสันเทียะ (2553) ที่ได้ศึกษาปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของมานะ อรุณ โณ (2545) ได้ศึกษาปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยรวม และรายด้านมีปัญหาอยู่ในระดับมาก

1.12 ปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา โดยรวม และรายชื่ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาวิชาการ และพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานผู้บริหารจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และผู้บริหารสำรวจ และศึกษาข้อมูลการจัดการศึกษารวมทั้งความต้องการในการได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนขาดการสำรวจ และศึกษาข้อมูลการจัดการศึกษา รวมทั้งความต้องการในการได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา สอดคล้องกับอรุณ จันทวานิช (2546, หน้า 20) กล่าวว่าโรงเรียนที่สมบูรณ์แบบนั้นต้องเป็นโรงเรียนที่สามารถเป็นแบบอย่างในการให้ความช่วยเหลือชุมชน และโรงเรียนอื่น และปัจจัยหลักแห่งการช่วยเหลือ คือ เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ชุมชน และโรงเรียนอื่นในการพัฒนาครู และบุคลากร ร่วม และสนับสนุน ส่งเสริมกิจกรรมชุมชนส่งเสริมโรงเรียนอื่นในการพัฒนาการจัดการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของเพียงเพ็ญ เพียรสันเทียะ (2553) ที่ได้ศึกษาปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

อำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของมานะ อรุณ โณ (2545) ได้ศึกษาปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยรวม และรายด้านมีปัญหาอยู่ในระดับมาก

2. ปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกตามตำแหน่ง พบว่า โดยรวม และรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้ตำแหน่งในการทำงานเป็นอีกตัวแปรหนึ่งที่มีผลต่อการจัดการศึกษา ซึ่งตำแหน่ง เป็นสิ่งที่มีความสำคัญในการจัดการศึกษาอีกด้านหนึ่ง แต่ในกรณีนี้อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างค่อนข้างแตกต่างกันชัดเจน จึงทำให้ผลที่ได้ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมศักดิ์ เคนเดชา (2543, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารงาน และประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดยะลา ผลการวิจัย พบว่า ทักษะการบริหารงานของผู้บริหาร โดยรวมทั้ง 3 ด้านอยู่ในระดับมาก และประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โดยรวมทั้ง 7 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนทักษะการบริหารงาน และประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนตามทัศนะของหัวหน้าฝ่ายวิชาการที่ปฏิบัติงานในขนาดโรงเรียน วุฒิศึกษา และประสบการณ์ในตำแหน่งที่ต่างกัน พบว่า ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของบัณฑิต บุญทาศรี (2542, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคนิคกลุ่มสถานศึกษาภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการตามทัศนะของหัวหน้างาน และอาจารย์ช่างอุตสาหกรรมวิทยาลัยเทคนิคกลุ่มภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในภาพรวม และในแต่ละด้านมีการปฏิบัติในระดับน้อยทุกด้าน ยกเว้น ด้านการจัดการเรียนการสอน ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเมื่อเปรียบเทียบกับพฤติกรรม การบริหารงานวิชาการของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการตามทัศนะของหัวหน้างาน และอาจารย์ช่างอุตสาหกรรม จำแนกตามตำแหน่งงาน ขนาดของสถานศึกษาในภาพรวม และในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับครองทรัพย์ เชิดชู (2551) ได้ศึกษาปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาพระประแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบกับตำแหน่งแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกตามประสบการณ์สอนพบว่า โดยรวม และรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทั้งนี้ประสบการณ์สอนเป็นตัวแปรที่สำคัญตัวหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการทำงาน ผู้ที่มีประสบการณ์สูงย่อมมีความเข้าใจในกระบวนการทำงานได้มากยิ่งขึ้น ทำให้บุคคลมีโอกาสดูแลเรียนรู้อาการทำความเข้าใจมองเห็นปัญหาได้ชัดเจน ถูกต้องตามความเป็นจริง ทำให้เกิดทักษะ และทัศนคติที่ดีในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับภาณุวัฒน์ กมล (2554, หน้า 7) ได้ให้ความหมาย ประสบการณ์สอนไว้ว่า ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งเข้ารับการบรรจุแต่งตั้งจนถึงปัจจุบันของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาสายการสอน โดยใช้ค่าเฉลี่ยจำนวนปีของประสบการณ์ในการสอนในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำแนกตามประสบการณ์ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับมยุรี ประสิทธิ์นาวา (2555, หน้า 9) ได้ให้ความหมาย ประสบการณ์สอนไว้ว่า ประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่เข้ารับตำแหน่งครู โดยได้ศึกษาปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาลชุมชนวิมลวิทยา จังหวัดตราด จำแนกตามประสบการณ์สอน โดยรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับปรีชา โล่ห์ชัย (2552) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามทัศนะของหัวหน้างานวิชาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามทัศนะของหัวหน้างานวิชาการสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะเขต 2 โดยภาพรวม และรายด้าน อยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามทัศนะของหัวหน้างานวิชาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะเขต 2 จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา อายุ และประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งหัวหน้างานวิชาการสถานศึกษาต่างกัน โดยภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

4. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 สรุปผลได้ดังนี้

4.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาผู้บริหาร และครูมีทัศนคติต่อแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยมีแนวทางการพัฒนาที่ควรริบดำเนินการ ซึ่งเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารควรประชุมชี้แจงเกี่ยวกับหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ ควรสร้างความเข้าใจแก่ครูอาจารย์ และผู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับ

ความสำคัญของหลักสูตร และควรรสร้าง/ พัฒนา/ ปรับปรุงหลักสูตร ให้เหมาะสมกับความต้องการของท้องถิ่นทั้งนี้สถานศึกษาควรมีการวางแผนการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ และมีการวางแผนการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องกับสุกนันท์ แก้วประไพ (2544, หน้า 24) กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในส่วนของหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ดังต่อไปนี้ จัดหาหลักสูตร และเอกสารไว้ใช้ให้เพียงพอสำหรับการปฏิบัติงานของครู แนะนำครูผู้ร่วมงานในโครงการด้านการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนให้เข้าใจหลักการ จุดหมายโครงสร้าง และสิ่งสำคัญของหลักสูตรที่กำลังใช้อยู่ ให้มีการชี้แจงแนะนำบทบาทของหลักสูตร และเอกสารหลักสูตรแก่ครูก่อนทำการสอน ให้มีการสนทนาอภิปรายประชุมหรือฟังการอภิปรายหรือการสนทนาเรื่องหลักสูตร ร่วมกับผู้รู้หรือผู้ที่เกี่ยวข้องในท้องถิ่น จัดให้มีการผลิตจัดทำหลักสูตร เอกสารหลักสูตรคู่มือการใช้หลักสูตรให้ครูอย่างเพียงพอ ครบถ้วน และดูแลให้พร้อมที่จะใช้อยู่ตลอดเวลา ชี้แจงเรื่องหลักสูตรการสอนแผนการสอน และนโยบายด้านการเรียนการสอนตลอดจนสิ่งที่เกี่ยวข้องกับเรื่องหลักสูตร และการสอนตามแนวทางของโรงเรียนแก่ครูที่ย้ายมาใหม่หรือบรรจุใหม่ให้เข้าใจ และรับผิดชอบด้วยวิธีที่เป็นแบบแผนที่แน่นอน และจัดให้มีกรรมการตรวจสอบการใช้หลักสูตรประกอบการเรียนการสอนในโรงเรียนตั้งแต่ขั้นการเตรียมการสอน เป็นต้นไป จนถึงการวัดผล และประเมินผลผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาท สำคัญที่สุดในการบริหารงานด้านหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ในสถานศึกษา ซึ่งมีแนวทางปฏิบัติงานตามภารกิจของสถานศึกษา

4.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ผู้บริหาร และครูมีทัศนคติต่อแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยมีแนวทางการพัฒนาที่ควรรับผิดชอบ ซึ่งเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ควรให้ขวัญ กำลังใจ และยกย่องชมเชยครูที่ประสบความสำเร็จด้านการเรียนการสอน และควรจัดสภาพแวดล้อม และส่งเสริมบรรยากาศภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทั้งนี้สถานศึกษาควรมีการนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2544, หน้า 38-39) ได้ให้แนวทาง กระบวนการในการปฏิบัติงานวิชาการสำหรับผู้บริหารโรงเรียนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนไว้ ดังนี้ จัดให้มีแผนการสอนให้ครบถ้วนทุกชั้น และทุกกลุ่มสาระสำหรับหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งเน้นให้ครูผู้สอนจัดทำแผนการสอนเอง ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำ และกระตุ้นให้ครูจัดทำ และติดตามการนำไปใช้ด้วย จัดห้องให้เหมาะสม และสอดคล้องกับจำนวนนักเรียนรวมถึงจัดวัสดุครุภัณฑ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกให้เพียงพอตามความจำเป็น จัดสถานที่อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ และห้องพิเศษเพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรม

การเรียนการสอนในกลุ่มสาระต่าง ๆ ตามสภาพความพร้อมของโรงเรียนตรวจสอบการจัดตารางสอนให้เหมาะสมกับเวลา และสอดคล้องกับอัตราเวลาเรียนในหลักสูตรทุกกลุ่มสาระทุกชั้นเรียน และให้มีตารางสอนรวมของโรงเรียนด้วย จัดทำหรือจัดหาเอกสารประกอบหลักสูตรและแบบพิมพ์ต่าง ๆ ที่สนับสนุนการสอน เช่น แผนการสอนคู่มือครู และเอกสารที่เกี่ยวข้องสำหรับครูผู้สอนให้เพียงพอทุกระดับชั้นการนิเทศ และการพัฒนาครูการประเมินผลครูการจัดการทรัพยากรการควบคุมคุณภาพการบริหาร และการสนับสนุนทางการสอนการประสานงานการแก้ไขข้อขัดข้อง และทุกกลุ่มสาระโดยการสำรวจความขาดแคลน และความต้องการของครูผู้สอนนักเรียน จัดครูประจำชั้นครูประจำวิชาให้เหมาะสมโดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ และความถนัดหากไม่สามารถดำเนินการได้ก็ให้จัดตามความสมัครใจ ทั้งนี้ให้คำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดกับนักเรียนด้วย ติดตามการจัดการเรียนการสอนของครู โดยการตรวจแผนการสอนหรือบันทึกการสอนของครูอย่างสม่ำเสมอ เยี่ยมชั้นเรียนหรือสังเกตการสอน โดยกำหนดเป็นปฏิทินการปฏิบัติงานไว้ จัดครูเข้าสอนแทนครูที่ขาดหรือครูที่ไม่มาปฏิบัติงาน โดยมีการบันทึกมอบหมายงาน และบันทึกรายงานผลการปฏิบัติงานเป็นลายลักษณ์อักษร ติดตามช่วยเหลือพิเศษช่วยแก้ปัญหาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนให้แก่ครูให้ขวัญ และกำลังใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตร และเป็นผู้นำให้ครูปรับปรุงการสอนให้รู้จักใช้เทคนิค และวิธีการสอนแบบต่าง ๆ และเลือกกิจกรรมการสอนโดยคำนึงถึงสภาพความพร้อมของนักเรียน โรงเรียนชุมชน และสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญเพื่อให้ให้นักเรียนมีความรู้ทักษะ และเจตคติที่ดี

4.3 ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนผู้บริหาร และครูมีทัศนคติต่อแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยมีแนวทางการพัฒนาที่ควรริบดำเนินการ ซึ่งเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ควรส่งเสริมให้ครูได้วัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง ควรส่งเสริมให้ครูพัฒนาเครื่องมือวัดผล และประเมินผลให้ได้มาตรฐาน และควรส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการสร้างเครื่องมือวัดผล และประเมินผล ทั้งนี้สถานศึกษาควรมีการกำหนดวิธีการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ระเบียบ และแนวปฏิบัติที่สถานศึกษากำหนดสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ ได้กล่าวถึงการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 33-36) ไว้ดังนี้ กำหนดระเบียบการวัดผลประเมินผลของสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผล และประเมินผลแต่ละรายวิชา ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้อส่งเสริมให้ครูวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง จากกระบวนการปฏิบัติ และผลงาน และจัดให้มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่น พัฒนาเครื่องมือวัดผลประเมินผลให้ได้มาตรฐาน

4.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาผู้บริหาร และครุมีทัศนคติต่อแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยมีแนวทางการพัฒนาที่ควรริบดำเนินการ ซึ่งเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ผู้บริหาร และครุควรรู้ให้ความสำคัญกับการวิจัยเพื่อพัฒนา จัดให้มีการให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบวิธีการวิจัย และการทำวิจัยเพื่อพัฒนา และครุผู้สอนต้องให้ความร่วมมือในการวิจัยตลอดจนเผยแพร่ผลงานวิจัยทั้งนี้สถานศึกษาควรมีการวางแผน และอบรมความรู้เกี่ยวกับการวิจัยแก่ครุผู้สอนสอดคล้องกับรุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2552, หน้า 115) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการวิจัยในสถานศึกษาว่าเป็นการแสวงหาแนวทาง และเทคนิควิธีการในการบริหารจัดการตามภารกิจสถานศึกษา แสวงหาเทคนิค และวิธีการจัดการเรียน การสอนให้สอดคล้องกับธรรมชาติ และศักยภาพของผู้เรียนทำให้การเรียนรู้ที่มีหลักการ และเหตุผล ด้วยตนเอง ซึ่งนำไปสู่ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ คือ เก่ง ดี และมีสุข ดังนั้น การใช้การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้จึงเป็นภารกิจที่สำคัญและจำเป็น ในกรณีที่ผู้สอน พบว่ากระบวนการพัฒนาการเรียนรู้ที่กำลังดำเนินการอยู่มีปัญหาหรือมีความจำเป็นต้องพัฒนาเร่งด่วน

4.5 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ผู้บริหาร และครุมีทัศนคติต่อแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยมีแนวทางการพัฒนาที่ควรริบดำเนินการ ซึ่งเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ควรสนับสนุนงบประมาณในการจัดทำสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ควรส่งเสริมให้ครุผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน และควรจัดหาสื่อ และเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน และพัฒนาด้านวิชาการ ทั้งนี้สถานศึกษาควรมีการศึกษาสำรวจวิเคราะห์สภาพปัญหาการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับธีรศักดิ์ ลิขิตวัฒน์เศรษฐ (2544, หน้า 10) แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา ได้แก่ ศึกษา วิเคราะห์ ความจำเป็นในการใช้สื่อ และเทคโนโลยี เพื่อการจัดการเรียนการสอน และการบริหารงานวิชาการ ส่งเสริมให้ครุผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน จัดหาสื่อ และเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนางานด้านวิชาการ ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหาพัฒนา และการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนางานด้านวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่น และการประเมินผลการ พัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

4.6 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ผู้บริหาร และครุมีทัศนคติต่อแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยมีแนวทางการพัฒนาที่ควรริบดำเนินการ

ซึ่งเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ควรสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนา และศึกษาแหล่งเรียนรู้ ควรดำเนินการจัดตั้ง และพัฒนาแหล่งเรียนรู้รวมทั้งพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้ และควรดำเนินการสำรวจแหล่งเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษาชุมชน ท้องถิ่น ทั้งนี้สถานศึกษาควรมี การประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัว องค์กร และหน่วยงานอื่นที่จัดการศึกษาในการใช้แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2543, หน้า 52) ได้กำหนดภารกิจงานพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ฝ่ายวิชาการต้องสำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทั้งในสถานศึกษา ชุมชนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่การศึกษา และเขตพื้นที่การศึกษาใกล้เคียง โดยจัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งการเรียนรู้แก่ครู สถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาในบริเวณใกล้เคียง พร้อมจัดตั้ง และพัฒนา แหล่งการเรียนรู้รวมทั้งพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้ และประสานความร่วมมือสถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาในการจัดตั้ง ส่งเสริม พัฒนา แหล่งเรียนรู้ ที่ใช้ร่วมกันมีการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งใน และ นอกโรงเรียน ในการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่น

4.7 ด้านการนิเทศการศึกษาผู้บริหาร และครูมีทัศนคติต่อแนวทางการพัฒนา การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยมีแนวทางการพัฒนาที่ควรริบดำเนินการ ซึ่งเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ผู้บริหาร และครูควรตระหนัก และให้ความสำคัญกับการนิเทศการศึกษา ครูผู้สอนต้องให้ความร่วมมือในการนิเทศการเรียนการสอน และการนิเทศควรมีต่อเนื่อง และเป็นระบบในการดำเนินงานนิเทศทั้งนี้สถานศึกษาควรจัดให้มีการประเมินผลการนิเทศอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาแนะนำสำหรับครู และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นที่ไปตามเป้าหมายของการศึกษา สอดคล้องกับปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 223) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการจัดการบริหารการศึกษาเพื่อชี้แนะ ให้ความช่วยเหลือ และร่วมมือกับครู บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของครู และเพิ่มคุณภาพของบทเรียน ให้เป็นที่ไปตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา

4.8 ด้านการแนะแนวการศึกษาผู้บริหาร และครูมีทัศนคติต่อแนวทางการพัฒนา การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยมีแนวทางการพัฒนาที่ควรริบดำเนินการ ซึ่งเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ควรมีการสอดแทรกการแนะแนวอยู่ใน กระบวนการเรียนการสอน หรือการให้บริการทุกกิจกรรม การแนะแนวจะต้องจัดสำหรับผู้เรียน และผู้รับบริการทุกคน ไม่ใช่จัดให้เฉพาะผู้เรียนหรือผู้รับบริการที่มีปัญหาเท่านั้น และต้องจัดให้ครอบคลุมทั้งด้านการศึกษา อาชีพ และบุคลิกภาพ ทั้งนี้สถานศึกษาควรจัดระบบการแนะแนวทาง

วิชาการ และวิชาชีพ ภายในสถานศึกษา โดยเชื่อมโยงกับระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รู้จักตนเอง และตัดสินใจกำหนดทางเลือกในการศึกษา การประกอบอาชีพ และการดำเนินชีวิตของตนเองได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับกรมวิชาการ (2542, หน้า 2) การแนะแนวการศึกษา การแนะแนวการศึกษาเป็นงานที่สำคัญงานหนึ่งในการบริหารงานวิชาการซึ่งเป็นการ ส่งเสริม และพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคลสามารถ ค้นพบ และพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน เสริมสร้างทักษะชีวิต วุฒิภาวะทางอารมณ์ ในการเรียนรู้ ในเชิงพหุปัญญา การสร้างสัมพันธภาพที่ดี ครูผู้สอนทุกคนต้องทำหน้าที่แนะแนวให้คำปรึกษา ในด้านชีวิต การศึกษาต่อและการพัฒนาตนเองสู่โลกอาชีพ และการมีงานทำ และสอดคล้องกับรุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2552, หน้า 151) กล่าวว่า “การแนะแนวการศึกษา เป็นกิจกรรม กระบวนการ ที่สถานศึกษาจัดขึ้นเพื่อให้บริการแก่ผู้เรียนทั้งภายใน และนอกห้องเรียน โดยการชี้แนะ ช่วยเหลือ ให้สามารถเข้ากับสิ่งแวดล้อม สังคมได้อย่างความสุข

4.9 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาผู้บริหาร และครูมีทัศนคติต่อแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยมีแนวทางการพัฒนาที่ควรริบดำเนินการ ซึ่งเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ควรจัดทำปฏิทิน การปฏิบัติงาน ซึ่งต้องกำหนดกิจกรรมที่จะดำเนินการในการประเมินผลภายในทุกชั้นตอน ควรจัดเตรียมงบประมาณ และสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และควรส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากร และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ผลการประเมินคุณภาพภายในภายนอก และการนำข้อมูลสารสนเทศจากการวิเคราะห์สังเคราะห์ ไปใช้ประโยชน์ต่อการพัฒนาการ ทั้งนี้สถานศึกษาควรมีการจัดทำระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามที่กฎกระทรวงกำหนด เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ปกครอง นักเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้องว่าผู้เรียนทุกคนจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพจากสถานศึกษาสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543, หน้า 12) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารจะต้องมีความตระหนัก เข้ามามีส่วนส่งเสริม สนับสนุน และร่วมคิดร่วมทำ รวมทั้งจะต้องมีการทำงานเป็นทีม โดยบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาต้องได้รับการเตรียมความพร้อมให้มองเห็นคุณค่า และมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน และดำเนินการอย่างต่อเนื่องร่วมกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษา โดยมีการติดตาม และกำกับดูแลการดำเนินการประกันคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบ

4.10 ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชนผู้บริหาร และครูมีทัศนคติต่อแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยมีแนวทางการพัฒนาที่ควรริบดำเนินการ ซึ่งเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ควรส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ร่วมกันทางวิชาการ หรือวิชาชีพให้ชุมชน สังคมมีความเข้มแข็งสามารถแก้ปัญหาพึ่งพาตนเองได้ อย่างยั่งยืน ควรส่งเสริมให้มีการบูรณาการงานบริการทางวิชาการแก่ชุมชน สังคมกับการเรียน การสอน และการวิจัย และควรมีการติดตามประเมินประโยชน์ หรือผลกระทบกับชุมชนที่เกิด จากการบริการทางวิชาการทั้งนี้สถานศึกษาควรจัดให้ความรู้ เทคนิค และทักษะทางวิชาการ แก่ชุมชน เพื่อพัฒนาทักษะวิชาชีพ และคุณภาพชีวิตของประชากรในชุมชน และส่งเสริมให้ชุมชน มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกิจกรรมวิชาการที่สถานศึกษาจัดให้สอดคล้องกับสั วังสินธุ์ (2545, หน้า 15) ได้อธิบายถึงยุทธวิธีการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบว่าการพัฒนาโรงเรียน ทั้งระบบเพื่อปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญนั้น สามารถจำแนกเป็น 4 ส่วน หนึ่ง ในยุทธวิธีดังกล่าว ส่วนที่ 4 ระบุถึงการจัดกิจกรรมชุมชนสัมพันธ์ เป็นกิจกรรมที่บุคลากรใน โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ โดยให้ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานต่าง ๆ เข้ามา มีส่วนร่วมในกระบวนการทุกขั้นตอน และเป็นเครื่องมือสำคัญในการเชื่อมโยงการเรียนรู้ระหว่าง โรงเรียน และชุมชน มุ่งขยายการเรียนรู้สู่ชุมชนอย่างมีส่วนร่วม และสอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2543, หน้า 40) ได้กำหนดภารกิจงานส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน โดยฝ่ายวิชาการต้องศึกษาสำรวจความต้องการสนับสนุนงานวิชาการแก่ชุมชน โดยจัดให้มี ความรู้ เสริมสร้างความคิด และเทคนิค ทักษะทางวิชาการเพื่อการพัฒนาทักษะวิชาชีพ และคุณภาพชีวิต ของประชาชน ชุมชน ท้องถิ่น มีการส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชน ท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมใน กิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษา และที่จัดโดยบุคคล ครอบครั ว องค์กร หน่วยงาน และสถาบัน อื่นที่จัดการศึกษา โดยส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างบุคคลครอบครัว ชุมชน และท้องถิ่น

4.11 ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่นผู้บริหาร และครูมีทัศนคติต่อแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยมี แนวทางการพัฒนาที่ควรรับดำเนินการ ซึ่งเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ผู้บริหาร ควรสนับสนุนการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา กับสถานศึกษาอื่น ๆ และเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการ วิชาการของนักเรียนทุกด้าน ผู้บริหารควรมีการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษา กับ ชุมชน ตลอดจนประสานงานกับองค์กร ทั้งภาครัฐ และเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่ง วิทยาการของชุมชน และมีส่วนในการพัฒนาชุมชน และท้องถิ่น และควรมีโครงการหรือกิจกรรม การพัฒนาวิชาการร่วมกับสถาบันการศึกษาอื่น ๆ ทั้งนี้สถานศึกษาควรมีการประสานความร่วมมือ ในการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษาอื่นเพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการ ของสถานศึกษาสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2543, หน้า 7) มีแนวการบริหารที่สำคัญมาก อีกเรื่องหนึ่ง คือ เปลี่ยนรูปแบบการบริหาร และการจัดการศึกษา จากเดิมที่โรงเรียนจัดการศึกษา

แต่เพียงลำพังเป็นเปิดโอกาสให้องค์กรต่าง ๆ ที่หลากหลายเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ในมาตรา 12 ได้กล่าวไว้ว่า นอกเหนือจากรัฐ เอกชน และองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ให้บุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น มีสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนั้น เพื่อให้สถานศึกษาจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพสถานศึกษาต้องมีการประสานความร่วมมือ ในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น และสถาบัน อื่นที่จัดการศึกษา ซึ่งส่งผลให้โครงสร้างการ จัดองค์กรของโรงเรียนต้องเปลี่ยนแปลงจากองค์กรเดิมที่มีสายการบังคับบัญชา (Hierarchy organization) ไปสู่การจัดองค์กรแบบเครือข่าย (Networking organization) ซึ่งเป็นองค์กรรูปแบบใหม่ของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในอนาคต

4.12 ด้านการส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ผู้บริหาร และครูมีทัศนคติต่อแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยมีแนวทางการพัฒนาที่ควรริบดำเนินการ ซึ่งเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ควรมีการประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจต่อบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน ศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ในเรื่องเกี่ยวกับสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานการศึกษา ควรจัดให้มีการสร้างความรู้ความเข้าใจ การเพิ่มความพร้อมให้กับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน ศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นที่ร่วมจัดการศึกษา และควรส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับบุคคล ครอบครัวชุมชน องค์กรชุมชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน ศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ทั้งนี้สถานศึกษาควรมีการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่นสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545, หน้า 32) ได้กล่าวว่า การบริหาร และการจัดการศึกษาของประเทศไทยในระดับท้องถิ่นแต่เดิมเริ่มจากการมีส่วนร่วมของประชาชนมากพอสมควร อันเป็นการวางรากฐานประชาธิปไตย ในแง่ของการมีส่วนร่วมของชุมชน รัฐบาลพยายามที่จะปฏิรูปการศึกษาของไทย โดยดึงชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง ดังจะเห็นได้จากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 อันเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ ได้มีการกำหนดบทบัญญัติในมาตรา 43 ไว้ว่า บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกัน ในการรับการศึกษาอบรมขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐต้องจัดให้ทั่วถึง และมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย นอกจากนี้รัฐธรรมนูญฉบับนี้มาตรา 81 ยังได้กำหนดไว้ว่ารัฐต้องจัดการศึกษา อบรม และ

สนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม จัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ ปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ และสังคม สร้างเสริมความรู้ และปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สนับสนุนการศึกษาค้นคว้าวิจัยในศิลปะวิทยาการต่าง ๆ เร่งรัดพัฒนาวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาประเทศ พัฒนาวิชาชีพครู และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นศิลปวัฒนธรรมของชาติ สำหรับกฎหมายแห่งชาตินั้นมีความสำคัญสองประการ คือ ประการแรก ต้องการให้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติเป็นกฎหมายแม่บทด้านการศึกษา และประการที่สอง ต้องการให้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติเป็นเครื่องมือของการเปลี่ยนแปลงที่เป็นรูปธรรมเกี่ยวกับระบบการศึกษา เพราะเมื่อพระราชบัญญัติพระราชบัญญัติการศึกษาเป็นกฎหมายแม่บท จึงมีการทบทวนโครงสร้าง และกลไกของการจัดการศึกษาในปัจจุบัน ตั้งแต่ระดับสถานศึกษา จนถึงระดับชาติ เพื่อปรับการบริหารจัดการว่าควรอยู่ในรูปแบบใด และปรับปรุงโครงสร้างที่มีอยู่ให้เกิดการกระจายอำนาจ และมีส่วนร่วมของทุก ๆ ฝ่าย จึงนับได้ว่าเป็นกระบวนการที่สนับใหม่ (New paradigm) ในการจัดการศึกษาของไทย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

เพื่อให้การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมีประสิทธิภาพ และสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนผู้บริหารควบคุมติดตามการประเมินผล และนำผลการประเมินมาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนควรส่งเสริมให้ครูได้วัดผล และประเมินผลตามสภาพจริง
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ผู้บริหารควบคุม กำกับให้ครูมีการจัดเตรียมการสอน และบันทึกการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
3. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาผู้บริหารส่งเสริม และสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาผู้บริหาร และครูควรให้ความสำคัญกับการวิจัยเพื่อพัฒนา
4. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาผู้บริหารส่งเสริมให้มีการนิเทศเพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจแก่ครูเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอนควรสนับสนุนงบประมาณในการจัดทำสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

5. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาผู้บริหารจัดหาคู่มือ แนวการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามาบริการแก่ครูผู้บริหารควรประชุมชี้แจงเกี่ยวกับหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้
6. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่นผู้บริหารแต่งตั้งบุคลากรให้มีหน้าที่ในการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่นผู้บริหารควรสนับสนุนการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา กับสถานศึกษาอื่น ๆ
7. ด้านการนิเทศการศึกษาผู้บริหารส่งเสริมการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตรผู้บริหารและครูควรตระหนัก และให้ความสำคัญกับการนิเทศการศึกษา
8. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาผู้บริหารส่งเสริม และสนับสนุนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาควรจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน ซึ่งต้องกำหนดกิจกรรมที่จะดำเนินการในการประเมินผลภายในทุกขั้นตอน
9. ด้านการแนะแนวการศึกษาผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรจัดทำข้อมูลนักเรียนรายบุคคล ควรมีการสอดแทรกการแนะแนวอยู่ในกระบวนการเรียนการสอน หรือการให้บริการทุกกิจกรรม
10. ด้านการส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุว อังค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาวิชาการ และพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคลครอบครัวยุว อังค์กร หน่วยงานควรมีการประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจต่อบุคคล ครอบครัวยุว อังค์กรชุมชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน ศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ในเรื่องเกี่ยวกับสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานการศึกษา
11. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการจัดแหล่งเรียนรู้ทั้งใน และนอกโรงเรียนควรสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนา และศึกษาแหล่งเรียนรู้
12. ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชนผู้บริหารศึกษา และสำรวจความต้องการสนับสนุนงานวิชาการแก่ประชาชนควรส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันทางวิชาการ หรือวิชาชีพให้ชุมชน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลบุรี เขต 2
2. ศึกษาความสัมพันธ์ของการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลบุรี เขต 2

3. ศึกษาสภาพปัญหา และอุปสรรคของครูในการมีส่วนร่วมต่อการบริหาร งานวิชาการ
ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประจวบคีรีขันธ์

บรรณานุกรม

- กมล ภูประเสริฐ. (2544). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: ทิพย์พับลิเคชั่น.
- กรมวิชาการ. (2542). *กระบวนการเรียนรู้และยุทธศาสตร์การเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: เดอะมาสเตอร์กรุ๊ปแมนเนจเม้นท์.
- กฤษณา อัจจิรไพศาล. (2543). *ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจปัจจัยลักษณะงานกับความตั้งใจที่จะเปลี่ยนงานของข้าราชการครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2543). *แนวทางการนำมาตรฐานหลักสูตรไปสู่การออกแบบการจัดการเรียนรู้และการวัดประเมินตามสภาพจริง คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้า และพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2547). *คู่มือกระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและแก้วิกฤตสังคม เส้นทางสู่มืออาชีพ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชวนพิมพ์
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). *แนวทางการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาตามกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *คู่มือการปฏิบัติงานข้าราชการครู*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย .
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). *ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา*. ม.ป.ท.
- กันต์ฤทัย นามมาลา. (2559). *แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 10(3), 27.*

- กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ. (2554). *การบริหารงานวิชาการ และนวัตกรรม การจัดการเรียนรู้*. มหาสารคาม: อภิชาติการพิมพ์.
- กุลฑริ พิภูลแกม. (2551). *การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ครองทรัพย์ เชิดชู. (2551). *ปัญหา และแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ประถมศึกษาในอำเภอพระประแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทพรปราการ เขต 1*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2553). *ทฤษฎี และแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: ไทยร่มเกล้า.
- จินตะหรา ศรีเมือง. (2554). *สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในเครือข่ายสหวิทยาเขต อนุบาลจังหวัดศรีสะเกษ*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ.
- ชฎาภรณ์ สนิมคล้า. (2553). *ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชา การบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชาญชัย อาจินสมาจาร. (2546). *การบริหารการศึกษาเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- ชาติมังกร เลนคำมี. (2550). *ปัญหา และแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานของโรงเรียน ประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2*. งานนิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัย บูรพา.
- ชาลินี ฉายรัตน์. (2550). *ปัญหา และแนวทางการพัฒนางานวิชาการบริหารงานของโรงเรียน ประถมศึกษาอำเภอปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์. (2546). *การบริหารงานวิชาการ (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. ปัตตานี: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

- ชัยญา พงษ์ชัย, ธนินาถ ฌ สุนทร และภัทรพล มหาจันทร์. (2554). ปัญหา และแนวทางแก้ไข การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สระบุรี เขต 2. วารสารบัณฑิตศึกษา, 5(3), 33-40 .
- ชนาวดี มณีเสวต. (2550). ปัญหาการบริหารงานวิชาการตามทัศนะของบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนบ้านมาบตาพุด จังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ทิสนา เขมมณี. (2542). การแก้ความขัดแย้ง: ประมวลบทความทางการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: รุ่งเรืองการพิมพ์.
- ธีรศักดิ์ ลิขิตวัฒน์เศรษฐ. (2544). จัดการสื่อเพื่อปฏิรูป. วิชาการ, 6, 9-11.
- ธำรง บัวศรี. (2542). ทฤษฎีหลักสูตร การออกแบบและการพัฒนา (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ธนรัชการพิมพ์.
- นภาดา ผูกสุวรรณ. (2553). การบริหารงานวิชาการตามทรรศนะของครู โรงเรียนเทศบาล แหลมฉับ 3 อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นิรชร มีสุขโข. (2550). การศึกษาสภาพ และความคาดหวังการนิเทศด้านวิชาการของครูผู้สอน ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นิตยา พูลแสง. (2554). ปัญหา และแนวทางการพัฒนางานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เนาวรัตน์ ลิขิตวัฒน์เศรษฐ. (2544). แหล่งเรียนรู้ ในโรงเรียนสร้างเพื่อเด็ก มิได้สร้างเพื่อใคร. วารสารวิชาการ, 4, 26-37.
- บัณฑิต บุญทาศรี. (2542). การศึกษาพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้ช่วยผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยเทคนิคกลุ่มสถานศึกษาภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว. (2554). การอ้างอิงประชากรเพื่อใช้เครื่องมือแบบมาตราส่วน ประมาณค่ากับกลุ่มตัวอย่าง. วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 3(1), 23-24.

- ประยูร อิ่มสวาสดี. (2552). ลักษณะความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของมหาวิทยาลัยบูรพา. คุษนิพนธ์การศึกษาคุษนิพนธ์บัณฑิต, สาขาวิชาการอุดมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปรีชา โล่ห์ชัย. (2552). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ปิยนุช ทองพรม. (2550). ปัญหาและแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในเขตอำเภอหนองใหญ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลบุรี เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พัชรี สวนแก้ว. (2536). จิตวิทยาพัฒนาการและการดูแลเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ: ดวงกมล.
- ไพฑูรย์ เรืองกมล. (2554). การบริหารจัดการศึกษายุคโลกาภิวัตน์ ไร้พรมแดนสร้างพหุชาว์ปัญญา. วารสารวิชาการปฐมวัน, 1(1), 29.
- เพียงเพ็ญ เพียรสันเทียะ. (2553). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ภาณุวัฒน์ กมล. (2554). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ภูริศา รัตน์วิจิตร. (2554). ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มยุรี ประสิทธิ์ินาวา. (2555). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาลชุมชนวิมลวิทยา จังหวัดตราด. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มานะ อรุณ โณ. (2545). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสอยดาวจังหวัดจันทบุรี. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- รัตนา อนันตชาติ. (2550). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษา ในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รุจิร ภู่อารยะ. (2545). *การบริหารหลักสูตรในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: นึกพอยท์.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2552). *การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. สงขลา: ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ศิริพร ทาทราย. (2552). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สังัด อุทรานันท์. (2532). *พื้นฐานและการพัฒนาหลักสูตร*. กรุงเทพฯ: มิตรสยาม.
- สมุทพร ชำนาญ. (2556). *ภาวะผู้นำทางการศึกษา ทฤษฎี และปฏิบัติ*. ระยอง: พี.เอส.
- สมศักดิ์ เด่นเดชา. (2543). *ทักษะการบริหารงานและประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดยะลา*. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สันติ บุญภิรมณ์. (2552). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: นึก พอยท์.
- สิริพัชร เจษฎาวิโรจน์. (2546). *การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ*. กรุงเทพฯ: นึก พอยท์.
- สันติ บุญภิรมณ์. (2552). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: นึก พอยท์.
- สุกัญ เทียนทอง. (2546). *การวิจัยในชั้นเรียนแบบหน้าเดียว*. กรุงเทพฯ: ชวนการพิมพ์.
- สุณี ทรัพย์ประเสริฐ. (2547). *การประเมินคุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี*. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุพล วังสินธ์. (2545). *บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนปฏิรูปการศึกษา*. ม.ป.ท.
- สุภนันท์ แก้วประไพ. (2544). *บทบาทในการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร*. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุวิมล ติรกันันท์. (2549). *การใช้สถิติในงานวิจัยทางสังคมศาสตร์: แนวทางสู่การปฏิบัติ (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2544). รายงานการพัฒนาตนเองของบุคลากร
ทั้งโรงเรียนเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ: สำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2. (2558). สารสนเทศปีการศึกษา 2558.
ม.ป.ท.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2542). กฎหมาย ระเบียบ กบกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. ม.ป.ท.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและ
การจัดการศึกษาให้คณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา
ตามกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษา
พ.ศ. 2550. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร ตาม
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุม
สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2555). แนวทางการจัดการเรียนการสอนใน
โรงเรียนมาตรฐานสากล ฉบับปรับปรุง. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตร
แห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2557). นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐานปีงบประมาณ พ.ศ. 2558. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่ง
ประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด. กรุงเทพฯ:
พิมพ์ดี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2544). แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545-2549).
กรุงเทพฯ: พรินทวานกราฟฟิค.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). แนวทางการวัดผลประเมินผลในชั้นเรียน
กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไข
เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: พรินทวานกราฟฟิค.

- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ. (2559). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564*. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- อรัญญา ตู่มวิจิตร. (2557). *การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนปลวกแดงพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อำภา บุญช่วย. (2537). *การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- อำรุง จันทวานิช. (2546). *โรงเรียนสมบูรณแบบ. วารสารวิชาการ, 6*, 20-26.
- Bandur, A. (2008). A study of the implementation of school-based management in flores primary schools in indonesia. *Journal of NTT Studies, 1*(1), 16-27.
- Best, J., & Kahn, J. V. (1993). *Research in education* (7th ed.). Boston: Allyn and Bacon.
- Cornforth, S., & Claiborne, L. B. (2008). Supervision in educational contexts: raising the stakes in a global world. *Teaching in Higher Education, 13*(6), 691-701.
- Cronbach, J. L. (1990). *Essential of psychological testing* (5th ed.). New York: Haper and Row.
- Delaney, J. G. (1995). *The relationship between school-based management and school Improvement*. Alberta: Graduate School, University of Alberta.
- Ferguson, G. A. (1981). *Statistical analysis in psychology and education* (5th ed.). McGraw-Hill.
- Goldhammer, R. (1980). *Clinical supervision: Special methods for the supervision of teachers* (2nd ed.). New York: Halt, Rinehart and Winston.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement, 30*(3), 608-609.
- Reynold, C. H. (1996). *A study of the relationship among measures of teacher participation in school- based decision making and job satisfaction in elementary schools*. Maryland: University of Maryland at College Park.
- Smith, J. (2006). Technology-assisted instruction and student advancement. *Dissertation Abstract International, 15*(3), 139-A.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

(สำเนา)

ที่ ศธ.6218.8/ ว.434

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

31 พฤษภาคม 2560

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. คำโครงการวิจัย

๒. เครื่องมือในการวิจัย

ด้วย ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้มีความเห็นชอบให้นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ทำงานนิพนธ์ ซึ่งในขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ดังรายนามต่อไปนี้

นางสาววรรษญา เปลี่ยนพิพัฒน์ รหัส 58990085

งานนิพนธ์เรื่อง ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในกลุ่มอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

โดยมี ดร.สมุท ขำนาญ เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

ภาควิชาการบริหารการศึกษา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือของนิสิต ในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-581

(สำเนา)

ที่ ศธ.6218.8/ ว.435

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

3 มิถุนายน 2560

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ
เรียน

ด้วย ภาควิชาการบริหารการศึกษา ได้มีความเห็นชอบให้บัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ทำงานนิพนธ์ ซึ่งในขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการเก็บ
รวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ ดังรายนามต่อไปนี้

นางสาววิญญา เปลี่ยนพิพัฒน์ รหัส 58990085

งานนิพนธ์เรื่อง: ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
ขยายโอกาสทางการศึกษาในกลุ่มอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ชลบุรี เขต 2

โดยมี **ดร.สมุท ขำนาญ เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์**

ภาควิชาการบริหารการศึกษา มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-581

(สำเนา)

ที่ ศธ.6218.8/ ว.436

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

5 มิถุนายน 2560

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน

ด้วย ภาควิชาการบริหารการศึกษา ได้มีความเห็นชอบให้บัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษา
หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ทำงานนิพนธ์
ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย ดังรายนามต่อไปนี้

นางสาววิญญา เปลี่ยนพิพัฒน์ รหัส 58990085

งานนิพนธ์เรื่อง ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยาย
โอกาสทางการศึกษาในกลุ่มอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ชลบุรี เขต 2

โดยมี ดร.สมุท ขำนาญ เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

ภาควิชาการบริหารการศึกษา มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-581

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ชลบุรี เขต 2

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง ทุกคำตอบจะเก็บไว้เป็นความลับ และจะไม่มีผลกระทบต่อปฏิบัติงานของท่าน

2. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ขอให้ท่านตอบแบบสอบถามทั้ง 3 ตอน
ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย
จำแนกตามตำแหน่ง และประสบการณ์สอน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ประกอบด้วย 12 ด้าน คือ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 6) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 7) การนิเทศการศึกษา 8) การแนะแนวการศึกษา 9) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 10) การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน 11) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น และ 12) การส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

ขอขอบคุณอย่างสูงในการให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

วรัญญา เปลียนพิพัฒน์

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ตอนที่ 1 แบบสอบถามที่เกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) ตามสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. ตำแหน่ง

- ( ) ผู้บริหาร
( ) ครู

2. ประสบการณ์สอน

- ( ) น้อยกว่า 10 ปี
( ) ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอพนัสนิคมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับปัญหาตามเกณฑ์ ดังนี้

- 5 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด
4 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก
3 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง
2 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย
1 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา					
1.	ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูมีความรู้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา					
2.	ผู้บริหารประชาสัมพันธ์ให้ และส่งเสริมชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา					
3.	ผู้บริหารจัดหาคู่มือ แนวการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มาบริการแก่ครู					

ข้อ	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
4.	ผู้บริหารร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องวิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็งของโรงเรียนเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียน					
5.	ผู้บริหารประเมินการใช้หลักสูตร และนำผลการประเมินมาพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง					
	ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้					
6.	ผู้บริหารวางแผนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกับครู					
7.	ผู้บริหารควบคุม กำกับให้การจัดการเรียนการสอนของครูเป็นไปตามความเหมาะสมของครู					
8.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น					
9.	ผู้บริหารส่งเสริมให้จัดการเรียนการสอนโดยให้นักเรียนทำโครงการ					
	ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน					
10.	ผู้บริหารดำเนินการวางแผน และกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผลร่วมกับครู และฝ่ายวิชาการ					
11.	ผู้บริหารให้คำปรึกษาแนะนำแก่ครูเกี่ยวกับการวัดผล และประเมินผลให้เป็นไปตามแนวทางของหลักสูตร					
12.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูวัดผลประเมินผลตามสภาพจริงจากกระบวนการปฏิบัติ และผลงาน					
13.	ผู้บริหารจัดประชุมอบรมเพื่อให้ครูมีความรู้ความสามารถในการสร้างเครื่องมือวัดผล และประเมินผล					
14.	ผู้บริหารควบคุมติดตามการประเมินผล และนำผลการประเมินมาพัฒนากระบวนการเรียนการสอน					
	ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
15.	ผู้บริหารส่งเสริม และสนับสนุนให้ครูเข้ารับ การอบรมเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
16.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูทำการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้อันให้แก่กลุ่มสาระการเรียนรู้					

ข้อ	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
17.	ผู้บริหารจัดให้มีคู่มือ/ เอกสารเพื่อประกอบ การจัดทำวิจัยให้แก่บุคลากรในโรงเรียน					
18.	ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูนำเสนอผลงานการวิจัยต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง					
	ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา					
19.	ผู้บริหารสำรวจความต้องการของครูในการใช้วัสดุประกอบหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอน					
20.	ผู้บริหารจัดหาวัสดุประกอบหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอนมาบริการอำนวยความสะดวกแก่ครู					
21.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูได้มีการคิดค้น และผลิตวัสดุสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา					
22.	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการนิเทศเพื่อให้ความรู้ความเข้าใจแก่ครูเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอน					
23.	ผู้บริหารมีการควบคุม กำกับให้ครูได้ใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา					
	ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้					
24.	ผู้บริหารจัดหาหนังสือให้มีในห้องสมุดตามความต้องการของครู และนักเรียน					
25.	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการจัดแหล่งเรียนรู้ทั้งใน และนอกโรงเรียน					
26.	ผู้บริหารพิจารณาคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเป็นผู้ให้บริการด้านเทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้อื่น					
27.	ผู้บริหารส่งเสริมให้นักเรียน เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ใน และนอกโรงเรียน					
28.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดแหล่งเรียนรู้ทั้งใน และนอกสถานศึกษา					

ข้อ	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านการนิเทศการศึกษา					
29.	ผู้บริหารส่งเสริมการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตร					
30.	ผู้บริหารให้การนิเทศภายในเพื่อช่วยเหลือครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน					
31.	ผู้บริหารเสนอวิธีการวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคของการนิเทศภายใน โรงเรียน					
32.	ผู้บริหารจัดให้มีการนิเทศโดยการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง					
33.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูนำผลงานจากการนิเทศภายใน มาปรับปรุง และพัฒนาการเรียนการสอน					
	ด้านการแนะแนวการศึกษา					
34.	ผู้บริหารอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการแนะแนวให้กับครูในโรงเรียน					
35.	ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรจัดทำข้อมูลนักเรียนรายบุคคล					
36.	ผู้บริหารจัดหางบประมาณสนับสนุนงานแนะแนวในโรงเรียน					
37.	ผู้บริหารประสานกับหน่วยงานอื่นเพื่อแนะแนวให้แก่ผู้เรียน					
38.	ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูในโรงเรียนเป็นบุคคลแห่งการแนะแนว					
	ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา					
39.	ผู้บริหารส่งเสริม และสนับสนุนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา					
40.	ผู้บริหารจัดระบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา					
41.	ผู้บริหารวางแผนการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง					
42.	ผู้บริหารร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจัดทำประกันคุณภาพภายใน					

ข้อ	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
43.	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการรายงานการประเมินตนเองต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง					
	ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน					
44.	ผู้บริหารศึกษา และสำรวจความต้องการสนับสนุนงานวิชาการแก่ประชาชน					
45.	ผู้บริหารวางแผนในการสนับสนุนงานวิชาการแก่ประชาชน					
46.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษา					
47.	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างบุคคลครอบครัว ชุมชน และท้องถิ่น					
48.	ผู้บริหารจัดบุคลากรในโรงเรียนให้มีหน้าที่ประสานการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างบุคคลครอบครัว ชุมชน และท้องถิ่น					
	ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น					
49.	ผู้บริหารวางแผนร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องประสานความร่วมมือ ช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น					
50.	ผู้บริหารสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับองค์กรต่าง ๆ					
51.	ผู้บริหารแต่งตั้งบุคลากรให้มีหน้าที่ในการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น					
	ด้านการส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคลครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา					
52.	ผู้บริหารสำรวจ และศึกษาข้อมูลการจัดการศึกษารวมทั้งความต้องการในการได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการของบุคคลครอบครัว องค์กร หน่วยงาน					

ข้อ	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
53.	ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาวิชาการ และพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน					
54.	ผู้บริหารจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

คำชี้แจง ให้ท่านอ่าน และพิจารณาประเด็นที่ท่านคิดว่าเป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารงาน
วิชาการมากที่สุด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) เลือกแนวทางแก้ไขปัญหาได้ 1 แนวทาง

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

แนวทางการพัฒนาที่ควรริบดำเนินการ คือ

- ( ) ผู้บริหารควรประชุมชี้แจงเกี่ยวกับหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้
- ( ) ควรสร้าง/พัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตร ให้เหมาะสมกับความต้องการของท้องถิ่น
- ( ) ควรสร้างความเข้าใจแก่ครูอาจารย์ และผู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความสำคัญของ

หลักสูตร

- ( ) จัดให้ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้
- ( ) ควรจัดหาเอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรไว้บริการให้เพียงพอ

2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

แนวทางการพัฒนาที่ควรริบดำเนินการ คือ

- ( ) ผู้บริหารควรเพิ่มการให้คำแนะนำในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แก่ครู
- ( ) ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- ( ) ควรให้ขวัญ กำลังใจ และยกย่องชมเชยครูที่ประสบความสำเร็จด้านการเรียน

การสอน

- ( ) จัดให้มีการประเมิน และปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้
- ( ) ควรจัดสภาพแวดล้อม และส่งเสริมบรรยากาศภายใน โรงเรียนให้เอื้อต่อการจัด

กิจกรรมการสอน

3. การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน

แนวทางการพัฒนาที่ควรริบดำเนินการ คือ

- ( ) จัดให้มีการอบรมครูเกี่ยวกับการจัดทำแผนการวัดผล และประเมินผลแต่ละรายวิชา
- ( ) จัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับการวัดผล และประเมินผลการเรียนการสอน โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง
- ( ) ควรส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการสร้างเครื่องมือวัดผล และประเมินผล
- ( ) ควรส่งเสริมให้ครูพัฒนาเครื่องมือวัดผล และประเมินผลให้ได้มาตรฐาน
- ( ) ควรส่งเสริมให้ครูได้วัดผล และประเมินผลตามสภาพจริง

4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

แนวทางการพัฒนาที่ควรริบดำเนินการ คือ

- ( ) ผู้บริหาร และครูควรให้ความสำคัญกับการวิจัยเพื่อพัฒนา
- ( ) จัดให้มีการอบรมครูเกี่ยวกับการสร้าง และการใช้นวัตกรรมด้วยวิธีที่หลากหลาย
- ( ) ควรส่งเสริมให้ครูทำการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระ
- ( ) ครูผู้สอนต้องให้ความร่วมมือในการวิจัยตลอดจนเผยแพร่ผลงานวิจัย
- ( ) จัดให้มีการให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบวิธีการวิจัย และการทำวิจัยเพื่อพัฒนา

5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

แนวทางการพัฒนาที่ควรริบดำเนินการ คือ

- ( ) ควรส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน
- ( ) ควรจัดหาสื่อ และเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน และพัฒนาด้านวิชาการ
- ( ) จัดให้มีการประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหา พัฒนา และการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี

- ( ) จัดให้มีการประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- ( ) ควรสนับสนุนงบประมาณในการจัดทำสื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้

แนวทางการพัฒนาที่ควรริบดำเนินการ คือ

- ( ) ควรดำเนินการสำรวจแหล่งเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น
- ( ) จัดให้มีการทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้
- ( ) ควรดำเนินการจัดตั้ง และพัฒนาแหล่งเรียนรู้รวมทั้งพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้
- ( ) ควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งใน และนอกโรงเรียน
- ( ) ควรสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนา และศึกษาแหล่งเรียนรู้

7. การนิเทศการศึกษา

แนวทางการพัฒนาที่ควรริบดำเนินการ คือ

- ( ) ผู้บริหาร และครูควรตระหนัก และให้ความสำคัญกับการนิเทศการศึกษา
- ( ) จัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการแก่ผู้บริหาร และครูผู้สอนในเรื่องเทคนิค และวิธีการนิเทศ
- ( ) จัดให้มีการนำผลการนิเทศมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน
- ( ) ครูผู้สอนต้องให้ความร่วมมือในการนิเทศการเรียนการสอน
- ( ) การนิเทศควรมีต่อเนื่อง และเป็นระบบในการดำเนินงานนิเทศ

8. การแนะแนวการศึกษา

แนวทางการพัฒนาที่ควรริบดำเนินการ คือ

- ( ) ควรมีการสอดแทรกการแนะแนวอยู่ในกระบวนการเรียนการสอน หรือการให้บริการทุกกิจกรรม
- ( ) ผู้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนแนะแนว หรือผู้ให้บริการทุกคนควรมีการประสานกับผู้เกี่ยวข้องทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษาทุกคน โดยเฉพาะชุมชน

- ( ) การแนะแนวจะต้องจัดสำหรับผู้เรียน และผู้รับบริการทุกคนไม่ใช่จัดให้เฉพาะผู้เรียนหรือผู้รับบริการที่มีปัญหาเท่านั้น และต้องจัดให้ครอบคลุมทั้งด้านการศึกษา อาชีพ และบุคลิกภาพ
- ( ) การแนะแนวควรมีข้อมูล และสารสนเทศ ที่ใช้ในการแนะแนวทุกด้านตรงตามความเป็นจริง และเป็นปัจจุบันซึ่งจะทำให้สามารถช่วยเหลือผู้เรียนหรือผู้รับบริการได้ตรงความต้องการ
- ( ) การแนะแนวจะต้องสามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนหรือผู้รับบริการนำตนเอง และพึ่งตนเองได้

9. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

แนวทางการพัฒนาที่ควรริบดำเนินการ คือ

- ( ) ควรจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน ซึ่งต้องกำหนดกิจกรรมที่จะดำเนินการในการประเมินผลภายในทุกชั้นตอน
- ( ) ควรจัดเตรียมงบประมาณ และสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- ( ) ควรมีให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มาจากหน่วยงานต้นสังกัดเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา
- ( ) ควรส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากร และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ผลการประเมินคุณภาพภายในภายนอก และการนำข้อมูลสารสนเทศจากการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ไปใช้ประโยชน์ต่อการพัฒนาการ
- ( ) ผู้บริหารควรให้มีการเผยแพร่การสรุป และจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษารายงานต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม และเปิดเผยต่อสาธารณชน

10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน

แนวทางการพัฒนาที่ควรริบดำเนินการ คือ

- ( ) ควรส่งเสริมความร่วมมือการบริการทางวิชาการระหว่างบุคลากร ชุมชน ให้มีบรรยากาศการเรียนรู้ตลอดชีวิตสู่ชุมชน และสังคม
- ( ) ควรจัดโครงการ หรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริการทางวิชาการ ซึ่งสามารถตอบสนองภารกิจการสร้างประโยชน์แก่สังคม

- ( ) ควรมีการติดตามประเมินประโยชน์ หรือผลกระทบกับชุมชนที่เกิดจากการบริการทางวิชาการ
- ( ) ควรส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันทางวิชาการ หรือวิชาชีพให้ชุมชน สังคม มีความเข้มแข็งสามารถแก้ปัญหาพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน
- ( ) ควรส่งเสริมให้มีการบูรณาการงานบริการทางวิชาการแก่ชุมชน สังคมกับการเรียน การสอน และการวิจัย

11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น

แนวทางการพัฒนาที่ควรริบดำเนินการ คือ

- ( ) ผู้บริหารควรสนับสนุนการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา กับสถานศึกษาอื่น ๆ และเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการวิชาการของนักเรียนทุกด้าน
- ( ) ผู้บริหารควรมีการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐ และเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชน และมีส่วนในการพัฒนาชุมชน และท้องถิ่น
- ( ) ควรให้มีการบริการด้านวิชาการที่สามารถเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร กับแหล่งวิชาการกับสถานศึกษาอื่น ๆ
- ( ) ควรมีโครงการหรือกิจกรรมการพัฒนาวิชาการร่วมกับสถาบันการศึกษาอื่น ๆ
- ( ) ควรมีการส่งเสริมให้มีการร่วมการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นร่วมกับสถานศึกษาอื่น ๆ ที่ใกล้เคียงกัน

12. การส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

แนวทางการพัฒนาที่ควรริบดำเนินการ คือ

- ( ) ควรมีการประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจต่อบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร ชุมชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน ศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ในเรื่องเกี่ยวกับสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานการศึกษา
- ( ) ควรจัดให้มีการสร้างความรู้ความเข้าใจ การเพิ่มความพร้อมให้กับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน ศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นที่ร่วมจัดการศึกษา

( ) ผู้บริการควรสนับสนุนการร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน ศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นร่วมกันจัดการศึกษา และใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

( ) ควรส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน ศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น

( ) ควรส่งเสริม และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ทั้งด้านคุณภาพ และปริมาณเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ

ขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ค

ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ตารางที่ 34 ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1	.21	21	.25	41	.78
2	.29	22	.40	42	.64
3	.79	23	.26	43	.57
4	.34	24	.37	44	.60
5	.52	25	.28	45	.43
6	.59	26	.48	46	.56
7	.75	27	.56	47	.52
8	.64	28	.53	48	.63
9	.48	29	.77	49	.34
10	.52	30	.79	50	.61
11	.43	31	.71	51	.40
12	.65	32	.55	52	.45
13	.43	33	.70	53	.56
14	.58	34	.59	54	.58
15	.59	35	.66	55	.57
16	.57	36	.74		
17	.52	37	.58		
18	.63	38	.53		
19	.42	39	.64		
20	.23	40	.65		

หมายเหตุ: ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ.96

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาววรรณา เปลี่ยนพิพัฒน์
วัน เดือน ปีเกิด	24 ธันวาคม พ.ศ. 2531
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	69 หมู่ 4 ตำบลบ้านช้าง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี
ตำแหน่ง และประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2555-2558	ครูผู้ช่วย โรงเรียนวัดสุทธาวาส
พ.ศ. 2559-ปัจจุบัน	ครู โรงเรียนวัดนากระรอก (อรุณราษฎร์อุปถัมภ์)
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2549	การศึกษาระดับบัณฑิต (การสอนสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม) มหาวิทยาลัยบูรพา
พ.ศ. 2560	การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยบูรพา